

Szakmai Terv

Az EFOP 2.2.2-17 Intézményi ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – intézményi férőhely kiváltás című felhíváshoz

Egy nagy álmom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

PÁLYÁZÓ NEVE

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
1132 Budapest, Visegrádi u. 49.

KIVÁLTANDÓ BENTLAKÁSOS ENGEDÉLYES

Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon
(7562 Segesd, Kossuth utca 1.)

Budapest, 2018. július

Tartalomjegyzék

1.	Helyzetértékelés.....	3
1.1.	A projekt háttere és indokoltsága.....	3
1.1.1.	A szakterület elemzése.....	3
1.1.2.	A projekt szükségességét alátámasztó probléma bemutatása.....	7
1.1.3.	Az intézményi dokumentumok és az Intézményi Férőhely Kiváltási Terv felmérései alapján az engedélyes és környezetének bemutatása.....	9
2.	A projekt céljai és tevékenységei.....	31
2.1.	A projekt céljainak meghatározása.....	31
2.2.	A fejlesztések célcsoportjai, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete.....	37
2.3.	Az új szolgáltatási struktúra bemutatása.....	42
2.4.	Az elérendő célokhoz szükséges tevékenységek bemutatása.....	53
2.5.	Indikátorok, műszaki-szakmai tartalomhoz és a mérőföldkövekhez kapcsolódó mutatók.....	61
3.	A szakmai és pénzügyi megvalósítás részletes ütemezése.....	64
3.1.	A tervezett fejlesztés bemutatása.....	64
3.1.1.	A megvalósulás helyszínei.....	64
3.1.2.	Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása.....	69
3.1.3.	A fejlesztés hatásainak elemzése.....	70
3.1.4.	Pénzügyi terv.....	74
3.1.5.	Kockázatelemzés.....	75
3.1.6.	Fenntartás.....	79
3.2.	Részletes cselekvési terv.....	80
3.2.1.	A 2.3 pontban bemutatott új szolgáltatási struktúra kialakításához szükséges tevékenységek bemutatása.....	80
3.2.2.	Az előkészítés és megvalósítás részletes feladatai és ütemezése.....	81
4.	Projekt megvalósításának szervezeti keretei.....	93
4.1.	A projektgazda és partnereinek bemutatása.....	93
4.1.1.	A projektgazda bemutatása.....	93
4.1.2.	A megvalósításban részt vevő partnerek bemutatása.....	100
4.1.3.	A projektgazdának és partnereinek a projekthez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása.....	102
4.2.	A megvalósítás, projektirányítás és a fenntartás szervezete.....	104
5.	A nyilvánosság biztosítása, kommunikációs tevékenység.....	108
5.1.	A kommunikációs tevékenységek összefoglaló leírása.....	108
5.2.	A célcsoportok és az érintettek kommunikációs szempontú elemzése, kommunikációs üzenetek megfogalmazása.....	108
5.3.	Kommunikációs eszközök azonosítása.....	111
5.4.	Kommunikációs ütemterv.....	115

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

1.1. A PROJEKT HÁTTERE ÉS INDOKOLTSÁGA

1.1.1. A szakterület elemzése

Az Európai Unióban (a továbbiakban EU, unió) napjainkban mintegy 80 millió ember él valamilyen fogyatékossgal, arányuk az unió népességének elöregedése miatt várhatóan folyamatosan emelkedni fog. A fogyatékos emberek teljes értékű társadalmi-gazdasági részvétele gyakran ütközik akadályokba, jelentős arányukat sújtja szegénység. Az EU népességén belül egyes becslések szerint mintegy 1,2 millió fő, a 65 év alattiak 1%-a, a 65 év felettek 6-7%-a él intézetben (DECLOC, 2007; Grammenos, 2013).¹

Az ENSZ Egyezménye az első nemzetközi, jogilag kötelező eszköz, mely meghatározza a fogyatékos emberek jogainak minimumkövetelményeit, valamint az első olyan emberi jogi egyezmény, melynek az EU részesévé vált. Az unió és 22 tagországa 2007-ben írta alá az Egyezményt, mára Írország, Hollandia és Franciaország kivételével az Egyezmény ratifikálása is megtörtént minden országban (Seventh Disability High Level Group, 2015).

Az Egyezmény kimondja, hogy a fogyatékos személyeknek joga van az önálló életvitelhez és a közösségbe való befogadáshoz. Ez a jog korától, képességeitől vagy fogyatékossgának, illetve mentális egészségi problémájának jellegétől függetlenül minden emberre kiterjed. Ennek értelmében mindenki számára lehetővé kell tenni az általa választott közösségben való életet és részvételt. Az érintett személyeket be kell vonni a számukra biztosított ellátást és támogatást érintő döntésekbe, és biztosítani kell, hogy a lehető legnagyobb mértékű irányítással rendelkezzenek a saját életük felett.

Az Egyezmény által elismert további jogok csaknem az összes szakpolitikai területet érintik. Bár a fogyatékos emberek helyzetét javító intézkedések elsősorban a tagállamok felelőssége, azonban az EU a fogyatékos emberekkel kapcsolatos stratégiájával az Egyezmény teljes körű végrehajtását kívánja biztosítani (Európai Unió, 2015).

Magyarországon a 2011-es népszámlálás alapján 490 578 fő, a teljes népesség 4,9%-a fogyatékossgal él, 1 648 413 fő (16,6%) tartósan beteg. A fogyatékos emberek 92%-a, magánháztartásban, 8%-a (közel 39 000 fő) intézeti háztartásban él, bentlakásos intézet (pl. ápoló-gondozó otthon, idősek otthona) lakója. A teljes népességben az intézetben élők aránya 2% (Tausz et al., 2015).

A fogyatékos emberek számára szervezett szolgáltatások nagy része a 20. század derekáig az orvosi modell alapjain fejlődött, az intézeti ellátás a fogyatékos személyekről való gondoskodás kizárólagosnak tekinthető formája az 1970-es évekig Észak-Amerikában és Európában, lakhatásuknak ma is domináns színtere Európa számos államában, többek között Spanyolországban, Franciaországban, Ausztriában, és a Varsói szerződés, valamint a volt szovjet tagköztársaságok államaiban (Kopasz et al., 2016).

A késő 20. században kezd a fogyatékos emberek megítélése változni, ekkor születik meg a szociális (társadalmi) modell, amely a fogyatékossgot a társadalmi részvételt kizáró szociális akadályok eredményének tekinti.

Az orvosi és társadalmi megközelítés közötti fő különbség az, hogy a fogyatékossg okát egyéni vagy társadalmi okokra vezetik-e vissza.

A normalizációs törekvések, valamint a medikális megközelítéstől való elmozdulás a szociális modell, majd a személyes megközelítés felé együttesen vezettek el az életminőség fogalmának bevezetéséhez.

¹ Grammenos: becsült adatok. Az idézet tanulmány az EU-SILC felvétel (Statistics on Income and Living Conditions) adatait dolgozza fel, melyek a 16 éves és annál idősebb, magánháztartásban élők megkérdezésén alapul.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A fogyatékoságot döntően egyéni okokkal magyarázó szemléletben alakult ki az intézetesített ellátások rendszere, majd a szociális szemlélet terjedésével ez a rendszer gyökeres változásnak indult.

Az intézettelenítésnek nevezett folyamat eredményeként a nagy létszámú bentlakásos intézeteket fokozatosan kis létszámú szolgáltatásokkal váltják fel.

A kiváltás nem pusztán a lakhatási formák átalakítása, új lakhatási formák elterjesztése.

A fogyatékos tudományi paradigmaváltás következménye, hogy a nagy létszámú intézeti elhelyezés helyett a fogyatékos emberek számára olyan szolgáltatásokat kell kialakítani, amelyek a helyi közösségben való életvitelt támogatják, és csoportos megoldások helyett személyre szabott lakhatást és szolgáltatásokat kínálnak (közösségi lakhatás).

Hazai és nemzetközi kutatások is egyértelműen bebizonyították, hogy a nagy létszámú bentlakásos intézeti ellátás kivétel nélkül gyengébb eredményekkel, rosszabb egyéni életminőséggel jár, mint a minőségi, közösségen belüli szolgáltatások, és gyakran egész életen át tartó társadalmi kirekesztéshez és szegregációhoz vezet.

A kutatások igazolják, hogy a közösségen belüli élet növeli a függetlenséget és a személyes fejlődést, az alkalmazkodó magatartás szinte minden esetben javult a közösségi környezetben, a problémás viselkedés előfordulása pedig csökkent.

Igazolást nyert, hogy a közösségi ellátásra való áttéréssel jelentősen javult az önellátás képessége, és kisebb mértékben a kommunikációs készségek, a tanulási készségek, a szociális készségek, a közösségi készségek és a testi fejlődés (Közös európai útmutató, 2012; Kopasz et al., 2016).

Az intézeti ellátásról a közösségi szolgáltatások igénybevételére való áttérés folyamatának támogatása olyan horizontális prioritás, melynek érvényesítése át kell, hogy hassa a teljes szociális szolgáltatási rendszert, ennek hiányában nem valósulhat meg sikeresen a folyamat.

A közösségi szolgáltatásokra való áttérést az Európai Unió dokumentuma is tartalmazza:

- Spidla jelentés (2009): Meghatározták az intézményi ellátás visszaszorítását a szolgáltatást igénybevevők, családtagjaik és a személyzet részére a magasabb életminőség biztosítása érdekében.
- Guidelines és Toolkit (2012): Az intézményi ellátásról a közösségi ellátásra való áttérés vonatkozásában tartalmazza a kiváltás Közös európai útmutatóját és Eszköztárát, melyet az egyes országok nemzeti gyakorlatának megvalósításánál figyelembe kell venni.

A nemzetközi elköteleződések megjelennek mind a magyarországi szakmai dokumentumokban, mind a hazai jogszabályokban és szakmapolitikai stratégiákban is.

A nemzetközi elkötelezettségeket tükröző hazai jogszabályok és szakmapolitikai stratégiák:

- Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 10/2006. (II.16.) OGY határozat, mely célul tűzte ki a lakóotthoni férőhelyek számának növelését és az új ellátási forma országos elterjesztését. A Program végrehajtásának 2007-2010. évekre vonatkozó középtávú intézkedési tervéről szóló 1062/2007. (VIII.7.) Korm. határozat feladatként rögzítette a nagylétszámú bentlakásos intézmények átalakításának szempontjait.
- Magyarország ratifikálta a Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezményt (2007. évi XCII. törvénnyel kerül kihirdetésre). Az Egyezmény 19. cikke rögzíti a fogyatékosággal élő személyek egyenlő jogát a közösségben való élethez.
- A fogyatékosággal élő személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) 2010. évi XXXIX. törvénnyel történő módosulása törvényi szintű szabályozásként tartalmazza az 50 főnél nagyobb férőhelyszámú szociális intézmények kiváltását.
- A 1257/2011. (VII.21.) Korm. határozat (Stratégia) meghatározta a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló, 2011-2041. évre kidolgozott stratégiát. A Stratégia alapján az Szt. módosítása létrehozta a

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

támogatott lakhatás nevű új ellátási formát. Végrehajtási rendeleteként az 1/2000. (II.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeikről szóló rendelkezés 2013. 08. 01-től szabályozza a támogatott lakhatás igénybeviteléhez szükséges komplex szükségletfelmérés szakmai tartalmát. Mely mellett a komplex szükségletfelmérés elvégzésére jogosult szakmentorok felkészítése és az egyéni igények felmérésében való részvételük is meghatározásra került (hatályon kívül helyezett).

- A Fot. 2013. évi módosítása alapján a társadalmi életben való akadályoztatottságot a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályok kölcsönhatásában szükséges vizsgálni.
- A 2013. évi V. törvény az Új Polgári Törvénykönyvről, 2014-ben hatályba léptette a cselekvőképességet nem érintő támogatott döntéshozatalt.
- Az Országgyűlés elfogadta az Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 15/2015. (IV.7.) OGY határozatot, mely tartalmazza, hogy „különös súllyal kell figyelembe venni az önrendelkezés és a társadalmi integráció alapelvet”, tovább kell folytatni az ápolást-gondozást nyújtó intézmények kiváltását.
- A 1653/2015. (IX.14.) Korm. határozat az Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2015 - 2018. évre vonatkozó intézkedési terve tartalmazza a fogyatékos személyek részére a szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítését, fejlesztését különös tekintettel a nappali ellátást biztosító intézményekre.
- Hosszú távú koncepció: 1023/2017. (I.24.) Korm. határozat 2017-2036. évekre vonatkozóan tartalmazza a fogyatékossgal élő személyek számára az ápolást-gondozást nyújtó szociális intézmények férőhelyeinek kiváltását.

Magyarországon megvalósuló programok:

- Lakóotthonok kialakítása (1998-2006.), Kastély-program (2001-2004.), Önkormányzatok címzett támogatása (2002-2006.), Támogató szolgálatok modell kísérleti program megvalósítása (2001-2004. év között), Autista Majorságok (2004-2009. között) Fecske Szolgálat beindulása.
- Regionális Operatív Program keretében 2008-ban megkezdődött a szociális alapszolgáltatások és a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, kiírásra került a KMOP-4.4.1 (bentlakásos intézmények kiváltása) pályázat.
- A TIOP-3.4.1. A-11/1 pályázat a bentlakásos intézmények kiváltása „A szociális intézmények komponens” című pályázat, melynek keretében 6 db nagylétszámú bentlakásos intézmény 770 férőhelyből 672 férőhely kiváltása történt meg.
- Somogy megyében a TIOP-3.4.1.A-11/1 pályázat keretében a Somogy Megyei Szeretet Szociális Otthon 120 fős pszichiátriai betegek otthona férőhelyeinek teljes kiváltására került sor, melynek keretében Berzence településen 10 db lakhatást nyújtó ingatlan került felépítésre: az ingatlanok közül 3 db 6 fős, 6 db 12 fős, 1 db 30 fős. A komplex szükségletfelmérés alapján, az ellátási területen működő szociális szolgáltatások korlátozott kapacitása okán, a szociális jellegű közösségi alapú szolgáltatások biztosítása érdekében Szolgáltató Központ került kialakításra.
- A 1257/2011. (VII.21.) Korm. határozat rendelkezett a mentorhálózat kialakításáról.
- TÁMOP-5.4.5-11/1 a fizikai és infokommunikációs akadálymentes szakmai tudás kialakítását célozta.
- TÁMOP-5.4.1-12/1 eleme a TIOP-3.4.1. „Bentlakásos intézmények kiváltása” konstrukció kedvezményezettjei számára befogadást segítő média kampány.
- TÁMOP-5.4.1-12/1 konstrukció keretében érdekvédelmi tevékenység támogatása.

Régiós adatok:

Az ápolást - gondozást nyújtó intézmények jelentős része rossz infrastrukturális adottságokkal rendelkezik. Az intézmények a településeken izoláltan, ellátási célokra kevésbé alkalmas kastélyépületben, vagy egyéb rossz adottságú (korszerűtlen, leromlott állagú, hiányos felszereltségű, teljes akadálymentesítéssel nem rendelkező, a Szakmai rendeletben meghatározottak alapján az egy

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

ellátottra jutó legalább 6 m² lakóterületet nem minden esetben biztosító, esetenként zsúfolt elhelyezést nyújtó) épületben működnek, ami a közlekedési lehetőségek figyelembevétele mellett társadalmi kirekesztéshez, szegregációhoz vezet. Ezek a körülmények nem segítik az ellátottak társadalmi integrációját, családjukkal való kapcsolattartását és a társadalmi életben való teljes jogú részvételét. Az egyéni szükségletet és igényeket kevésbé figyelembe vevő, teljes körű ellátást biztosító intézményi ellátás a szolgáltatást igénybevevők választási lehetőségét korlátozza, kevésbé ösztönzi a meglévő készségeknek és képességeknek megfelelő ellátás nyújtását, az önálló életvitel támogatását. A közösségi alapú szolgáltatások igénybevételét gátló tényezők egyrészt a kisebb településeken a szolgáltatások kiépítettségének hiánya, másrészt az ellátottak állapotának megfelelő közlekedési lehetőség korlátozottsága.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon vegyes profilú, integrált, a megyében legnagyobb férőhellyel működő tartós bentlakást nyújtó intézmény. Az otthon 5 telephelyen biztosítja összesen 696 lakó ellátását, az alábbiak szerint:

- a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon székhelyén 270 férőhelyen – idős és szenvedélybetegek számára ápoló, gondozó otthoni ellátást,
- a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon segesdi telephelyén 72 férőhelyen – fogyatékos személyek gondozását,
- a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon szabási telephelyén 50 férőhelyen – szenvedélybetegek rehabilitációs ellátását,
- a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon Magas Cédrus szociális otthoni telephelyén, Kőkúton 204 férőhelyen – szenvedélybetegek ápolás-gondozását és rehabilitációs lakóotthoni ellátását, idősellátást és hajléktalan személyek ápolás-gondozását és rehabilitációs ellátását,
- a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon Fehér Akác szociális otthoni telephelyén, Kálmáncsán 100 férőhelyen – idős, szenvedélybetegek és fogyatékos személyek ellátását.

Az ellátottak részéről jelentkező igényt a jelenlegi tárgyi feltételek hiányosságai indokolják. Az ellátottak intim szférája a jelen körülmények között nem teljesen biztosított, a párkapcsolatban élők kérései az együttélésre vonatkozóan nem minden esetben teljesíthetők. Igényük a közösségi kapcsolatok kialakítására jelentkezik és megfogalmazódik. Jogos szükségletként jelentkezik részükről, hogy az adott közösség befogadja őket és integráltan köztük éljenek.

A dolgozók oldaláról a jobb munkakörülmények iránti igény már régóta fennáll. Az infrastrukturális hiányosságok a fejlesztéseket, a mentálhigiénés és a gondozási tevékenységet nehezítik. A munkatársak érzékelik az ellátottak igényét, hogy tudjanak hozzáférni a szolgáltatásokhoz, programokhoz, a világ kinyíljon előttük.

Az ellátottak és dolgozók szóbeli tájékoztatása mellett fontos, hogy egyéb felmérések, kérdőívek, beszélgetések, interjúk során a felmerülő igényekről képet kaphatunk, mely információk segíthetik a projekt menetét, valamint sikerességét.

Összefoglalás

Változatelemzés:

Az otthon férőhelyeinek kiváltásával és a közösségi lakhatásra való áttéréssel esélyt kapnak a lakók a helyi közösség, illetve a település megszokott és elfogadott értékrendje szerinti életvitelhez.

A kiváltás nélkül hosszú időre konzerválna a jelenlegi helyzet, a lakóknak esélyük sem lenne arra, hogy emberibb lakhatási körülmények közé kerüljenek, és valóban részt tudjanak venni a település közösségi életében.

A pályázati támogatással megvalósított fejlesztéssel, a fentebb jelzett problémák kezelésével egyrészt megszüntethető a jelenlegi zsúfoltság, másrészt kialakítható egy új típusú, hálózati elveken működő, a lakók személyes szükségleteire alapozott, támogatott lakhatási forma.

A cél a kisebb létszámú, lakókörnyezetbe integrált elhelyezést nyújtó, széles szolgáltatási kereslettel és kínálattal rendelkező, az öngondoskodásra való képesség fejlesztésére épülő, a település szociális szolgáltatási rendszerébe illeszkedő közösségi ellátás kialakítása.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A sikeresen megvalósított projekt hatékonyan kezeli a jelenlegi problémát, és hosszú távon képes lesz magasabb minőségben kielégíteni a közösségi lakhatási szolgáltatást igénylők szükségleteit.

A projekt jövőbeni hatásai:

- Megszűnik a lakók településen belüli teljes izolációja, szeparációja.
- Az intézményi ellátás külső kapcsolatokban gazdag, modernizált és humanizált, nyitott, személyközpontú közösségi szolgáltatássá alakul át.
- Az érintett lakó, amennyiben erre képes vagy képessé tehető, saját élete irányítójává válhat.
- A lakónak nyújtott szolgáltatásokban és a lakók kapcsolataiban a kiszolgáltatott, passzív ellátotti státusz, a szoros felügyelet helyett a személyes támogatás érvényesül.

1.1.2. A projekt szükségességét alátámasztó probléma bemutatása

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szabályozása alapján a közösségi alapú szolgáltatások közül a szociális alapszolgáltatások biztosítása önkormányzati feladat: minden települési önkormányzat köteles biztosítani étkeztetést, házi segítségnyújtást, amennyiben polgármesteri hivatalt működtet családsegítést (közös hivatal esetén a székhely település), állandó lakosainak számától függően a nappali ellátások egyes típusait.

Tekintettel arra, hogy a szociális alapszolgáltatások vonatkozásában lakosságszám alapján került meghatározásra a feladatellátási kötelezettség, így az ápolást-gondozást biztosító szociális intézmények elhelyezkedésének megfelelő településeken (a lakosságszám okán) jellemzően a szociális alapszolgáltatások korlátozott igénybevételi lehetősége biztosított (pl. szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás), egyes szolgáltatások nem is kerültek kialakításra (fogyatékos személyek nappali ellátása). Egyes társulások fenntartásában működő szociális szolgáltatók ugyan működtetnek az egyének egészségi problémáikhoz igazodó, a közösségi közlekedési problémák feloldását és a szolgáltatások igénybevételét célzó szállító szolgáltatásokat (pl. támogató szolgáltatás), azonban a korlátozott kapacitásuk miatt, ezen szállító szolgáltatások az intézményben élő ellátottak esetén a közösségi alapú szolgáltatások igénybevételét nem teszik lehetővé.

Az Szt. 66/A. § (1) bekezdés alapján fogyatékos, pszichiátriai vagy szenvedélybeteg személyek számára nagy létszámú intézmény átalakítása esetén az ellátást támogatott lakhatás formájában kell nyújtani. Az ennek való megfelelés érdekében, a pályázat célkitűzésével összhangban a fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthoni férőhelyeinek kiváltása, a közösségi lakhatás (10-12 fős házakban való elhelyezés) és közösségi alapú szolgáltatás igénybevételének megteremtése (alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, fogyatékos személyek nappali ellátása; támogató szolgáltatás: szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzésével és a településen élők számára elérhetővé tételével) az ellátottak és esetenként a településen élők életminőségének javítását is célozza.

A közösségi alapú szolgáltatások nyújtására/igénybevételére való áttérés a szociális szolgáltatási rendszer és a szolgáltatásnyújtás szemléletének megújítását is szükségessé teszi.

A személyes gondoskodás biztosításának kötelezettsége az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról rendelkezése alapján az alapszolgáltatások esetén (egyes szolgáltatók esetén lakosságszámhoz kötötten) az önkormányzatokat, a 30.000 főnél nagyobb lakosságszámú településeken/fővárosban és a megyék területén a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek, fogyatékos személyek szakosított ellátás esetén az állam fenntartói feladatainak ellátására kijelölt szervet terheli.

A 2012. évi CXCV. törvény az egyes szakosított szociális szakellátási intézmények állami átvételéről rendelkezett, 2013.04.01-től az új fenntartó a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban SZGYF) lett. Az SZGYF az Emberi Erőforrások Minisztériuma ágazati irányítása alá tartozó, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv. Az SZGYF központi szervekből és a Főigazgatóság területi szerveként működő megyei és fővárosi kirendeltségekből áll. A megyei kirendeltségek illetékességi területe a megye, a fővárosi kirendeltség illetékességi területe a főváros közigazgatási területére terjed ki. A Főigazgatóság és a kirendeltségek az Szt. és a gyermekek

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerinti fenntartói feladatokat látnak el.

Az SZGYF 106 szociális intézményben, 32.500 férőhelyen nyújt ellátást fogyatékos személyek, idősek, pszichiátriai- és szenvedélybetegek számára.

Nagylétszámú bentlakásos intézmény kiváltása, kisebb létszámú, helyi közösségbe integrált lakhatás és közösségi alapú szolgáltatási forma kialakítása, melynek keretében a gondozási modell helyett a rehabilitációs szemlélet erősítése, az integráció biztosítása, az önálló életvitel és döntéshozatal lehetőségének megteremtése, az egyéni szükségletre, rugalmasan reagáló szolgáltatási struktúra megteremtése illeszkedik a nemzetközi szinten (Amerikai Egyesült Államokban, Ausztráliában, Skandináviában) már megvalósult szemlélethez, folyamatokhoz, az ENSZ Egyezményhez, illetve a Magyarországi szakmapolitikai stratégiához, intézkedési tervekhez.

A KSH 2011. évi adatai alapján Magyarországon 490.578 fő fogyatékos személyre vonatkozóan áll rendelkezésre adat, mely alapján 38.943 fő intézményben, 451.635 fő magánháztartásban él. Somogy megyében összesen 16.279 fogyatékos személyre vonatkozó adat áll rendelkezésre, mely alapján 1.450 fő intézményben, 14.829 fő magánháztartásban él.

Az SZGYF Somogy Megyei Kirendeltsége illetékességi területén működő szociális intézményekben összesen 631 fő fogyatékos személy teljes körű ellátásáról gondoskodnak az alábbiak szerint:

1. Somogy Megyei Szeretet Szociális Otthon:
 - A Somogy Megyei Szeretet Szociális Otthon Együtt-Egymásért szociális és gyermekotthoni telephelyén 120 férőhelyes fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona működik.
 - A Somogy Megyei Szeretet Szociális Otthon Drávakastély szociális otthoni telephelyén 130 férőhelyes fogyatékos személyek otthona, 20 férőhelyes fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye működik.
2. A Kéthelyi Értelmi Fogyatékosok Otthona székhelyén és telephelyein 214 férőhelyes fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona működik.
3. Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon:
 - A Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon segesdi telephelyén 72 férőhelyes fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona működik.
 - A Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon Fehér Akác szociális otthoni telephelyén 45 férőhelyes fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona működik.
4. A Somogy Megyei Dr. Takács Imre Szociális Otthon tabi telephelyén 30 férőhelyes fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona működik.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

1.1.3. Az intézményi dokumentumok és az Intézményi Férőhely Kiváltási Terv felmérései alapján az engedélyes és környezetének bemutatása

Az intézmény jelenlegi társadalmi-gazdasági környezete

Mióta Segesd Segesd, mindenki tudja, hogy itt mindig állt egy öreg tölgyfa, ahol a király megpihent.” (Bozsóky Pál Gergő)²

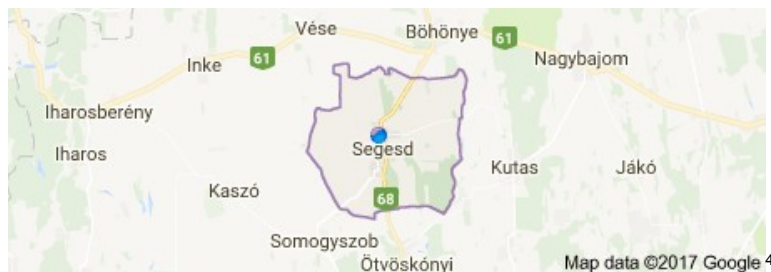
Az intézményünk a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon székhelye és a segesdi telephelye Segesd községben található. A falu történelme több ezer évre nyúlik vissza. A régészeti feltárások szerint már a réz- és bronzkorban éltek itt emberek. A rómaiak idején Segesd vidéke katonai pihenőhely és útállomás volt. Az Árpád-korban a település királynéi birtok lett. 1241-ben a tatárok elől menekülő IV. Béla király feleségével és István fiával itt pihent meg. A ferences kolostort 1294-ben alapították a Boldogságos Szűz tiszteletére. A középkor idején szabad királyi város volt, mely a királynék szolgálatában állt. Később mezőváros lett. A török uralom közel száz évig tartott az akkori városban. 1687-ben a visszafoglalt vár a hadi jelentőségét elvesztette, pusztulásnak indult, a falait a lakosság széthordta. Ekkor a jelenlegi település még két részből állt, Alsó- és Felsősegesdből. 1777-ben épült a ferences templom és kolostor. A segesdi hegy tövében felbukkanó forrásnál már a török időben sokan visszanyerték az egészségüket, melynek kapcsán gróf Széchenyi Antal kápolnát építtetett a szentkút fölé.

Az 1900-as évek elején közel 10 év alatt készült el az eklektikus stílusban épült kastély, mely gróf Széchenyi Bertalan birtoka volt. Az uradalomban mezőgazdasággal foglalkoztak. A kastélyhoz a földek mellett erdők és páratlan park tartozott, különleges növényekkel és fákkal. A kastély jelenleg bentlakásos szociális intézményként működik. Alsó- és Felsőseged 1950-ben egyesült és egy községként működik tovább³.

Segesd község a Dunántúlon, Somogy megye középső részén, a Nagyatádi járásban, a Balaton és a Dráva közti területen helyezkedik el. Somogyország egyik legnagyobb községe, közigazgatási területe 7308 hektár. A faluhoz tartozik Lászlómajor, Felsőbogát-puszta és Bertalan-puszta. A településen keresztül halad a 68-as út, melynek kapcsán a tömegközlekedése jó. Az autóbuszok Böhönye és Nagyatád irányában szinte óránként közlekednek, de a célig, pl. Kaposvár történő eljutást a többszöri átszállás nehezíti. A nyári időszakban, iskolai szünet alatt a buszjáratok számát redukálják, ez ebben az időszakban bonyolítja a közlekedést. A

korábban működő balatoni vasútvonal mára megszűnt, nem üzemel.

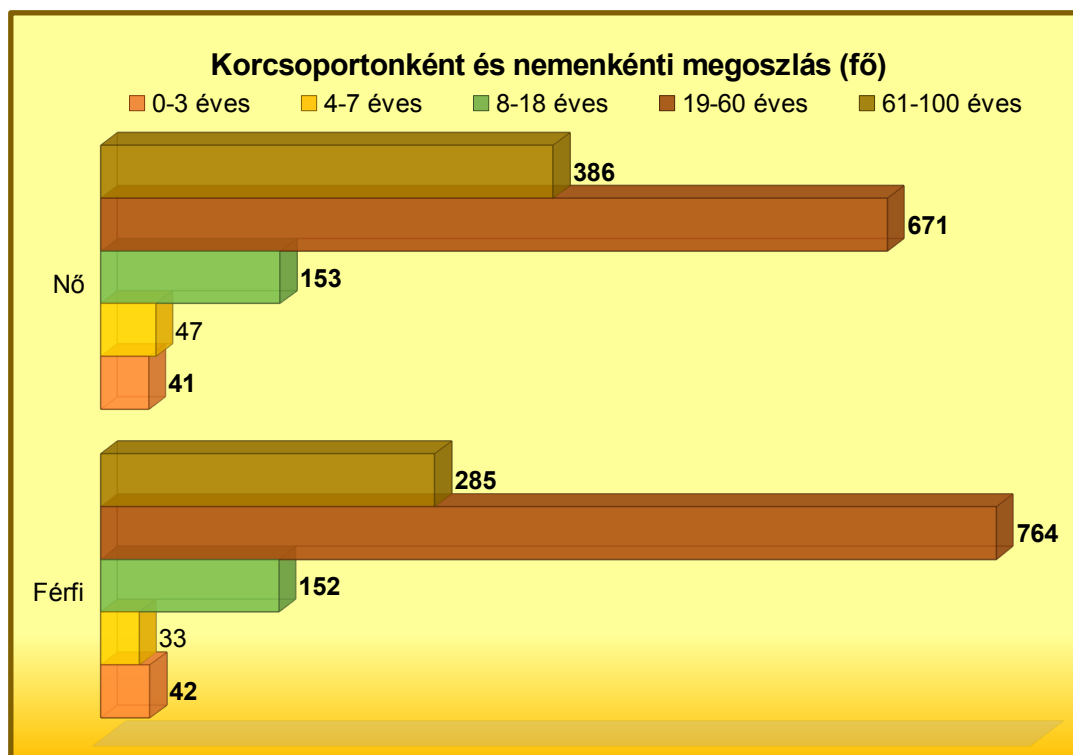
A község lakosainak száma 2016. december 31-én 2574 fő volt, ebből az intézményben élő, segesdi lakosok száma 350 fő. A korcsoportos megoszlást az alábbi ábra szemlélteti.

²Bozsóky Pál Gergő: Királyok és királynék városa Segesd

³<http://bucsujaras.hu/segesd/>, http://www.segesd.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=77&Itemid=139

⁴<https://www.google.hu/maps/place/Segesd/@46.3481666,17.2784943,12z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x476864017d3da629:0x3f929a0dc2bd1e3a!8m2!3d46.3441975!4d17.3456213>

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A faluban 1298 fő nő él, mely a lakosság 50,42%-át jelenti, a férfiak aránya alacsonyabb, 49,58% (1276 fő). Korcsopontonként a nemek arányára jellemző, hogy a 19-60 éves korosztályban a férfiak aránya magasabb (53,24%) a nőkhöz képest (46,76%), mely megoszlás a következő korcsoportban megfordul, hisz a 61-100 év közötti nők aránya 57,52%, a férfiaké 42,48%. A lakosok számához viszonyítva a 18 év alattiak aránya a községben 18,18%, míg a 61 év felettek 26,06%-ban élnek a településen.

2016. évben 27 gyermek született, mely a község lakosainak számához viszonyítva alacsony, 1,04%-ot jelent. Az elhunytak száma 89 fő volt, mely a lakosság 3,45%-át jelenti. A településen a halálozások száma meghaladta a születések számát, ez az országos helyzettel hasonló tendencia⁵.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezik a helyben biztosítható közfeladatokról, mely 21 db feladatot szab meg, köztük az egészségügyi ellátást, melyet 1 fő házi orvos biztosít. Emellett folyamatos a fogorvosi rendelés. A faluban működő gyógyszertár igazodik az orvosi rendelési időhöz. A védőnői szolgálat látja el az anya és csecsemővédelmet. Az alapszolgáltatást a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ Segesdi Intézményegysége biztosítja, melyek a következők:

- a) étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás (5 település, 58 személy után állami támogatás)
- c) idősek nappali ellátása (6 település, 40 férőhely)
- d) családsegítés és gyermekjóléti szolgálat⁶.

2010. év januárjától a Segesdi Intézményegységhez tartozó családi napközi kezdte meg működését, mely lehetővé teszi az édesanyák munkába állását. Az egészségügyi és a szociális alapszolgáltatás egy sikeres pályázatnak köszönhetően 2013. év őszétől a régi művelődési ház újjáépítésével integráltan történik.

⁵ Népszámlálási adatok, Segesd Önkormányzati Hivatal

⁶ http://szocialisportal.hu/intezmenykereso/-/adatlap/szolgaltatas/156848?cache_control=0

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A községben 2 óvoda, az egyik „Alsősegesden” a másik „Felsősegesden” funkcionál. Jelenleg 79 kisgyermek nevelését 4 óvónő és 4 dada látja el. A IV. Béla Király általános iskolában 161 diák tanul, 20 fő pedagógus dolgozik jelenleg az iskolában.

Közfeladatként az önkormányzat működteti az Árpád-házi Szent Margit Helytörténeti Múzeumot és Könyvtárat, mely a volt malom épületben kapott helyet. Állandó kiállítása bemutatja Segesd történetét, az 1980-as években végzett ásatások során felelt régészeti leleteket, a királyi város életét.

A szabadidő eltöltésére nyújt lehetőséget a sportpálya és a tűzoltószertár tetőterében kialakított klubhelyiség. A gyermekek számára játszóterek állnak rendelkezésre.

A faluban a református és a katolikus vallásgyakorlás a templomokban, valamint a kápolnában megoldott.

A faluban munkalehetőséget a szociális otthon mellett számos vállalkozás és az önkormányzat intézményei biztosítanak. A foglalkoztatók száma 55 a községben, melyek közül a legnagyobb a Ferrovó Kft., mely állandó jelleggel 100 főt foglalkoztat. Ezen kívül a mezőgazdasági vállalkozások adnak a faluban élők számára több munkát. Állami intézményként jelentős foglalkoztató a szociális otthon, ahol a helybéli munkavállalók száma 93 fő. Segesden 2017. február 14. napján a munkanélküliek száma 168 fő volt⁷.

Az önkormányzat kötelező feladatként biztosítja az itt élők számára az egészséges ivóvízellátást, a közvilágítást, a helyi közutak és köztemetők fenntartását, a hulladékgazdálkodást, a kéményseprést, a gépjárművek parkolási lehetőségét, a közbiztonságot, a helyi közösségi közlekedést, valamint a vezetékes gázszolgáltatást és csatornahálózatot. Ezen felül cél a település fejlesztése és rendezése, az épített és természeti környezet védelme, a vízrendezés és csapadékvíz elvezetése, a köz- és településtisztaság biztosítása⁸.

Az önkormányzat a lakcímváltozások ügyintézését és a hatósági bizonyítványok kiállítását biztosítja a lakosoknak, de egyéb ügyintézésre Nagyatádra szükséges utazni a Nagyatádi Járási Hivatalhoz.

A település, valamint a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ a fogyatékosokkal élők számára szükséges alap és speciális ellátásokat nem biztosít, így ez az ellátási terület lefedetlen.

Az intézmény

A Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon (Segesd, Kossuth u. 1) 1953 óta működik

bentlakásos intézményként Segesden a volt Széchenyi kastélyban. Az anyaintézmény telephelyeként (Segesd, József A. u. 2) az 1777-ben épült kolostorban 1963-tól TBC-s betegeket láttak el 1987-ig. Ezt követően elsősorban értelmi és halmozottan sérült személyek ápolása és gondozása történik a telephelyen.

Az épület tulajdonosa a Római Katolikus Egyház, aki használatba adta a kolostort az intézmény korábbi fenntartójának, a Somogy Megyei Önkormányzatnak. Az épület műemlékvédelem alatt áll, így átalakításokat,

korszerűsítéseket az épületen nem lehet végezni.

A telephely ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik 2018. december 31-ig. Jelenleg 72 férőhelyen fogyatékos személyek otthonaként üzemel. Ellátási területe Somogy megye.

A határozott idejű működési engedély legfőbb oka, hogy a tárgyi és a személyi feltételek a jogszabályban leírtaknak részben vagy nem felelnek meg.

⁷<https://www.munka.hu/>

⁸<http://www.segesd.hu/>

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Tárgyi feltételek a telephelyen

Az otthon két szinten működik. A lakószobák száma 17 db, melyből 7 db a földszinten és 10 db az emeleten található. A lakószobák mérete és az elhelyezett ellátottak száma a következő:

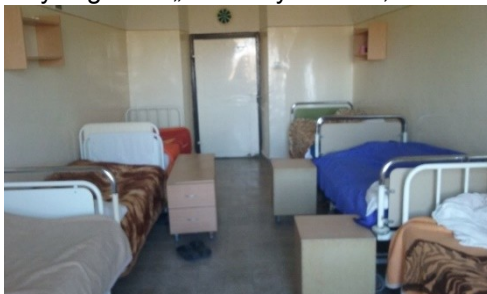
Földszint:

1. szoba (betegszoba)	2 ágyas	10,4m ²
2. szoba	5 ágyas	24,5m ²
3. szoba	5 ágyas	20,2m ²
4. szoba	3 ágyas	13,2m ²
5. szoba	3 ágyas	13,2m ²
6. szoba	4 ágyas	13,2m ²
7. szoba	4 ágyas	13,2m ²

Emelet:

8. szoba	5 ágyas	22,1m ²
9. szoba	5 ágyas	21,5m ²
10. szoba	5 ágyas	21,5m ²
11. szoba	5 ágyas	21,5m ²
12. szoba	6 ágyas	21,5m ²
13. szoba	6 ágyas	21,5m ²
14. szoba	4 ágyas	14,7m ²
15. szoba	4 ágyas	14,7m ²
16. szoba	4 ágyas	14,7m ²
17. szoba	4 ágyas	14,7m ²

A lakószobákban az ágyakon és az éjjeli szekrényeken kívül más bútorzat elhelyezésére nincs lehetőség. A korábbi években az ellátottak ruhásszekrénye a folyosón került elhelyezésre, azonban a menekülési útvonal miatt a katasztrófavédelem kifogást tett, így korábban lakószobaként funkcionáló helyiségekből „szekrényszobák”, valamint 1 lakószobából étkező helyiség lett kialakítva.

Lakószoba az intézményben

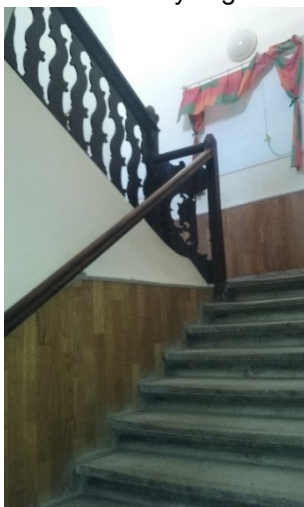

Az emeleten található a nővérszoba, mely egyben orvosi rendelő funkciót is betölt. A részlegvezető irodája is az emeleten található. A szociális helyiségek száma a szinten nem elegendő. A fürdőszobában 2 db kád került elhelyezésre, az illemhelyek száma 4 db, a mosdóké 5 db. Az emeleten található a szennyes ruha raktár. A földszinten található az ebédlő helyiség, mely az étkezéseken kívül a közösségi programok, foglalkozások színtere is.

Az étkező helyiséghez tartozik a tálaló, ahol a székhelyről érkező étel kiadagolása és a szennyes edények mosogatása és fertőtlenítése történik. A dolgozók étkezőhelyisége mellett az egymásból

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

nyíló férfi és női öltözőhelyiség itt kapott helyet. A munkavállalók számára az öltözőből megközelíthető 1 db mellékhelyiség áll rendelkezésre.

A gyógypedagógus és a mentálhigiénés szakembereknek 1 db iroda és egyben raktárhelyiség biztosított, melynek mérete a betegszoba méretével megegyező. A földszinten a szociális helyiségek száma az ellátotti létszámnak nem megfelelő, 1 db fürdőszobában 1 db kád és 1 db akadálymentes zuhanyzó található. A szinten 2 db illemhely és 2 db mosdó került kialakításra.

Az épület részben akadálymentesített, a kolostorba való bejutást rámpa segíti a mozgáskorlátozott vagy kerekesszékes személyek részére. 1 db akadálymentes zuhanyzó biztosítja a személyi higiénia lehetőségét. A lakószobák ajtóinak szélessége, valamint a küszöbnélküliség nem felel meg az akadálymentes környezet feltételeinek. Az épületben lift nincs, az emeletre régi falépcsőkön lehet feljutni, mely fokozott balesetveszélyt jelent az ellátottak számára a térérzékelés zavara miatt. Infokommunikációs akadálymentesítés nincs a telephelyen. Az épület falai

salétromosak, vizesek, így a földszinten lévő helyiségek falairól mállik a vakolat.

A tárgyi feltételek hiánya az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet szerint az intézményben a következők:

- nem biztosított a közösségi együttlétre, tevékenységre, mentális gondozásra szolgáló helyiség,
- az egészségügyi ellátás biztosítására nincs külön orvosi szoba,
- hiányzik a látogatók fogadására szolgáló helyiség,
- nem biztosított az egy ellátottra jutó 6 m² terület a lakószobákban,
- a szociális helyiségek száma nem elegendő (10 ellátottra legalább 1 db fürdőkád, vagy zuhanyzó és a nemenkénti illemhely).

Az intézményt parkosított udvar veszi körül, melynek gondozását az ellátottak végzik. A filagóriát kora tavasztól késő őszig használják, foglalkozások színtere is egyben. Az udvar a közösségi programok helyszíne is, ahol a sportversenyek, táncos rendezvények, partik megtarthatók, szervezhetők.

Az udvaron egy épületben 2 db garázs és 1 db raktár található, ahol az intézményi gépkocsik parkolását oldjuk meg. Az épülethez 1 db portaépület tartozik, mely jelenleg raktárként funkcionál.

Személyi feltételek a telephelyen

A telephely 72 férőhelyen gondoskodik értelmi és halmozottan fogyatékos személyek ellátásáról. Az alábbi táblázat szemlélteti a jogszabályban előírt és a valós létszámadatokat a 72 férőhelyszámra vetítve.

Munkakör megnevezése	1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet szerinti létszám	Valós létszám
Intézményvezető/részlegvezető	1 fő	1 fő
Orvos	heti 4 óra	heti 4 óra
Ápoló-gondozó	22 fő	21 fő
Fejlesztő pedagógus	3 fő	3 fő
Szociális és mentálhigiénés munkatárs	1 fő	2 fő
Szociális ügyintéző	1 fő	1 fő
Összesen:	28 fő	28 fő

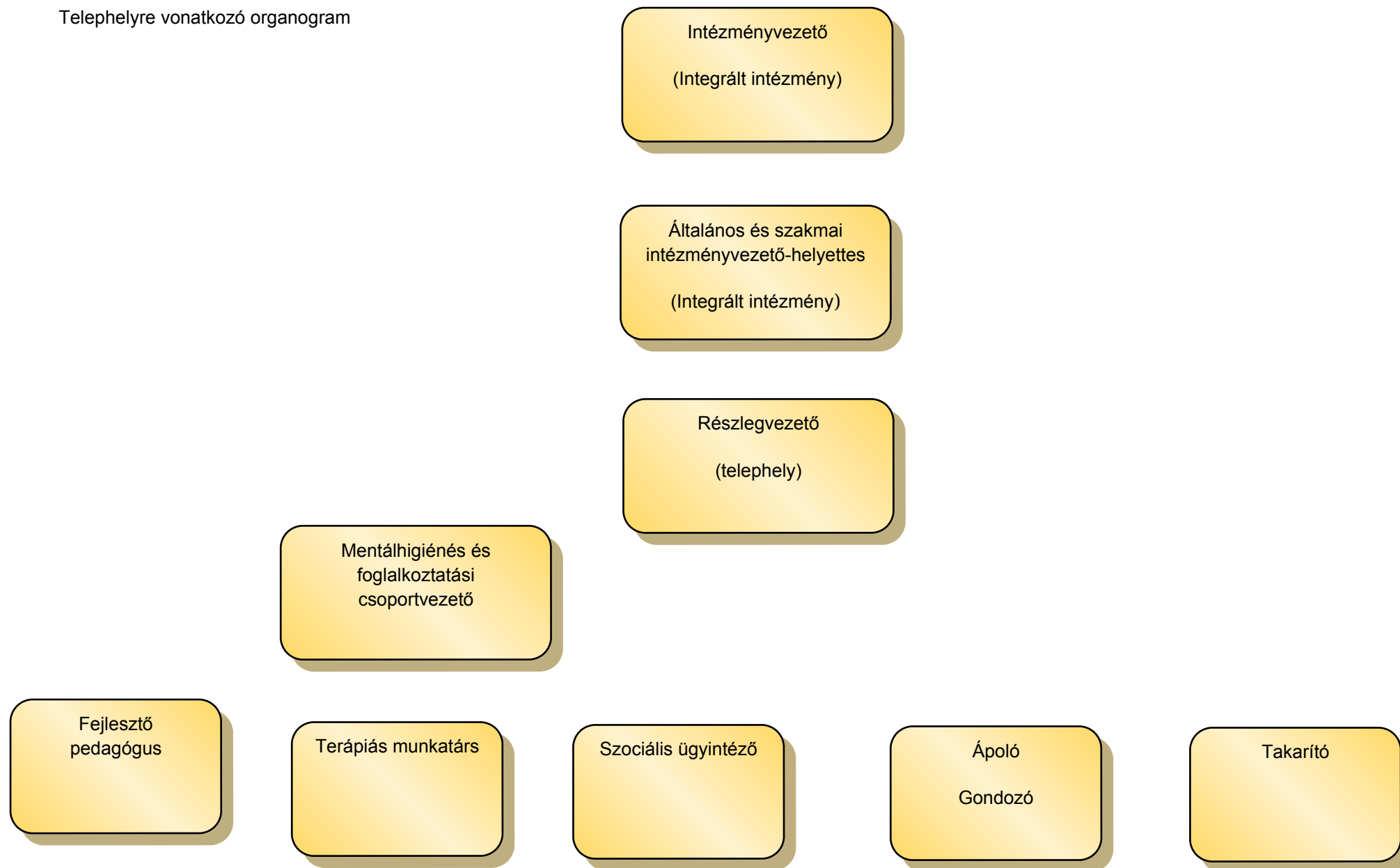
Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A jelenlegi ápoló, gondozó otthoni ellátásnak a szakmai létszám összességében megfelel. A szociális és mentálhigiénés munkatárs a rendeletben meghatározott létszámhoz képest 1 fővel több, míg az ápoló-gondozó munkakörből 1 fő hiányzik.

A telephely struktúráját az alábbi ábra szemlélteti.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

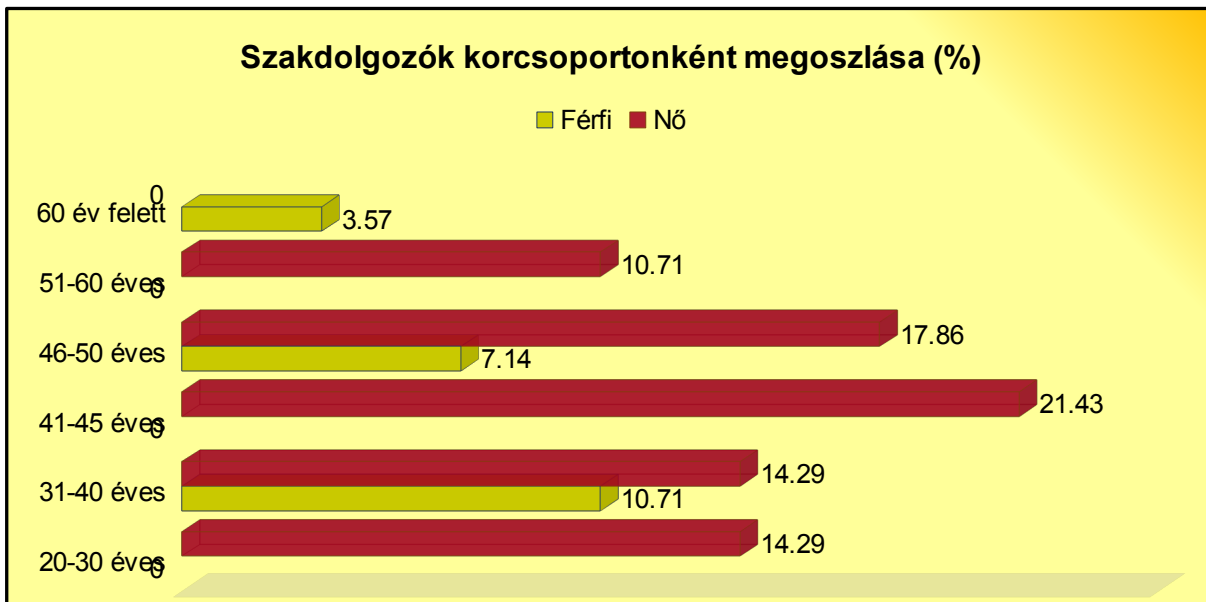
Telephelyre vonatkozó organogram

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

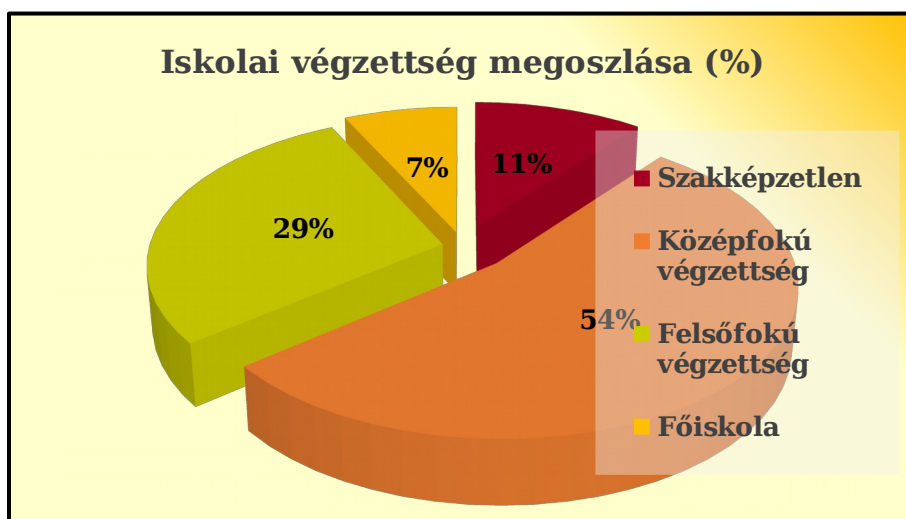
A telephely részlegvezetője alárendeltje az intézmény vezetőjének és az általános és szakmai intézményvezető-helyettesnek. A részlegvezetővel a mentálhigiénés és foglalkoztatási csoportvezetőnek alárendeltségi kapcsolata van, az ápoló, gondozó és takarító munkakörben dolgozó munkavállalók közvetlen munkahelyi vezetője. A mentálhigiénés csoportvezető alá a fejlesztő pedagógusok, terápiás munkatársak és a szociális ügyintéző tartozik.

A szakdolgozók átlagéletkora 42 év, a legidősebb dolgozó 62, a legfiatalabb munkavállaló 23 éves. A dolgozók 21,1%-a (6 fő) férfi és 78,9%-uk (22 fő) nő. A dolgozók korcsoportonkénti megoszlását nemenként a következő ábra mutatja be.

A nők 21,43%-a 41-45 év közötti, valamint 17,86%-uk 46-50 éves, a két korcsoport összesen 11 főt foglal magába. A férfiak esetében a legnagyobb arányban (10,71%) a 31-40 év közöttiek dolgoznak a telephelyen. Az összes dolgozó 46,43%-a 41-50 éves korú.

Az iskolai végzettséget az alábbi ábra mutatja.

A szakdolgozók közül 3 fő szakképzetlen, jelenleg mindhárman szociális gondozó és ápoló képzésre járnak. Az intézményben középfokú végzettségűek dolgoznak a legnagyobb arányban (54%), akik közül 13 fő szociális gondozó és ápoló, 1 fő gyakorló ápoló és 1 fő általános ápoló és általános asszisztens. Jelenleg mindketten egészségügyi képzésre járnak, hogy felsőfokú végzettséget szerezzenek.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Felsőfokú képesítéssel a szakdolgozók 28%-a rendelkezik, akik közül 2 fő gyógypedagógiai asszisztens, 2 fő szociális asszisztens és 4 fő ápoló. A 2 fő ápolóból 1 fő jelenleg ápoló BSC főiskolai képzésen vesz részt. Főiskolai végzettsége 2 főnek van, egyikük gyógypedagógus, a másik dolgozó általános szociális munkás. A dolgozók közül 5 fő több, legalább 2 szakirányú végzettséggel rendelkezik.

A telephelyen a „EFOP-1.1.2-16 Nő az esély-képzés és foglalkoztatás” pályázat keretében 5 fő foglalkoztatása kezdődött meg 2017. március 01. napján.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatás

Az intézményünk nevében hordozza a gondviselés szót, mely jelentése szerint olyan tudatos és tervszerű tevékenység, mellyel az embert a meghatározott cél felé vezeti. Munkánk során egyik legfontosabb célunk, hogy az ellátást igénybe vevők szükségleteinek kielégítését biztosítani tudjuk. A Maslow-i szükségletpiramis szerint, ez nemcsak az alapvető, vagy fiziológiás igény-kielégítést takarja, hanem a biztonságot, a szeretetet, a megbecsültséget és a magasabb rendű szükségleteket is jelenti.

A szociális gondoskodás komplex tevékenység, melynek célja és feladata a gondozásra szoruló ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, teljes ellátás, melynek mértékét és formáját mindenkor a segítségre szoruló ember testi, lelki és szociális állapota határozza meg.

Az intézmény az ellátást igénybe vevő részére teljes körű ellátást biztosít:

- a) étkezést,
- b) szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátást,
- c) mentális gondozást,
- d) egészségügyi ellátást,
- e) lakhatást,
- f) szükség szerinti fejlesztő foglalkoztatást,
- g) önálló életvitelhez szükséges feltételeket.

Szakmai munka értékei, alapelvei:

Munkánk során az iránymutatást a Szociális Munka Etikai Kódexe, az Ápolók Etikai Kódexe, valamint mind a szociális, mind az ápolásszakma által megfogalmazott elvek és értékek adják.

Intézményünkben az ellátás sokrétű, az ellátást igénybe vevők is, így a fontosnak tartott alapelveket minden ellátott esetén igyekszünk betartani.

- *A rehabilitáció elve* szerint az ellátottakat a gondozásuk, személyi segítségük, munkájuk, szabadidejük eltöltése során képessé kell tenni arra, hogy érdemi erőfeszítéseket telessenek állapotuk és képességeik javítására, azok romlásának megállítására és lassítására.
- *A prevenció elve* értelmében a cél, hogy a kliens állapota a legnagyobb mértékben javuljon, vagy az állapotromlás üteme lassuljon.
- *A normalizáció és participáció elve* szerint a cél a legjobb szintű társadalmi beilleszkedés elérése, valamint az életkörülmények alakítása úgy, hogy az ellátottak teljes emberi életet élhessenek.
- *Az integráció elvét* az intézmények kapcsolatok létesítésével és fenntartásával igyekeznek érvényesíteni.
- *Az önrendelkezés elve* szerint biztosítani kell az ellátottaknak, hogy a megmaradt képességeik és lehetőségeik keretein belül az életük alakulásáról szabadon rendelkezhessenek. Az önrendelkezés érvényesülhessen az önállóság, a személyes mozgás, az idő és tulajdonjog felett.
- *A hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elvei* valamennyi területen érvényesítendőek.

Munkánk során legfontosabb értéknek tekintjük:

- az elhivatottságot, elköteleződést,

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- a másság elfogadását,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- az etikai normák betartását,
- az egyénre szabott bánásmódot,
- az önállóság tiszteletben tartását,
- a rugalmasságot,
- a titoktartást,
- a szakmaiságot, naprakészséget és a sokoldalú tájékozottságot,
- a szakmai és társadalmi kapcsolatokat,
- a szakmai és társadalmi elismertséget.

A segítő szakmában az egyik legfontosabb munkaeszköz a személyiség. A személyiség magában hordozza azokat az értékeket, amiket az egyén a szocializáció során, a tanulmányok alkalmával interiorizál. Az értékek kapcsán az intézmény vezetése által fontosnak tartjuk a Rogers által definiált feltétel nélküli pozitív elfogadást, az empátiát és a kongruenciát. Rogers az emberközpontú pszichológia képviselője, aki a jó segítő kapcsolat alapjának tekinti a három tézist. A feltétel nélküli elfogadás az ellátottjaink esetében alapvető értéknek kell, hogy jelen legyen a mindennapi gyakorlatban. Előítélettel nem lehet hatékony segítsérről beszélni az esetükben. Az empátia magában hordozza a kiegészítés veszélyét, melynek csökkentéséhez a megfelelő önismeret elengedhetetlen. A hitelesség a segítő kapcsolatban a bizalom alapját képezi.

A készségek kapcsán a kommunikációnak a segítő szakmában óriási szerepe van, hisz a szakember verbális, nonverbális vagy metakommunikáció használatával segíti a hozzá forduló klienst. A kommunikáció a segítő és a kliensek között nyílt, barátságos, őszinte és a másik autonómiáját maximálisan tiszteletben tartó.

Az ellátás elemei:

Ápolás:

Olyan eljárások összességét jelenti, amelyek feladata a személy emberi méltóságának megőrzésével az egészségi állapot javítása, az egészség megőrzése és helyreállítása, a beteg állapotának stabilizálása, a betegségek megelőzése, a szenvedések enyhítése, illetve a beteg környezetének az ápolási feladatokba való részvételre való felkészítése. Az ápolás olyan elméleti alapokon nyugvó gyakorlati tudomány, amely az ápolást, mint tevékenységet individualizálja és az egyén szükségleteiből indul ki.

Az ápolási folyamat lépcsői:

- ápolási szükségletek megállapítása,
- szükségletek alapján az ápolási diagnózis felállítása,
- tervezés,
- ápolási terv végrehajtása, szükség szerinti módosítása,
- értékelés.

Az intézményünkben ellátható alapápolási feladatok a következők:

Gondozói, ápolási tevékenységek:

- Az ellátottak fizikai, fiziológiai és mentális állapotának folyamatos ellenőrzése.
- A napi élet menetében való segítségnyújtás (mosdás, öltözködés).
- Segítségnyújtás az étkezésnél, az ételek kiosztásánál.
- Az ellátottak egészségének fokozott megfigyelése, figyelemmel kísérése (hőmérséklet, vérnyomás, vércukor, súly, folyadék bevitel és ürítés ellenőrzése).
- Az életveszélyes állapotok felismerése, megelőzése.
- Súlyosabb esetekben azonnali orvosi segítség hívása.
- Orvosi, szakorvosi vizsgálatokra, kezelésekre történő kísérés.
- Gyógyszerek kiosztása és beadása.
- Kenőcsök felvitele, bedörzsölések elvégzése, kötések felhelyezése.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- Speciális gondozás (mozgássérült emberek, idősek egyéni gondozása), mobilizálás.
- Sürgős intézkedések elvégzése különleges helyzetekben (pl. baleseteknél elsősegély).

Szakápolás:

Olyan egészségügyi ellátási forma, amely az egészségügyről szóló törvényben meghatározott ápolási tevékenységeket foglalja magába. A tevékenységek végezhetőek az egészségügyi ellátórendszer keretein belül, valamint a bentlakásos szociális intézményekben ellátott, szakápolásra szoruló betegek szakápolási szükségleteinek kielégítése céljából. A szakápolást orvosi elrendelés, előzetes szükségletfelmérés és tervezés alapján, az ellátandó tevékenységre nézve megfelelő szakképesítéssel rendelkező egészségügyi szakdolgozók végzik, az ápolás önálló, együttműködő és függő kompetencia körének figyelembe vételével. A szakápolás során folyamatosan biztosítani kell a beteg pszichés támogatását, étkezési-, és életmód tanácsadást, különösen mindazon tevékenységek megtanítását, amelyeket maga a beteg/családja megtehet a beteg egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért, továbbá az ápolási folyamat dokumentálását és esetleges jelentési kötelezettség teljesítését, valamint rendszeres kommunikációt a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.

A gondozás részét képezi a **mentális ellátás és a foglalkoztatás**. Az intézményben ezen feladatokat a terápiás munkatársakon kívül az ápolók-gondozók is végzik. Az ápolásban is érvényesül az egyéni bánásmód, ahogy a mentálhigiénében. A két munkakör egymás mellett, kölcsönösen támogatva egymást segíti az ellátottat mindennemű szükségletének kielégítésében. Az eredményesség megköveteli a dolgozók teamben való tevékenységét.

A mentálhigiénés ellátás terén fontosak az egyéni esetkezelések, melyek dokumentálásra kerülnek, hisz a szakember és a segítséget igénylő és kérő ellátott próbálnak alternatívákat megfogalmazni adott probléma megoldására, melyek közül az ellátott a számára elfogadhatót választja és hajtja végre. Az esetkezelés egy folyamat, ami bizalmi kapcsolatra épül, ezért fontos, hogy a segítők tudatosítsák magukban, hogy a munkaeszközük a saját személyiségük is. A segítő, legyen az ápoló vagy terápiás munkatárs, az ellátottat a gondozás vagy ápolás folyamán erővel ruházza fel és képessé teszi feladatok végrehajtására.

Az egyéni esetkezelésen kívül a csoport, valamint a családra kiterjesztett szociális munka jelenik meg. A családdal folytatott munkának nagy jelentősége van, a család, mint természetes támasz jelenhet meg.

A problémamegoldás folyamatában a megfelelő *taktika* kiválasztását a probléma, annak jellege, súlyossága, maga a kliens és a szakember is meghatározhatja. A leggyakrabban a *kollaboratív* és a *kampánytaktika* kerül alkalmazásra, amelyek közül az előbbi az önrendelkezést tartja szem előtt és a képessé tevésen van a hangsúly, míg utóbbi az erősebb meggyőzést priorizálja. A szociális munkát gyakorló szakemberek stílusa a *helyretevő* és az *értelemkereső*. Az értelemkereső a probléma megértésére és értelmezésére fókuszál annak érdekében, hogy javuljon az interperszonális és a kliens és környezete közötti kapcsolat. A helyretevő stílus a viselkedésben kíván változásokat elérni.

A szociális munkát támogató alapfogalmak közül a *képessé tevés* jelenik meg a szakmai munkában, amely során a cél, hogy az ellátott saját erőforrásait felhasználva minél önállóbbá tudjon válni. Az *erővel való felruházás* gyakran alkalmazott módszer, hisz az ellátottakat az önellátásuk, a munkavégzés kapcsán folyamatosan motiváljuk, biztatjuk és visszacsatolást adunk számukra. A *források fejlesztése és mobilizálása* az ellátott problémáinak megoldásához vezethet. A forrás lehet a környezet, a család, vagy az ellátott társ.

A fogyatékos ellátásban a legfontosabb feladat a fejlesztés. Az 1998. évi XXVI. törvény szerint fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Az értelmi fogyatékoság a medicina szemszögéből intelligencia csökkenésről beszél, így az értelmi fogyatékoság enyhe, közép súlyos és súlyos formáját különíti el, melynek mércéje az intelligenciahányados.

A gyógypedagógia a tanulásban akadályozott és az értelmileg akadályozott kifejezéseket használja. Az előbbieket csoportjába sorolják mindazokat, akik a tanulási képességeik hiányosságai és fejlődési zavarok következtében tartósan nehezen tanulnak. Az értelmileg akadályozott személyek mindazok, akiknek a kora gyermekkoruktól fogva jellemző a mozgás, beszéd és az önkiszolgálás zavara.

A fejlesztési tevékenység célja a meglévő képességek fejlesztése vagy szinten tartása a képességfejlesztő foglalkozások alkalmával, céltudatos, egyénre szabott gondozás meghatározásával, kivitelezésével.

Az intézményben fejlesztési terv készül, melyet az általános és részképességek feltárása, valamint életkori szinttel történő összevetése előz meg.

A terv elkészítéséhez a **Pedagógiai Analízis és Curriculum (PAC)** tesztet alkalmazzuk.

Szociális- és személyiségfejlődés mérésére szolgáló „teszt”, pontosabban inkább szociális készségleltár, mely az önkiszolgálás, kommunikáció, tevékenységek, szocializáció területén meglévő, illetve elvárt készségeket öleli fel. A készségleltár évente két alkalommal kerül felvételre, a tesztfelvétel után szöveges értékelés is készül, ezt követően készül el a fejlesztési terv vagy a meglévő fejlesztési terv felülvizsgálata, új célok megjelölésével, illetve már kialakult, szokásrendszerbe beépült készségek folyamatos gyakorlására tett javaslattal. Állapot függvényében ekkor kerül sor magasabb, illetve alacsonyabb fokozatba történő áthelyezésre. A készségleltár felvételéhez az útmutató kézikönyv használata szükséges.

Fejlesztés során a kialakulatlan, illetve sérült funkciók fejlesztése történik, az egyénben rejlő képességek kibontakoztatása, ezzel életminősége javítása, minél teljesebb beilleszkedés segítése. Fejlesztés során más és más terület fejlesztésére kerül a hangsúly, de ezek valamennyi képességre kihatnak, ez adja a komplexitást.

A fejlesztés fő területei:

- Motoros képességek fejlesztése – mozgásfejlesztés.
- Kognitív képességek fejlesztése.
- Kommunikációs és beszédképesség fejlesztése.
- Orientációs képességek fejlesztése.
- Szociabilitás.

Módszerei:

Minél több érzékelési csatornán keresztüli megtapasztalás:

- motiválás,
- szemléltetés,
- magyarázat,
- cselekedtetés,
- ismétlés,
- gyakorlás.

Munkaformák:

- nagycsoportos,
- kiscsoportos,
- csoporton belüli differenciálás,
- egyéni (vagy mikro-csoportban).

A fejlesztések megvalósulása a csoportfoglalkozások alkalmával és egyéni fejlesztés során történik. Leggyakrabban csoporton belüli differenciálással, csoporton belül kialakított homogén csoportok foglalkoztatásával tudjuk megvalósítani az érdemi munkát. Lakóink eltérő súlyossági fokú

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

fogyatékoságából adódóan a fejlesztés gyakran játékba integráltan valósul meg, egyéni fejlesztéshez gyakran alkalmazunk különböző foglalkoztató füzeteket.⁹

Lakóink többségénél az alábbi fejlesztések történnek fő és egyéb fejlesztési területek szerint:

1. Motoros képességek fejlesztése – mozgásfejlesztés

Nagymozgás: Mindennapi élethez, praktikus feladatok elvégzéséhez szükséges mozgások fejlesztése, mozgás terén mutatkozó hiányosságok korrekciója.

- Hely és helyzetváltoztatás.
- Járás biztonságossá tétele, járás eltérő terepviszonyokon, ezekhez való alkalmazkodás.
- Mozgásharmónia.
- Egyensúlyérzék fejlesztése.
- Különböző akadályok észlelése, azokhoz való megfelelő alkalmazkodás.

Finommotorika: Legfinomabb finommozgás a beszédmozgás - artikulációs bázis bemozgatása, fejlesztése.

- Száj körüli izmok bemozgatása, beszédmozgások fejlesztése (hangutánzások nagy artikulációval, csücsörítés, vicsorítás).
- Nyelvgyakorlatok (nyelvöltögetők, pörgetők).

Manipulációs képességek fejlesztése (kéz-, kézfej izmainak, ujjak mozgásainak ügyesítése, tenyér- és ujjgyakorlatok, ceruzafogás, nyomaték, írásmozgás).

Szem-kéz, szem-láb koordinációs képesség fejlesztése (labdajátékok).

2. Kognitív képességek fejlesztése

Általános értelmesség, gondolkodási műveletek, kognitív mozgások fejlesztése:

- azonosságok, különbségek felismerése,
- rendszerezés,
- válogatás (halmazalkotás, több szempontú válogatás),
- reláció-alkotás (több-kevesebb, kisebb-nagyobb, egyenlő, alacsony-magas),
- kognitív mozgások fejlesztése (absztrahálás - elvonatkoztatás, transzferálás - megtanultak alkalmazása, átvitele új helyzetekre),
- memóriafejlesztés (rövid- és hosszú távú),
- figyelem fejlesztése (figyelem tartósságának fejlesztése, spontán figyelem, irányított figyelem, figyelemmegosztás képességének fejlesztése, összpontosítás),
- analízis-szintézis fejlesztése.

3. Beszéd- és kommunikációs képesség fejlesztése

Verbális, nonverbális közlés képességének fejlesztése

- Szókincs bővítése, passzív szókincs aktivizálása.
- Beszédprodukciónak fejlesztése.
- Beszéd kommunikációs célú használatának alkalmazása (repetitív, sztereotip tartalmak kerülése).
- Szóbeli szövegalkotás képességének fejlesztése.
- Nyelvi kifejezőképesség fejlesztése.
- Szóbeli közlések befogadásának fejlesztése.
- Beszéértés fejlesztése.
- Szövegfeldolgozás, szövegértés fejlesztése.
- Olvasástechnika fejlesztése.
- Nonverbális kommunikációs eszköztár gyarapítása, nonverbális kommunikáció fejlesztése.

- Írásbeli közlés képességének fejlesztése.

4. Orientációs (megismerő) képességek fejlesztése

⁹Intézményi szakmai program

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Különböző ingerek észlelésének, érzékelésének és a rájuk adott megfelelő ingerválasz kiváltására való képességek fejlesztése.

- Mozgásos észlelés: saját test mozgásainak észlelése.
- Testséma fejlesztése.
- Testvázlat fejlesztése.
- Test határainak észlelése.
- Akusztikus észlelés: hangok észlelése, azokra megfelelő ingerválasz adása, külvilág ingereinek felfogása.
- Vizuális észlelés: látás útján észlelt jelenségek felfogása, azokra megfelelő ingerválasz adása.
- Taktilis észlelés: tapintás útján érzékelhető ingerek felfogása, azokra megfelelő ingerválasz adása.
- Térbeli tájékozódás fejlesztése: téri irányok – fent-lent, alatt-fölött, mellett, rá, bele stb.).
- Síkbeli tájékozódás fejlesztése: tájékozódás lapon, vonalközben, alak-háttér konstancia fejlesztése).
- Idői orientáció fejlesztése: visszatérő események észlelése (napirend, napszakok, évszakok, ünnepek ciklikusságán keresztül; múlt, jelen, jövő).
- Személyben való tájékozódás fejlesztése: személyes adatok ismerete, társak ismerete, gondozók, barátok, ismerősök nevének ismerete.
- Lateralizáció fejlesztése: jobb-baloldal ismeretének, megkülönböztetésének fejlesztése.

5. Szociabilitás fejlesztése

Hozzásegít különböző szociális helyzetekben való részvételhez.

- Szociális aktivitások elősegítése.
- Társadalmilag elfogadott viselkedésnormák kialakítása.
- Viselkedés.
- Öltözködés.
- Étkezés.
- Segítőkézség.
- Empátia.
- Együttműködési készség fejlesztése.
- Feladathelyzet, feladattudat fejlesztése.
- Közösségi létre nevelés.
- Társas kapcsolatok alakításának, alakulásának segítése.

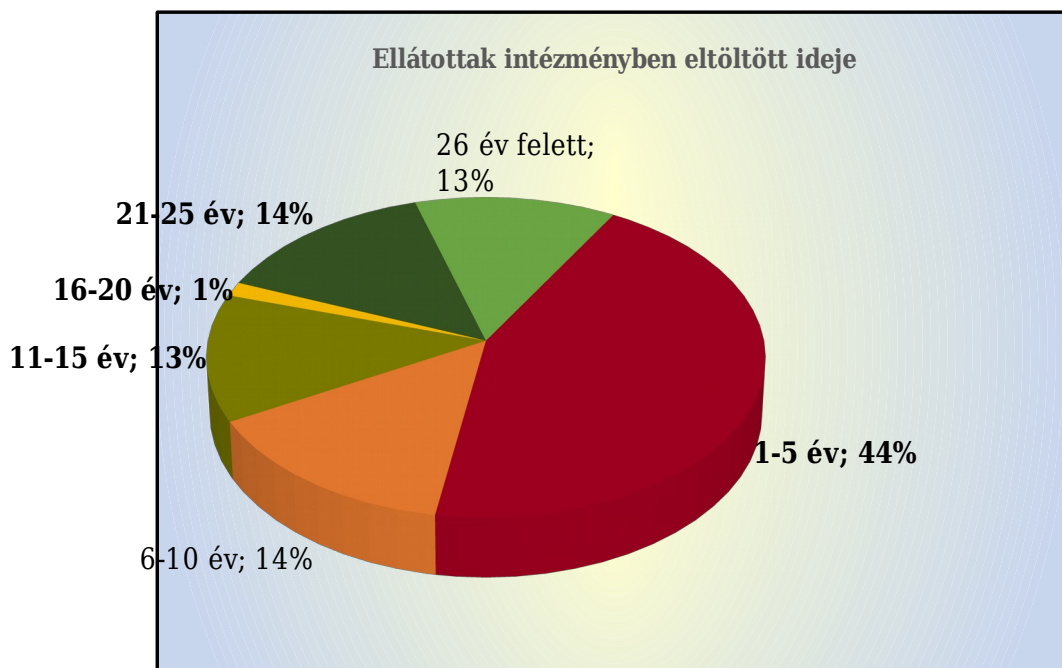
Ellátottak jellemzői

A telephelyen 72 fő lakót látunk el, akik közül 5 fő (6,9%) kórházból, 27 fő (37,5%) családból, 14 fő (19,4%) az intézményen belül más telephelyről és 26 fő (36,2%) más intézményből érkezett. A kórházakból érkezett ellátottak korábban családban éltek, akik gondozási kapacitása kimerült, így a családtagjukat egészségügyi intézmény pszichiátriai osztályára helyezték el az intézményi férőhely elfoglalásáig. A családból érkezettek esetén is kimerültek a család gondozási kapacitásai, de az ellátottak a bekerülésig otthonukban tartózkodtak. Az intézménynek Kálmáncsán működő telephelye vegyes profilú ellátást biztosít fogyatékos, szenvedélybeteg és idős, demens betegek számára. A 14 fő ellátott erről a telephelyről érkezett a segedi részlegre.

Az ellátottak gyermekvédelemből, illetve Somogy megyében működő fogyatékos személyeket ellátó intézményekből kerültek a gondozásunkba.

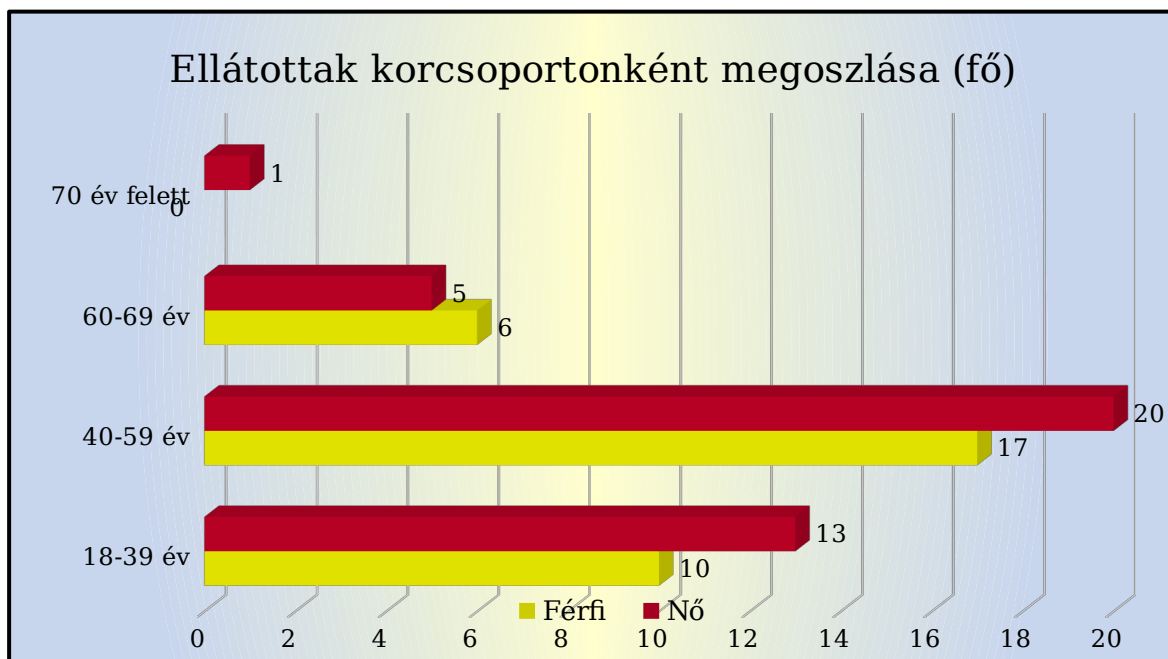
Az ellátottak intézményben eltöltött évei szerinti megoszlását az alábbi ábra mutatja be.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Az intézményben eltöltött évek átlaga 11,83 év. 1 fő lakó 31 év óta él az otthonban. Legnagyobb arányban (44%) vannak azok a lakók, akik 1-5 év közötti időt töltöttek el a telephelyen. Az egyéb csoportokban közel azonos arányok figyelhetők meg, kivétel a 16-20 év közötti időtartamnál, mivel ebbe a csoportba 1 fő ellátott tartozik, aki 19 éve él az intézményben.

Az ellátottak 45,8%-a (33 fő) férfi, 54,2%-a (39 fő) nő. Az ellátottak korcsoportonkénti megoszlását mutatja be a következő ábra.

Az ellátottak 51,38%-a (37 fő) 40-59 év, 31,9%-a (23 fő) 18-39 év közötti. A 60-69 év közöttiek aránya 15,3% (11 fő). A 70 év feletti korcsoportba 1 fő női ellátott tartozik. Az ellátottak átlagéletkora 47,08 év, a legfiatalabb lakó 20 éves, a legidősebb 71 éves, a módusz az 53 év.

Az ellátottak fogyatékoság szerinti besorolása a következő:

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Értelmi fogyatékoság szerint (72 fő)

• Enyhe értelmi fogyatékos	9 fő
• Középsúlyos értelmi fogyatékos	29 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos	34 fő

Súlyos, halmozottan fogyatékos ellátott (32 fő)

• Súlyos értelmi fogyatékos és mozgássérült	6 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos, beszéd és látássérült	1 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos, beszéd és hallássérült	2 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos, látás és mozgássérült	1 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos, beszéd, hallás és mozgássérült	1 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos, beszéd és mozgássérült	3 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos és látássérült	5 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos és hallássérült	1 fő
• Súlyos értelmi fogyatékos és beszéd-fogyatékos	12 fő

Az ellátottak 47,2%-a súlyos értelmi fogyatékos, középsúlyos 40,2%-uk és enyhe fokban sérült 12,6%-uk. Súlyos, halmozottan fogyatékos 44,4%-uk. A telephelyen 2 fő autista személyt is ellátunk, amely külön kihívást jelent dolgozóink számára.

Az ellátottak közül 67 fő (93%) egyedülálló, házas 2 fő lakó. Egyedülálló, de gyermeke van 2 fő ellátottnak, míg 1 fő jelenleg is házas és gyermeke is van. A gyermekeikkel az ellátottak kapcsolatot nem tartanak.

Jelenleg az ellátottak 47%-a tart a családjával kapcsolatot, 53%-uknak családi köteleke nincs.

Az ellátottak közül 4 főt havi rendszerességgel látogatnak az intézményben, 8 főt fél évente, míg 7 főnél évente 1 alkalommal jellemző a látogatás. Telefonon alkalmoszerűen 14 fő lakó tart kapcsolatot hozzátartozójával. Családjához látogat hosszabb időre ünnepek alkalmával 2 fő ellátott, míg 2 főt évente a hozzátartozók hosszabb távollétre visznek.

Az ellátottak közül 55 fő cselekvőképességet teljesen korlátozó, 16 fő részlegesen korlátozó gondnokság alatt áll. 1 fő lakónál a gondnokság alá helyezés folyamatban van. 58 fő lakónak hivatásos gondnoka van, 13 főnek a hozzátartozó látja el a gondnoki feladatokat.

Az ellátottak közül 41 főnek (56,9%) nincs iskolai végzettsége. Kisegítő iskola 8 osztályt végzetek száma 12 fő, míg speciális iskolában 8 osztályt befejezők száma 8 fő. A speciális iskola elvégzése után egyéb képzettséget szerzett 8 fő, mint parkgondozó, konyhakerti munkás, növényismeret, szabás-varrás. Általános iskolát 3 fő fejezte be.

Az ellátottak közül akkreditált foglalkoztatásban 1 fő vesz részt, melyet az intézményben külső foglalkoztató biztosít. A telephelyre megkértük a fejlesztő foglalkoztatás működési engedélyét az alábbi tevékenységekre:

- zöldterület kezelés,
- növénytermesztési szolgáltatás,
- egyéb takarítás,
- építményüzemeltetés (portaszolgálat, konyhai kisegítő tevékenység, mosodai kisegítő tevékenység, kisegítői karbantartói tevékenység).

Az ellátottak mindegyike rendelkezik jövedelemmel, melynek egy főre jutó havi átlaga 55.786 Ft. A lakók jövedelemtípusai a következők:

• fogyatékosági támogatás	11 fő,
• rokkantsági járadék	44 fő,
• rokkantsági ellátás	12 fő,
• családi pótlék	43 fő,
• árvasági ellátás	9 fő,
• vakok személyi járadéka	3 fő,

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- időskorúak járadéka 1 fő,
- többfajta jövedelemmel rendelkezik 48 fő.

Az ellátottak közül 12 fő tud a jövedelmi helyzete alapján az intézményi térítési díjjal megegyező személyi térítési díjat fizetni, 60 fő lakó rész-térítési díjat fizet.

A telephelyre jelenleg 6 fő nyújtotta be a kérelmét, az igénybevételi eljárást lefolytattuk, előgondozás, az alapvizsgálat megkérése az akkor érintett hivataltól (NRSZH) megtörtént. A várakozók közül 3 fő kórházban tartózkodik, krónikus és pszichiátriai osztályon, 1 fő otthonában, 2 fő Somogyváron él. A várakozók közül 5 fő férfi és 1 fő nő. Életkoruk szerint 3 fő 18-39 év, 3 fő 40-59 év közötti. Az intézményhez 1 fő 1 évvel ezelőtt nyújtotta be a kérelmét, 3 fő 8 hónapja, 2 fő 7 hónapja. Családi helyzetük szerint nőtlenek és női lakó hajadon. 3 fő cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll (2 fő részlegesen, 1 fő teljesen korlátozó gondnokság alatt). Jövedelmi helyzetükről részben rendelkezünk információval, mivel a kérelmezőktől vagy a gondnokoktól hiánypótlást kértünk erre vonatkozóan. Az intézményi fluktuáció alacsony, 2016 évben 2 fő lakónk hunyt el, egyéb távozás nem történt, így a bekerülés akár több évig is elhúzódhat.

Ellátottak szükségletei a komplex támogatási szükségletmérő eszközzel kapott eredmények alapján

72 főnél elvégeztük a szükségletfelmérést, mely alapján ismertetésre kerülnek az életterületenként jelentkező támogatási szükségletek.

Támogatás típusa	Életterületek						
	Személyi higiéné	Személyi függetlenség	Mobilitás	Életvezetés: háztartás, bevásárlás	Életvezetés: hivatalos ügyek, pénzkezelés	Kapcsolatok	Közösségi részvétel
Önálló	1	0	1	0	1	0	2
Figyelemmel kísérés, szóbeli támogatás,	28	24	25	8	4	17	7
Intenzív motiválás, részleges támogatás	32	40	30	36	17	26	43
Teljes támogatás	11	8	15	28	50	29	20

I. Személyi higiéné

A személyi higiéné magában foglalja a mosdást, a fürdést és zuhanyzást, a testrészek ápolását, a toalett használatot, az intim higiéniát¹⁰. Az ellátottak közül 1 fő képes önállóan az adott szükségletet kielégíteni. A lakók közül 28 főnél szükséges a figyelemmel kísérés, szóbeli vagy gesztusokkal történő támogatás. 32 fő lakó esetében intenzív motiváció ajánlatos a tevékenység elvégzéséhez vagy részleges támogatás szükséges, mivel az önálló kivitelezésben az ellátott akadályozott. 11 fő ellátott nem képes a szükséglet kielégítésére.

Jelentős hiányosságai mutatkoznak a tisztálkodás összes területén. Fontos a víz hőfokának beállítása, a testápolás sorrendjének szóbeli és fizikai támogatása. Nem megfelelő mozgásfejlődésükből adódóan hiányzik a testápolás folyamatához szükséges mozgás összerendezettsége, mely a testtájak lemosását és szárazra törölését is akadályozza. Segítségre, irányításra szorulnak a víz és a tisztálkodószerek takarékos használatában. A személyi higiéné

¹⁰http://szocialisportal.hu/web/guest/hir-megjelenito/-/journal_content/56/10181/99935

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

biztosítása magában foglalja még a napközbeni étkezések előtti és utáni kézmosást, arcmosást, napi kétszeri szájpótlást, menstruációs intim higiéniát. A hajápolást hetente egy alkalommal, illetve szükség esetén a gondozó személyzet biztosítja. A fejbőr speciális kezelése hetente hajápolás előtt valósul meg. Az arcszőrzet borotválását szintén a gondozó személyzet végzi kétnapi rendszerességgel. 3 fő női ellátott esetében a fokozott arcszőr növekedése miatt szükséges a heti borotválás. Kéz- és lábköröm ápolás heti rendszerességgel történik, fokozott odafigyeléssel a diabetes mellitusos betegek esetében. A toalett használat esetében a lakók a toalettpapír használata, a vízóblítás, a helyiség higiéniás használata terén intenzív támogatást igényelnek. 22 fő incontinens ellátottunk napi háromszori betétcseréje alkalmával az intim higiéniás lemosás, bőrápolás, szükség esetén textília, ruházat soron kívüli cseréje szükséges.

II. Személyi függetlenség

A személyi függetlenséghez tartozik az étkezés, az ételkészítés, az öltözködéshez kapcsolódó tevékenységek, az öltözködés és a napi tevékenységek során használt eszközök megfelelő használata¹¹.

Az ellátottak önálló szükséglet kielégítésre a felmérés alapján nem képesek. 24 fő figyelemmel kísérést, irányítást igényel. Ennek gyakorisága 20 lakónál napi szinten történik, 16 fő esetében 1-2 óra közötti időtartamban. Részleges támogatás naponta 38 főnél, teljes támogatás a szükséglet biztosításában 8 ellátott esetében szükséges.

A személyi függetlenség szolgáltatásai közül az étkeztetés 72 fő ellátottnál szükséges. A felügyelet 70 lakó esetén biztosítandó. A gondozás, tanácsadás nagy számban megjelenik, mint szolgáltatásra vonatkozó igény. A gyógypedagógiai segítségnyújtás az ellátottak közül 43 főnél jelenik meg, melynek fő célja a szükséglet kielégítéshez a képességek kibontakoztatása. 24 fő lakó az önellátási képesség magasabb fokán áll, igénylik a kulturált étkezés feltételeinek megteremtését. Esetükben nagymértékben tapasztalható a társadalmi normákhoz hasonló magatartásformák megléte az étkezések során. Az étkezésekhez történő előkészületeknél önálló, elegendő a figyelemmel kísérés. Terítenek, merítenek, kanalat-villát rendszeresen, biztonsággal használnak. Az étkezés befejeztével a szennyes edények összeszedése, asztal letörlése, az étkező takarítása, a vegyi anyagokkal való bánásmód figyelemmel kísérése szükséges. A részleges és teljes támogatás esetében az étkezések alkalmával fokozottabb segítségnyújtás, irányítás és figyelemmel kísérés szükséges. Rendszeresen ajánlkoznak az étkezéshez kapcsolódó előkészületekhez, viszont intenzív támogatást és figyelemmel kísérést igényelnek az étkezéshez szükséges eszközök elméleti és gyakorlati összehangolásában. Ezen kívül minden étkezés magas kockázattal járó folyamat, melynek oka a hiányos fogazat, elégtelen rágás, gyógyszer mellékhatás következményeként csökkent garatreflex, túl nagy mennyiségű étel szájba vétele, habzsolás, falánkság, mértéktelenség, más ételének megszerzése, aspiráció veszélye, betegségbelátás hiánya (diéta). Intenzív támogatásra szorulnak abban, hogy megőrizzék környezetük, ruházatuk tisztaságát, megfelelő evőeszközt és szalvétát használjanak. Szükséges a megfelelő étel kiadagolása és a folyadékbevitelre történő figyelmeztetés. A befejező műveletekhez ebben az esetben még nagyobb támogatás szükséges. Az étkezéseket követő kéz-, szájhigiéniá biztosítása, valamint az ápoltság megjelenés érdekében a szennyezett ruhanemű cseréje.

48 fő esetében teljes támogatás szükséges az időjárásnak, alkalomnak, évszaknak megfelelő ruházat kiválasztásában, előkészítésében és az öltözködésben, valamint az elhasználdott, szennyezett ruházat cseréjében. Gondot okoz a gombok, zárok használata, a cipőfűzés, cipőfűző megkötése, maga a cipő megfelelő felvétele. Szóbeli és fizikai támogatásra szorulnak abban, hogy az öltözködés folyamatában együttműködjenek, a megfelelő végtagot felemeljék.

Lakóink jelentős része gyermekkorától fogva intézményi körülmények között élt, melynek következtében az elektronikai gépek használata nem ismeretes. A modern eszközök (információ technikai, háztartási) bekapcsolása, használata számukra teljesen idegen, ismereteik hiányosak. Elektromos árammal működő eszközöket nem használnak, mert általában nem látják be, nem ismerik

¹¹http://szocialisportal.hu/web/guest/hir-megjelenito/-/journal_content/56/10181/99935

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

fel annak veszélyeit. A szabadidő tevékeny eltöltésére vonatkozóan az érdeklődésük beszűkült, passzív, pihentető időtöltést választanak.

III. Mobilitás

A mobilitás szükségletéhez az alábbi területek tartoznak:

- helyzetváltoztatás-mozgásképesség csökkenése, akadályozottsága,
- helyváltoztatás lakrészben belül,
- lakóhelyen kívül, utcán gyalogosan való közlekedés,
- tömegközlekedési eszközzel való, lakóhelyen kívüli közlekedés,
- kísérés,
- útvonaltervezés, menetrend használata.¹²

A szükséglet tekintetében 2 fő képes önállóan mobilitásra, de a tevékenységhez havonta vagy napi szinten támogatást igényelnek. Figyelemmel kísérés, szóbeli támogatás 25 fő esetében szükséges, 30 lakónál az intenzív motiváció vagy részleges támogatási igény jelenik meg, 23 személynél napi szinten 1-2 óra időintervallumban. Naponta teljes támogatásra 15 fő ellátottnak van szüksége.

71 fő képes helyzet- és helyváltoztatásra, 1 fő teljes támogatásra szorul, önálló helyváltoztatásra egyáltalán nem képes. Helyzetét kapaszkodó használatával részben képes változtatni. 2 fő megbízhatóan tájékozódik gyalogos közlekedés során, esetükben figyelemmel kísérés szükséges, útvonal megtervezésében, térképek, menetrendek használatában tanácsadásra szorulnak. A lakóhelyen belül 71 fő önállóan közlekedik. Mobilitás közben folyamatos figyelemmel kísérésük szükséges, mert térérzékelésük zavart (magasság, mélység), lépcsőn közlekedés jelentős kockázatot jelent, a csúszós felületeket nem érzékelik vagy érzékelik, de mozgásukat nem tudják ahhoz alakítani, figyelemfelhívásra sem minden esetben együttműködők. Az idegrendszer fejlődésének zavara miatt mozgásuk egyensúlykereső, járásuk labilis, széles alapú, biztonságuk érdekében a kapaszkodás lehetőségét keresik. Az akadálymentesített környezet az intézményen belül nem megoldott, a mozgásukban részlegesen korlátozott ellátottak segédeszköz használatára szorulnak. Szűk lakókörnyezetben jól tájékozódnak, lakóhelyen kívül, utcán gyalogosan és tömegközlekedési eszközön önállóan, kísérő személyzet nélkül nem képesek. Nem ismerik a közlekedés alapvető szabályait, nem észlelik a környezetükben zajló eseményeket, a terepviszonyok változásához nehezen alkalmazkodnak (emelkedő, lejtő, füves terület, útfelület folytonosságának megszakadása), lelki és fizikai biztonságuk érdekében kísérő személy jelenléte szükséges. Az elkóborlás, eltévedés kockázata fennáll. Szociális kapcsolatok kezdeményezésére részben képesek, megfelelő segítség kéréséhez szükséges ismereteik hiányoznak. A személyes adataikkal nincsenek tisztában.

IV. Életvezetés: bevásárlás, háztartási munkák

Az életvezetés szükségletének kielégítésére az ellátottak önállóan nem képesek. A bevásárláshoz, a háztartási munkákhoz 8 fő figyelmet és szóbeli támogatást igényel változó gyakoriság és napi időtartam mellett. 36 fő lakó intenzív motiválásra és részleges támogatásra szorul az életvezetés ezen területeihez, míg 28 ellátottnak teljes támogatásra van szüksége.

A bevásárló lista készítéséhez és a háztartási tevékenységek végzéséhez szóbeli támogatást és figyelmet igényel 8 fő, mivel a bevásárló listát a szükségletekhez igazodva kell elkészíteni. Belátási képességük részlegesen csökkent, gyakorlatuk nincs, mivel intézményi keretek között ez nem rutinfeladat. A háztartási munkák végzésének felismeréséhez tanácsadásra, figyelemfelkeltésre van szükség. Igényt jeleznek egyéb feladatok, így takarítás, rendrakás, ágyazás, elpakolás, felseprés iránt. Igényt jeleznek egyéb háztartási tevékenységek elvégzésére, mint mosás, teregetés, vasalás, melyek intézményi keretek között nem megoldhatóak. Lehetőség csak életvezetési foglalkozás keretében van. A tisztítószerek megfelelő arányban való használata nem ismert. A ház körüli munkák elvégzéséhez szükséges eszközöket (seprű, gereblye, kapa, lombseprű, ásó) felügyelet mellett használni képesek. A többi ellátott esetében a szükségleteik meghatározása fokozottan az élvezeti cikkek felé koncentrálódik (cigaretta, kávé, édesség, élelmiszer). Belátási képességgel nem

¹²http://szocialisportal.hu/web/guest/hir-megjelenito/-/journal_content/56/10181/99935

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

rendelkeznek az irányban, hogy a helyes arányt az igény és a szükséglet, valamint a takarékoság között felmérjék. A háztartási munkák, illetve a környezeti higiénié iránti igényük, belátási képességük csökkent, bizonyos esetekben teljes mértékben hiányzik. A közvetlen környezet rendben tartásához gondozói segítségnyújtás szükséges. 36 fő esetében a segítségnyújtás nem a feladat elvégzésének átvállalása, hanem a megfelelő tanácsadásban és motiválásban nyilvánul meg, mely a ház körüli munkák elvégzésére is irányul. Teljes szükséglet kielégítés szükséges 28 főnél.

IV. Életvezetés: hivatalos ügyek, pénzkezelés

A hivatalos ügyek, pénzkezelés szükségletének kielégítésére teljes támogatással 50 lakó képes. Részleges támogatásra 17 főnek van szüksége, 4 fő képes figyelemmel kíséréssel a szükségletet megoldani.

A hivatalos ügyek intézése és a pénzkezelés általánosságban problémát jelent az ellátottak számára. A hivatalos ügyeik intézése, illetve a pénzkezelés a törvényes képviselő feladata, mely a terápiás munkatársak közreműködésével történik. Az alapbetegsükből kifolyólag a pénz csereértékét, vásárlóértékét nem ismerik. A pénzt, mint fizetőeszközt használni nem tudják, azzal való gazdálkodásra, tervezésre, beosztásra nem képesek. 4 fő képes a pénzjegy felismerésére, számolására.

V. Kapcsolatok

Kapcsolatokhoz a családi és baráti viszonyok kialakítása és fenntartása, emellett a közösségi kapcsolatok működtetése, partnerkapcsolatok kialakítása és a szexualitáshoz szükséges támogatások nyújtása tartozik¹³.

A lakók önállóan nem képesek a kapcsolataik fenntartásához, teljes támogatást 29 fő igényel, részleges segítségre 26 fő, míg figyelemmel kísérésre 17 fő szorul, 59 lakó napi gyakorisággal igényel támogatást, melynek időtartama változó.

A családi kapcsolatok esetében a találkozások a látogató által hozott élelmiszer-csomagokról szólnak. A beszélgetések, a közös időtöltés háttérbe szorul. Ez a probléma jelentkezik a telefonálás, illetve a levélváltás esetében is. Ennek megelőzése érdekében előzetes tanácsadás, esetkezelés szükséges.

A közös tevékenység és időtöltés az évente megrendezett családi napok alkalmával valósul meg. 3 fő esetében a hozzátartozó távolléti megállapodást köt az intézménnyel akár több napra is.

Az ellátottak intézményen kívüli, baráti kapcsolattartása nem jellemző. Az intézményen belül kialakult barátságok fenntartására, ápolására a telephelyek közös programjai alkalmával van lehetőség.

A partnerkapcsolatok kialakítására, fenntartására, ápolására igényük van. Az intézményben kialakult párkapcsolatok és a szexualitás esetében fontos a támogatás, tanácsadás, esetkezelés, felvilágosítás és a figyelemmel kísérés.

¹³http://szocialisportal.hu/web/guest/hir-megjelenito/-/journal_content/56/10181/99935

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Közösségi részvétel

A szükséglet kielégítéséhez 43 fő ellátott intenzív motiválást vagy részleges támogatást igényel, míg 20 ellátottnak teljes támogatási igénye van. Gyakoriság vonatkozásában 49 fő naponta szorul támogatásra, mely 30 ellátottnál napi szinten a 2 órát meghaladja.

Az ellátottak közül több lakó igényt jelez a fejlesztő foglalkoztatásban való részvételre. Ezen esetekben fontos a képesség felmérése, a támogatás, a kötelezettségekre való felkészítés, a motiválás, a munkafolyamatok megismertetése.

Az intézményen kívüli szervezett szabadidős programokon ellátottjaink szívesen vesznek részt. Mobilitásukban akadályozott ellátottjainknak házon belül biztosítjuk a szabadidő hasznos eltöltését. A programokban, elfoglaltságokban való aktív részvételhez szükséges tájékoztatás, támogatás, motiválás biztosított az ellátottak részére.

Kommunikáció szempontú értékelés

Az ellátottak közül 14 fő verbális kommunikációra egyáltalán nem képes, ami jelentősen hátráltatja a közösségben való hatékony részvételt, társas kapcsolatokat. 2 fő kommunikációs fejlettségi szintje a beszéd, a beszédmegértés előtti fejlettségi szinten áll. Preverbális kommunikációra képesek, fejlesztésük speciális gyógypedagógiai módszerek alkalmazásával valósítható meg. 12 fő ellátott a kommunikáció nonverbális formájával képes a kapcsolatteremtésre. Gesztusokkal, mimikával, hangadással jelzik szükségleteiket. A verbális kommunikációra képes ellátottak is jelentősen küzdenek hátrányokkal, mivel nem rendelkeznek megfelelő szókinccsel, fogalmi ismereteik hiányosak, elvont, magasabb szintű gondolkodásra nem képesek, korlátozott nyelvi kóddal rendelkeznek. Esetükben a kommunikáció során rövid, egyszerű, konkrét megfogalmazások szükségesek az adekvát verbális és cselekvéses ingerválasz eléréséhez. Írásos és kommunikációs képesség terén is hátrányokkal küzdenek, az ellátottak közül 16 fő írásra képes, 12 fő lakó csak a nevét írja le, 7 fő ellátott előírás után másolással tudja a saját nevét leírni. Jellemző, hogy írásképük alig olvasható, betűkihagyások, grammatikai hibák fordulnak elő. Tartalmilag az írott szöveg kusza, értelmetlen. Rövid, egyszerű szövegek elolvasására képesek, értő olvasásuk fejletlen, megértésben jelentős támogatásra szorulnak.

Intézményünkben 2 fő autizmus spektrum zavarral élő ellátott él. Mindkettejük hétköznapijait megkönnyítik a piktoqramok, szimbólumok. Kommunikációs képességeik jelentősen eltérnek. 1 fő verbális kommunikációra egyáltalán nem képes. Sajátos jelnyelvvvel, gesztusokkal, írásos formában kommunikál. Napirend elsajátításában, strukturálásában segítséget jelent számára napirendkártyák használata, illetve a számítógép kezelésével ismerkedik. 1 fő szintén autista lakónk verbális kommunikációra korlátozottan képes, írásos, olvasási kommunikációt nem sajátította el.

Az ellátottak közül 3 fő hallássérült, közülük 2 fő a siketek általános iskolájába járt. A hallókészülék használatát elutasítják, nem együttműködőek, viszont 1 fő lakónk a hallást segítő segédeszközt használja változó intenzitással. A látássérültek száma 6 fő, a sérülés foka alig látó kategória. Az értelmi fogyatékos személyekre jellemző téri tájékozódás képességet ez tovább csökkenti, így a balesetveszély még nagyobb kockázatot jelent számukra. Közülük 2 fő olvasni tud, de a tevékenységhez nyomtatott szöveget használnak megnövelt betűmérettel.

Égészségügyi és viselkedési szükségletek kapcsán az alábbi támogatási igények jelentek meg:

1. Diéta	26 fő	naponta 5 alkalom
2. Gyógyszerek	71 fő	naponta 3 alkalom
3. Segédeszköz használata	25 fő	naponta
4. Segédeszköz tisztántartása	6 fő	naponta
	6 fő	hetente
5. Epilepszia miatti megfigyelés	5 fő	naponta
6. Táplálkozási zavar miatti figyelem	16 fő	naponta
7. Folyadékfogyasztás ellenőrzése	69 fő	naponta
8. Decubitus megelőzés-kezelése	7 fő	naponta

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

9. Egészségügyi állapot kontroll	27 fő	naponta
	11 fő	hetente
	34 fő	havonta
10. Pszichés megfigyelés	70 fő	naponta
11. Orvoshoz kísérés	2 fő	hetente
12. Egyéb egészségügyi szükséglet	70 fő	havonta
	72 fő	havonta

Következtetések

A komplex szükségletfelmérés során kapott eredmények arra utalnak, hogy az egyes életterületeken jelentkező szükségletek biztosítására egy-két eset kivételével az ellátottak önállóan nem képesek. Hivatalos ügyek intézésére jelenleg 50 fő lakó önállóan nem képes. Az egészségügyi kockázat egyes területeken magas, mint a gyógyszeresedés, pszichés megfigyelés és a folyadékfogyasztás napi szintű ellenőrzése.

Az intézmény által jelenleg biztosított ápoló-gondozó otthoni forma deficit szemléletű, mely azt tárja fel, hogy az ellátást igénybe vevő mire nem képes és azokat a szükségleteket igyekszünk maximálisan kielégíteni, így túlgondozzuk az ellátottat. Az intézmény tárgyi feltételei mellett sem tudjuk biztosítani az ellátottak önállóságát, mivel a másokra veszélyt jelentő tevékenységeket sem végezheti el az ellátott annak ellenére, hogy képes lenne rá.

A támogatott lakhatás – a közösségi alapú szolgáltatásokra történő átállás személyközpontú, életminőséget előtérbe helyező ellátás – a 72 férőhely kiváltásával valósulhat meg, amely során lehetővé válik, hogy a fejlesztési tervekben megfogalmazott célkitűzések az ellátottak képességeinek és készségeinek erősítésével megvalósuljanak és a komplex szükségletfelméréssel kapott eredmények javuljanak.

2. A PROJEKT CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

2.1. A PROJEKTCÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA

Célok azonosítása

A projekt céljai a szegregáltság, intézményi formából fakadó, nem hatékony ellátás, jogok érvényesítésének korlátozottságának megszüntetése érdekében az alábbiak:

- A munkavállalók munkafeltételeinek magasabb szintű biztosítása, a pályázatban érintettek egyéni szükségleteihez igazodó, rugalmas szolgáltatásszervezés megvalósítása. A kiváltás következtében a dolgozók munkakörülményei is pozitívan változnak meg, annak ellenére, hogy a koncentrált, egy helyen történő munkavégzést egy több helyszínből álló, más típusú munkavégzés váltja fel.
- A lakók kitagolásával tényleges integráció biztosítása, életminőségük javítása, jogaiknak érvényesítése, önálló életvitelük támogatása. A kiváltás lakókra gyakorolt hatásait jelenleg csak megbecsülni tudjuk. Az életkörülményeket tekintve egyértelmű lesz a pozitív hatás az addigi zsúfoltság megszűnésével.
- A kiváltással a lakók életminősége is javulni fog.
- A személyközpontú megoldások kerülnek előtérbe a csoportos megoldások helyett, mellett.
- A lakók beleszólhatnak saját életük irányításába, ha kell támogatással, de felelősen dönthetnek további sorsuk alakulásáról.
- A lakót és a gondnokot támogatjuk abban, hogy a lakó lehetőségeihez igazítsa szükségleteinek kielégítését.
- Közösségi alapú ellátás bevezetése, intézményi ellátási forma teljes körű kiváltása; minőségi, közösségi alapú új lakhatási férőhelyek biztosítása, minőségi szolgáltatás kialakítása, jól képzett szakemberek rendelkezésre állásával.
- Célcsoport és érintettek felkészítése, bevonása a döntési folyamat minden pontjába.
- A jelenleg várólistán lévő igénybevevők számára a kiváltás azt eredményezheti, hogy már az alapvizsgálat és komplex szükségletfelmérés fázisaiban felépíthető a szükségletprofilhoz igazított lakhatási és szolgáltatási forma. Már a várakozás időszakában lehetőséget teremtünk a Berzencén már működő támogatott lakhatás meglátogatására, a látogatásokkal meg lehet kezdeni a támogatott lakhatás elveinek megfelelő felkészítést, melynek eredményeként a közösségi lakhatás igénybevétele zökkenőmentesebbé válhat. Ennél a célcsoportnál még hatékonyabban lehet építeni a családi háttérre, amennyiben van ilyen erőforrása, támogatása a várakozónak.

Ezért minden, a projekt megvalósítása során tervezett összes tevékenység a projektcélok elérését szolgálja a nemzetközi és hazai jogszabályoknak, trendeknek való megfelelés mellett.

A 72 férőhely kerül kiváltása 6 db 12 férőhelyes lakás megépítésével valósul meg, melyekben a lakhatási szolgáltatást kívánjuk az ellátást igénybe vevők részére nyújtani, valamint azokat a szolgáltatási elemeket, melyek lakókörnyezetükben biztosíthatók.

A helyi igényeknek és szükségleteknek megfelelő szolgáltatások a 2.3. fejezetben kerülnek bemutatásra.

A projekt megvalósításának célja – a pályázati felhívással és a vonatkozó nemzetközi és hazai törekvésekkel, jogszabályokkal összhangban – intézményünk 72 lakójának kisebb létszámú, a társadalomba szervesen bekapcsolható lakhatási feltételeket teremtsen meg. Ezzel párhuzamosan, a célcsoport igényeire reflektáló, és hozzáférhető, közösségi alapú ellátási rendszer alakul ki.

A rendszer kialakításakor teljesítjük a felhívás azon célkitűzését, amely szerint a lakhatási szolgáltatások kialakításának helyszínén a szükséges szociális alapszolgáltatások, valamint

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

foglalkoztatási lehetőségek, foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások megfelelő mértékben, stabilan, jó minőségben, elegendő kapacitással állnak rendelkezésre.

A projekt megvalósulása hozzájárul:

- a célcsoport életminőségének javulásához, jogainak magasabb fokú érvényesítéséhez, önálló életvitelük elősegítéséhez, társadalmi kirekesztettségük csökkentéséhez,
- a szociális szolgáltatási rendszer fejlesztéséhez, minőségi közösségi alapú lakhatási forma kialakulásához, általános hozzáférhetőségének javításához.
- a foglalkoztatási lehetőségek bővítéséhez.

Illeszkedés szakmapolitikai környezethez, jogszabályi keretekhez, a felhívásban meghatározott célokhoz

A projekt tervezésekor, majd a megvalósítás során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a létrejövő fejlesztés szervesen illeszkedjen a vonatkozó hazai és nemzetközi jogszabályi keretekbe, szak- és fejlesztéspolitikai stratégiákba, szolgálja az azokban meghatározott célok elérését, alkalmazza a hazai és nemzetközi sztenderdeket és jó gyakorlatokat. A célok illeszkedését egyrészt szakmai (tartalmi-módszertani), másrészt fejlesztéspolitikai (finansziális, beruházási) oldalról tudjuk vizsgálni. Előbbi esetben a szakmapolitikai iránymutatásokhoz, stratégiákhoz, törvényi környezethez való illeszkedést mutatjuk be, míg utóbbi esetben az európai fejlesztési célkitűzések, kohéziós politika, illetve ennek hazai leképezése, a pályázati rendszerrel való koherenciát vizsgáljuk.

Ahogy az európai uniós, úgy a hazai szociális szakpolitika is jelentős szemléletváltáson ment keresztül az elmúlt évtizedekben. A korábbi, az érintett személyek hiányzó képességeire fókuszáló hozzáállásával szemben, az új szakpolitika közösségi szemlélete az egyén aktív társadalmi részvételét, közösségi szerepvállalását helyezi középpontba. Az új megközelítésben a legfőbb célkitűzés (aminek kulcseleme a jelen pályázat tárgyát is képező intézményi kitagolás, közösségi szolgáltatásokra való áttérés), hogy az érintettek ne csupán a szociális védőháló szolgáltatásaira támaszkodjanak, hanem a társadalomba beilleszkedve, annak egyenjogú tagjaként aktív közösségi életet éljenek, illetve visszatérjenek a munka világába.

Ez a szemlélet érvényesül **a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezményben**, amit az Országgyűlés a 2007. évi XCII. törvénnyel hirdetett ki. A következő cikkekhez kapcsolódnak pályázati célkitűzéseink: „(A fogyatékossgal élő személyek önálló életvitelének és az élet valamennyi területén történő teljes körű részvételének lehetővé tétele, fizikai környezet, szolgáltatások, információ terén); 12. (a fogyatékossgal élő emberek törvény előtti egyenlősége, 19. (önálló életvitel és közösségbe való befogadás, lakóhely megválasztása, hozzáférés biztosítása intézményi és egyéb közösségi támogató szolgálathoz, közösségtől való elszigetelődés és kirekesztődés megelőzése, igényeikhez igazított közösségi szolgáltatások) és 28. (megfelelő életszínvonal és szociális védelem, állami lakhatási programokhoz való hozzáférés biztosítása, életkörülményeik javítása)”.

A megvalósuló fejlesztés teljesíti a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló **1998. évi XXVI. törvény** alapvető célkitűzését, hiszen javul az érintett személyek jogainak érvényesülése, a jogok érvényesítési eszközei bővülnek, önálló életvitelük és a társadalmi életben való aktív részvételük biztosítottá válik. A 17. §-a rendelkezik az 50 főnél nagyobb férőhelyű szociális intézmények kiváltásáról is.

Utóbbi rendelkezést 2010-ben, az 1998. évi XXVI. évi törvényt módosító 2010. évi XXXIX. törvény emelte törvényi szintre. Az ennek végrehajtásához szükséges stratégiát és feladatokat **a 2011-2041 időszakra vonatkozó, a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról** és a végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat határozta meg, amit a 1023/2017. (I. 24.) Korm. határozattal **a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017-2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepciója** váltott.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Az ezekben foglalt kötelezettségekhez illeszkedik a pályázat, hiszen az előírások szerint az 50 főnél nagyobb bentlakásos intézményi forma megszüntetését és a közösségi alapú ellátási formák, a támogatott lakhatás bevezetését célozza. Utóbbi jogi kereteit a **szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény** (Szociális törvény), a szakmai, személyi és tárgyi feltételeket a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló **1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet tartalmazza**, a támogatott lakhatási forma kialakításánál ezek iránymutatására támaszkodunk.

A pályázat támaszkodik az 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat 3. pontjának megfelelően elkészült, az első 3 éves fejlesztési ciklus eredményeit és tapasztalatait összegző **Fejlesztési alapvetések a fogyatékos személyek szociális intézményi férőhelyi kiváltásáról szóló stratégia (2011-2041) végrehajtásához, 2015-2020** című dokumentum, továbbá több ponton kapcsolódik a **1653/2015. (IX. 14.) Korm. határozat az Országos Fogyatékosügyi program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervéhez: 5.4.** (Szabályozási szinten kell lehetővé tenni a fogyatékos személyek részére a szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítését, fejlesztését, különös tekintettel a nappali ellátást biztosító intézményekre); 7.3. (Létre kell hozni azt a szakmai műhelyt, amely a szociális intézmény férőhelykiváltás koordinatív-módszertani támogatását biztosítja) 7.4. (Az előző évek tapasztalataira alapozva felül kell vizsgálni a férőhelykiváltással és a támogatott lakhatással kapcsolatos jogszabályi környezetet a fogyatékos gyermekekre is figyelemmel) pontjaihoz. A fejlesztés tervezésekor és megvalósításakor kiemelt figyelmet fordítunk a 2015-2025. évekre vonatkozó **Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat 7.2** pontjának előírására (önrendelkezés, társadalmi integráció érvényesítése, kiváltással érintett személyek és intézmények felkészítése, kapcsolódó jó gyakorlatok felhasználása, lakóhelyhez közeli szolgáltatások körének bővítése).

A fent bemutatott, a projekt előkészítéséhez és majdani megvalósításához közvetlenül kapcsolódó szabályozókon túl, számos egyéb hazai és nemzetközi jogszabály határozza meg a működési környezetet. Összefoglalóan felsoroljuk a legfontosabb vonatkozó dokumentumokat.

Nemzetközi jogszabályok, ajánlások:

- A fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény,
- Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény /Alapelvek (3. cikk), a 19. cikk Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás,
- Európai Unió Alapjogi Chartájának az Egyenlőségről szóló címéhez tartozó 21. és 26. cikk,
- 2010-2020-as Európai Fogyatékosügyi Stratégia,
- Európa Tanács (ET) Miniszteri Bizottságának 2006-ban elfogadott Akcióterve,
- Az intézményi ellátásról a közösségi alapú ellátásra való áttérésre vonatkozó közös európai útmutató,
- ENSZ CRPD Bizottság állásfoglalásai,
- A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.),
- a WHO jelentése pszichiátriai ellátásról elnevezésű dokumentumhoz.

Hazai fogyatékosügyi szabályozás:

- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról,
- Fejlesztési koncepció-javaslat a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia (2011-2041) végrehajtásának elősegítéséről a 2015-2020. időszak tervezéséhez,
- A Kormány 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozata a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és a végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról,
- 1023/2017. (I. 24.) Korm. határozat a fogyatékosággal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017–2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepcióról,
- 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat az Országos Fogyatékosügyi Programról (2015-2025.),

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- A támogatott döntéshozatalról szóló 2013. évi CLV. törvény,
- A súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Kormányrendelet.

Speciális szolgáltatási jogi szabályozás:

- Az intézményi ellátásról, a közösségi életvitelt támogató szolgáltatásokra való áttérés folyamatának szabályozási háttere.
- Szociális szolgáltatások, és kapcsolódó szolgáltatási rendszer (egészségügy, köznevelés, foglalkoztatás, közszolgáltatások).

Törvények:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szoc. tv.),
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.),
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról,
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról,
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- Magyarország Központi költségvetéséről szóló törvény,
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról,
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről,
- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról (Flt.),
- A 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról (Mmtv.).

Kormányrendeletek, Kormányhatározatok:

- 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról,
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről,
- 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (továbbiakban: Tr.),
- 92/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet a fogyatékos személyek alapvizsgálatáról, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatról, továbbá a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatáról,
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról,
- 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet a szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról,
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről (Sznyr.),
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI.16.) Korm. rendelet,
- 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól,
- A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet.

Miniszteri rendeletek:

- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (továbbiakban: Szakmai rendelet),
- 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről (továbbiakban: Ir.).

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A szakmapolitikai stratégiák végrehajtásához forrást a különböző fejlesztéspolitikai eszközök biztosítanak. A fejlesztés tárgya a legmagasabb uniós stratégiai szinthez kapcsolódik, hiszen a társadalmi beilleszkedés az EU 10 éves foglalkoztatási és növekedési stratégiája, az **Európa 2020** öt kiemelt céljának egyike. A stratégia az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés feltételeit kívánja megteremteni 2020-ra, aminek érdekében a foglalkoztatás, oktatás, kutatás-fejlesztés, energiaügy valamint a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem területén jelöl meg beavatkozási területeket. Az érintett csoportok közösségi életbe integrálásával, a munkához juttatásával, egyéni igényeikre reflektáló, hozzáférhető szolgáltatási struktúra kialakításával tehát kettős cél is realizálódik, egyrészt a társadalmi kirekesztettségük csökken, továbbá a foglalkoztatási mutatók is javulnak.

A célok eléréséhez a 2014-2020 programozási időszakban szükséges konkrét beruházási prioritások és intézkedések – a hozzájuk társított forrásokkal – a **Közös Stratégiai Keretben** kerültek összefoglalásra. Ennek 9. cikke határozza meg azt a 11 tematikus célkitűzést, aminek elérésével az Európa 2020 stratégia eredményesen megvalósulhat. Hazánk az ehhez való hozzájárulás mikéntjét, a fejlesztési prioritásokat - az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval összhangban – a **Partnerségi Megállapodásban** rögzíti. Ebben a 4. Társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelése nemzeti prioritáson belül, illeszkedve a 9. A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem tematikus célkitűzés keretében nevesíti az intézményi ellátásról a közösségi ellátásra való áttérést, amely program megvalósulásával hozzájárul a célcsoport társadalmi integrációjához, megnyílik a lehetőség az egyéni szükségletekre alapozott szolgáltatások, hozzáférhető ellátási formák kialakítására.

A pályázatban célzott fejlesztés a Partnerségi Megállapodásban elérendő eredményekhez az alábbiak szerint tud közvetlenül, illetve közvetve hozzájárulni:

- a szociális intézmények közösségi ellátásra való áttérése és a bentlakásos intézmények kiváltása;
- jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés;
- a fogyatékossgal élő személyek és a megváltozott munkaképességű személyek rehabilitációja, a helyzetük javítása a későbbi nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatás érdekében;
- a hátrányos helyzetűek alapvető szociális készségeinek erősítése, lehetővé téve foglalkoztathatóságuk későbbi fejlesztését és majdani munkaerőpiaci részvételüket (ez kapcsolódási pontot jelent a 8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása tematikus célkitűzéssel).

A fenti eredmények elérését célzó konkrét fejlesztési programot az **Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP)** tartalmazza. Ennek 2.2. A társadalmi együttműködést szolgáló intézmények és szolgáltatások fejlesztése, bentlakásos intézmények kiváltása, új kapacitások létesítése elnevezésű intézkedése egyedi célként határozza meg az intézményi férőhelyek kiváltását. A projekt többek között a szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés megteremtésével előmozdítja a társadalmi együttműködést, az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra áll át, az aktív befogadást és esélyegyelőséget támogatja, valamint a foglalkoztathatóság, továbbá a hátrányos helyzetű emberek társadalmi integrációját erősíti.

Jelen pályázati felhívás a fentiek mentén jelölte ki a főbb célkitűzéseket, melynek a projekt maximálisan eleget tesz, amennyiben a fejlesztés eredményeképp a jelenlegi intézményi ellátási forma teljes egészében kiváltásra kerül, új támogatott lakhatási férőhelyek és új, a lakók igényeire reflektáló közösségi alapú szolgáltatások jönnek létre, a közösségi alapú ellátás fejlesztésével a hozzáférhetőség javul. Az új struktúra elősegíti a célcsoport életminőségének javítását, jogainak érvényesítését, önálló életvitelük támogatását, a társadalmi integrációt és az aktív közösségi szerepvállalást. Ezek együttesen hozzájárulnak ahhoz, hogy a célcsoportok foglalkoztathatósági esélyei javuljanak és megtalálják azokat a formákat, amelyek keretében hatékony, sikeres munkaerő vállalhat belőlük. Utóbbit erősítendő távlati elvárás a foglalkoztatási lehetőségek, illetve a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások megfelelő minőségű rendelkezésre állása.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A felhívás további célként fogalmazza meg az érintettek bevonását, illetve a lakók tájékoztatását. Tekintettel arra, hogy projektcélok teljesülésének alapvető feltétele, hogy megfelelően ismerjük az érintettek véleményét, hozzáállását, illetve elképzeléseit a fejlesztés kapcsán, jelen célok a projekt keretében is kiemelt jelentőséggel bírnak. Egyrésztől azért, mert ez a záloga annak, hogy az igényekre reflektáló, hatékony, magas minőségű lakhatási és szolgáltatási rendszer alakuljon ki. Másrésztől csak így érhető el, hogy a lakók, mint a fejlesztések közvetett érintettjei, megfelelő információ híján vagy fél információ birtokában ne idegenkedve, ne elutasítóan álljanak a fejlesztéshez, hiszen annak érzékeny volta miatt a teljes társadalmi elfogadottság kulcskérdés.

Kapcsolódás más humán-fejlesztési programokhoz

Az intézményi férőhelykiváltás konkrét végrehajtási fejlesztési feladatait az 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat és a 1023/2017. (I. 24.) Korm. határozat nevesíti. Ezek keretében egy hosszú távú fejlesztéssorozat indult el, melyek egymáshoz illeszkedve, egymást kiegészítve szolgálják a meghatározott távlati célok elérését.

A **TIOP-3.4.1.A-11/1** projekt Szociális Intézmények komponense keretében összesen 6 intézmény (Berzence, Bélapátfalva, Kalocsa, Mérk, Szakoly és Szentés) férőhelyeinek kiváltását támogatták. 697 lakó számára összesen 67 ingatlant (6 db lakócentrumot, 40 db 12 fő részére kialakított támogatott lakhatást, valamint 12 db lakást) építettek vagy újítottak fel. A konstrukció alapján létrehozásra került az Intézményi Átalakítási Cselekvési Terv, ami 3 éves ütemezésben az adott időszakban szerzett tapasztalatok alapján felülvizsgálatra kerül.

A **TÁMOP-5.4.1-12/1** kiemelt projekt eleme volt a TIOP-3.4.1. „Bentlakásos intézmények kiváltása” konstrukció kedvezményezettjei számára egy országos, társadalmi befogadást erősítő médiakampány lebonyolítása, mely elősegíti a szakemberek és a lakosság szemléletváltását a fogyatékos személyekkel szemben. A TÁMOP-5.4.1. keretében megvalósuló kampány és az érzékenyítést célzó honlap (<http://tanuljunkmegegyuttelni.hu/>) a TIOP 3.4.1. pályázatot követő év végén indult el.

ATÁMOP-5.4.4. „Szociális képzések fejlesztése, szakemberek képzése, továbbképzése és készségfejlesztése valamint a helyi fejlesztési kapacitások megerősítése” című konstrukcióban a szolgáltatásokat nyújtó különböző (elsősorban szociális, egészségügyi és pedagógiai) munkakörben dolgozó szakemberek részére a képzési tematika, a képzési anyagok kidolgozása, valamint a képzésük történt meg több szociális területen, többek között a fogyatékoság szakterületén belül is.

A **TÁMOP-5.4.5.-11/1** – a fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés szakmai tudásának kialakítása című konstrukció keretében a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. és a Kézenfogva Alapítvány konzorciumban valósította meg a mentorhálózat kialakítását, valamint működtetését. Így a mintegy 100 fő mentor rendelkezésre bocsájtásával (2013 nyaratól) támogatta az intézményekben élő érintetteket, családtagjaikat, az ott dolgozó szakembereket, valamint az új, befogadó környezetet. Egy-egy intézményben 10-14 fős mentor team dolgozott 3 fős kulcsmentor team vezetésével, koordinációjával.

Ugyancsak a **TÁMOP-5.4.5.-11/1** konstrukció keretében 2013.09.01. és 2014.01.10 között működött a nyertes pályázók számára a Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT) által biztosított, és az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) által koordinált érdekvédelmi tanácsadás. Összesen 16 fő 18 órás képzése valósult meg, belőlük alakultak azok a több esetben 4-5 fős munkacsoportok, amelyek egy-egy intézményben tevékenykedve képviselték a lakók érdekeit, és információnyújtással, konstruktív javaslatokkal segítették a kiváltási folyamatot. Munkájuk elsődleges célja az volt, hogy a kiváltásban résztvevő intézmények folyamatosan figyelembe vegyék az intézményben élő lakók érdekeit, és segítsék a lakókat bevonódni a kiváltás folyamatába (FESZT, 2014).

Pályázatunk épít az **EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001** Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása című projektre. Az ennek keretében létrehozott Intézményi Férőhely Kiváltási Szakmai Koordinációs Műhely, valamint munkacsoportjai (kutatói, szolgáltatásfejlesztési, foglalkoztatási, intézménytámogatási és hálózati) megfelelő stratégiai-

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

módszertani háttérrel biztosít a kiváltási folyamat során. A szakmai terv a kialakított Intézmény Férőhely Kiváltási Terv módszertana alapján került összeállításra, míg a megvalósítás során a szakmai koordinációs, módszertani fejlesztésébe vonható beruházásokhoz kapcsolódó „soft” tevékenységekbe tud hatékonyan bekapcsolódni. Így együttműködünk az érintettek bevonásában, felkészítésében, az érzékenyítésben, a rehabilitációs tanácsadásban, a szolgáltatási struktúra kialakításának kérdéskörében.

Kapcsolódás a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) fejlesztéspolitikai céljaihoz

- Vállalkozásbarát és népességmegtartó település-, kiemelten városfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása,
- az önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása a hatékony településüzemeltetés és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- a közszolgáltatások fejlesztése, bővítése az életminőség javítása, és a népesség, különösen a fiatalok megtartása érdekében,
- leromlott városrészek fejlesztése a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítására,
- helyi közösségek és együttműködés erősítése a helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás ösztönzésére.

A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrésztől csökkenthetők legyenek a családi terhek, és életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez. Az intézkedések eredményeképpen kiegyenlítődnek vagy javulnak a területi különbségek.

- TOP-4.2.1-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése,
- TOP-5.2.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok,
- TOP-6.6.2-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése,
- TOP-6.9.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok.

2.2. A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE

Az EFOP-2.2.2-17 intézményi ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése intézményi férőhelykiváltás pályázat célcsoportja:

- ápoló-gondozó intézményben ellátott fogyatékos személyek,
- az érintett intézményben szakmai, illetve kiegészítő munkakörben dolgozók,
- az érintett fogyatékos személyeket körülvevő mikro-makro környezet.

A fejlesztés egyik célcsoportja 72 fő fogyatékos személy, akik jelenleg egy 72 férőhelyen működő ápoló-gondozó intézmény ellátottjai. Értelmi fogyatékoság szerint enyhe sérült 9 fő, közép súlyos 29 fő, súlyos értelmi fogyatékos 34 fő, akik közül 32 fő személy súlyos, halmozottan fogyatékos. Az értelmi akadályozottsághoz beszéd fogyatékoság, hallás és látássérülés társul, melyek a verbális és nonverbális kommunikációt nehezítik, vagy szinte lehetetlenné teszik.

Az ellátottak több mint 58%-a (42 fő) 11 évnél régebb óta él az intézményben, átlagéletkoruk 47 év, mely a nők esetében 46 év, a férfiaknál 47 év. A legfiatalabb ellátott 20 és 22 éves, a legidősebb 71 éves.

A pályázat értelmi fogyatékos célcsoportjának felkészítése a kiváltással járó változásokra az egyik legfontosabb szakmai feladat és kihívás, mivel ápoló-gondozó otthonból egy számukra újfajta

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

szemléletű ellátási formába, a támogatott lakhatásba kerülnek, melyhez szükség van a lakói felkészítésre. A felkészítést egyénre szabottan, a komplex szükséglet felméréssel kapott eredmények függvényében szükséges kivitelezni - a lakók igényeit és a kommunikációs képességeiket szem előtt tartva.

A lakói felkészítés az alábbi területeket érinti:

- önismeret,
- önérvényesítés,
- támogatott lakhatás,
- önállóság fejlesztése,
- életvezetési ismeretek,
- háztartásvezetési ismeretek,
- kapcsolatrendszerek kialakítása,
- kommunikáció,
- támogatott döntéshozatal,
- kapcsolati szférák,
- együttélés,
- konfliktuskezelés,
- váratlan helyzetek kezelése.¹⁴

A felkészítést felölelő témák szorosan összefüggnek az ellátás támogatási területeivel. A pályázati felhívásban felsorolt témák mellett résztemák is megjelenítésre kerültek, melyek szintén az életterületek fontos részei és elemei lesznek a támogatott lakhatásban.

A felkészítéseket az ellátottak mentális állapota alapján célszerű mikro-, vagy kiscsoportokban végezni, valamint külön figyelni kell a súlyos és halmozottan sérült lakókra, akiknél az értelmi fogyatékoság mellett a kommunikáció nagymértékben akadályozott látás-, hallássérülés, vagy verbális kontaktus zavara vagy képtelensége miatt. A felkészítések sikerét növelheti az intézményi szakemberekkel való folyamatos konzultáció, visszacsatolás.

A projekt fontos területe a foglalkoztatás, melyre lakóink felkészítése nagy jelentőséggel bír. A munkavégzés a hasznosság érzése mellett a szükségletek hierarchikus rendszerében az önmegvalósítást szolgálja. A képzések során a készségek és képességek figyelembevétele mellett fontos megtalálni az ellátottnak leginkább megfelelő foglalkoztatási formát, melyben kreativitását kibontakoztathatja és sikerélménnyel gazdagodhat. Korábban az intézményben végzett kérdőíves felmérés statisztikai számításokkal igazolta a szociális foglalkoztatás mentális és pszichés állapotra gyakorolt pozitív hatását¹⁵.

Az intézményi szakdolgozók, kisegítő személyzet a pályázat szintén közvetlenül érintett célcsoportja. A telephelyen dolgozók száma jelenleg 28 fő és 1 fő takarítónő, valamint a „Nő az esély - képzés és foglalkoztatás” pályázatban résztvevő 5 fő. A projekt előkészítésétől a pályázat befejezéséig folyamatos, közvetlen tájékoztatást szükséges biztosítani a dolgozók számára. A lakók esetében a „Semmit rólunk nélkülünk” elvnek szükséges érvényesülnie, de a pályázat kapcsán az elv a dolgozókra is érvényes. A lakói és a dolgozói felkészítésnek párhuzamosan kell történnie. Főbb témák, programok lehetnek a projekt során:

- támogatott lakhatás, mint ellátási forma,
- szemléletváltás az ellátásban,
- a lakói felkészítésekbe való bevonás, életterületek megismerése,
- már működő támogatott lakhatás megtekintése,
- a támogatott lakhatásban dolgozó szakemberekkel kapcsolatfelvétel, tapasztalatok átvétele és cseréje,
- illetékességi körök változása,
- szupervízió,

¹⁴<https://www.palyazat.gov.hu/efop-222-intzmnyi-elltsrl-a-kzssgi-alap-szolgltatsokra-val-ttrs-fejlesztse>

¹⁵Mentálhigiénés gondozás és a szociális foglalkoztatás kapcsolata a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthonban

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- kommunikációt, konfliktusok kezelését segítő képzések.

A munkatársak partnerként történő kezelése a projekt megvalósításának ideje alatt lényeges elem lesz az új ellátás sikerének.

A projekt harmadik célcsoportja a lakók mikro-makro környezete.

Az ellátottak közül 55 fő cselekvőképességet teljesen, míg 13 fő lakó részlegesen korlátozó gondnokság alatt áll. 1 fő gondnokság alá helyezése még folyamatban van. 58 fő ellátott esetében a gondnoki feladatokat hivatásos gondnok látja el, 13 főnél hozzátartozó, családtag. A családi kötelékek hiányosak vagy egyáltalán nincsenek. 4 fő lakót havi rendszerességgel látogatnak, 15 fő lakónál a látogatás gyakorisága ritkább, akár fél év, vagy év is lehet.

A hivatásos gondnokokkal a kapcsolata mind az ellátottaknak, mind az intézménynek nagyon jó. A jobb életfeltételek érdekében, melyet a projekt teremthet meg az ellátottak számára, mind a gondnokok, mind a családtagok támogatják a férőhelykiváltást. A lakók biztonságát, a folyamatos ellátást szükséges szavatolni számukra, így nyerhetők meg a folyamatnak. Fontos a korrekt tájékoztatás és a nyílt kommunikáció az intézmény részéről.

A kiváltás egy teljesen új helyzetet teremt azon a településeken, ahol a projekt megvalósul. Segesden 64 éve működik az otthon a falu központjában. A lakók a települési közszolgáltatásokat korlátozás nélkül vehetik igénybe. A közösségi rendezvényeken, falunapokon, helyi ünnepeken rendszeresen részt vesznek, a műsorokon fellépnek. Az intézmény minden évben megrendezi a „Családi nap” elnevezésű rendezvényt. Erre a napra meghívjuk a lakók hozzátartozóit, gondnokait, a várakozó igénybevevőket, a helyi lakosságot, a dolgozók családtagjait. A rendezvény kitűnő alkalom arra, hogy a szociális otthonokat körülvevő sztereotípiát, félelmet, szorongást oldjuk.

Ennek ellenére számítunk a lakosság körében jelentkező ellenérzésekre, félelmekre. A lakossági érzékenyítés során a kommunikációs stratégiánk lényege: a negatív vélemények pozitív irányba történő elmozdítása. A lakosság érzékenyítése a projekt része, mely kidolgozott terv alapján valósul meg, ahol a személyes találkozások lehetősége mellett egyéb kommunikációs csatornák mozgósítása is szükségessé válhat.

Egyes célcsoportok bevonása:

A felhívás további célként fogalmazza meg az érintettek bevonását, illetve a lakók tájékoztatását. Tekintettel arra, hogy a projektcélok teljesülésének alapvető feltétele, hogy megfelelően ismerjük az érintettek véleményét, hozzáállását, illetve elképzeléseit a fejlesztés kapcsán, jelen célok a projekt keretében is kiemelt jelentőséggel bírnak. Egyrésztől azért, mert ez a záloga annak, hogy az igényekre reflektáló, hatékony, magas minőségű lakhatási és szolgáltatási rendszer alakuljon ki. Másrésztől csak így érhető el, hogy a lakók, mint a fejlesztések közvetlen érintettjei, megfelelő információ híján, vagy fél információ birtokában ne idegenkedve, ne elutasítóan álljanak a fejlesztéshez, hiszen annak érzékeny volta miatt a teljes társadalmi elfogadottság kulcskérdés.

A célcsoportok igényei a 2.1. pontban megfogalmazott célokhoz illeszkedőek, az alábbiakban kifejtettek szerint.

Ellátotti célcsoport

A projekt megvalósításában érintett ellátotti célcsoport motivációs tényezőinek és elvárásainak feltárása, valamint az intézmény alapszolgáltatásain túli, kiegészítő/egyéb szolgáltatások iránti igények felmérése a komplex támogatási szükségletfelmérés elvégzésével megkezdődött, és kezdetét vette az intézményben élő lakók felkészítése is.

Az érintett ellátottaknál 2017. február hónapban a szükségletfelmérések megtörténtek az alábbi módszerek alkalmazásával:

- lakókkal történő egyéni beszélgetések, megkérdezések,
- egyéni szóbeli tájékoztatás a kiváltás legfontosabb elemeiről, folyamatáról,

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- csoportos beszélgetések kis és nagy csoportos formában egyaránt,
- kérdés,
- orvosi dokumentációk vizsgálata,
- mentálhigiénés dokumentációk vizsgálata,
- lakót érintő hivatalos ellátotti dokumentációk vizsgálata.

Az ellátottak bevonását nehezítik az értelmi akadályozottság mellett a nem megfelelő kommunikációs képességek, valamint a súlyos halmozottan sérültek esetén az egyéb funkciócsökkenések.

A komplex szükségletfelmérések eredménye a 2.3 fejezetben kerül bemutatásra.

A lakók döntéshozatali képességét, jogait cselekvőképességük mértéke határozza meg. Szinte a teljes lakói közösség jogilag cselekvőképtelen, mivel ügyeik viteléhez szükséges belátási képességük tartósan hiányzik. A cselekvőképtelenség okán fokozott segítséget kell nyújtanunk az érdekérvényesítésben, a személyes ügyek intézésében, illetve a lakóközösségen belüli státuszok és szerepük pozicionálásában, megtartásában. Az önálló döntéshozatalra való képessé tevés érdekében asszertív szituációs gyakorlatokat és tréningmódszereket is alkalmazunk.

A törvényes képviselők számára részletes tájékoztatás nyújtására kerül sor, továbbá a felkészítésük is megkezdődik, melyre különösen a 25 fő súlyos és halmozottan fogyatékos személy esetén fektetünk nagy hangsúlyt.

A projektidőszak alatt tematikus találkozót szervezünk a törvényes képviselők részére, azért, hogy a gondnokság tartalmi elemeit hozzá tudjuk igazítani az új típusú szociális és lakhatási szolgáltatáshoz.

A felmérés tapasztalatai alapján a törvényes képviselők és a lakók érdeklődéssel várják a kiköltözést, egyértelmű elvárásuk az, hogy továbbra is biztosítsuk a legmagasabb szintű ellátást gondnokoltjaik, hozzátartozóik számára.

A projekt megvalósításával a támogatott lakhatást biztosító lakásokban és a szolgáltató központban a reális igények kielégíthetők. Az esztendőért felelős dolgozók feladata lesz a reális elvárások és célok felszínre hozása, megvalósításának segítése.

A motivációs tényezőknél jelenlegi ismereteink szerint is kiemelt jelentőségű a baráti, érzelmi kapcsolatok előtérbe kerülése, melynek megvalósulására a projekt lehetőséget kínál.

Az intézmény munkatársai

Az intézményegységben jelenleg 28 fő dolgozik, akik körében előzetes igényfelmérést végeztünk a jelenlegi helyzetük megítélésére és jövőbeli elképzeléseikre vonatkozóan. A pályázati felhívás egyik megfogalmazott rész célja az, hogy a közösségi alapú ellátásban jól képzett szakemberek álljanak rendelkezésre. A megvalósítás során az új szolgáltatási formára történő dolgozói felkészítés részeként rendkívül nagy hangsúlyt fektetünk a paradigmaváltásra, a medikális megközelítésből a felépülés elvű munkamódszer-szemlélet meghonosítására.

A támogatott lakhatásra vonatkozó új jogszabályok, szakmai, módszertani ajánlások megismerése, adaptálása valamennyi intézményi vezető számára elvárás. Vezetői szintű tapasztalatszerző látogatásokat szervezünk azon településekre, ahol már működnek a támogatott lakhatási programok. A TÁRS projektben kijelölt intézményi koordinátorral rendszeres kapcsolatot tartunk fenn.

Megszervezzük a középvezetői team szupervíziót.

Külön hangsúlyt fektetünk a szakmai együttműködések erősítésére, fel kívánjuk venni a kapcsolatot az országban működő támogatott lakhatásban érintett nonprofit szervezetekkel, az országos hatáskörű szakmai érdekképviseleti szervezetekkel.

A helyi lakókörnyezet, a helyi lakosok

A megvalósítás időszakában tudatosan felépített érzékenyítő kampánnyal, a helyi média együttműködésével előkészíthetjük a sikeres inklúziót.

Érintett környezet, érzékenyítő rendezvények, tájékoztató eszközök

A projekt megvalósításához kapcsolódóan a lakosság, a közvetlen lakókörnyezet tájékoztatását több csatornán (személyes találkozások, írásbeli kommunikáció) keresztül tervezzük megvalósítani.

Személyes találkozások:

- Lakossági fórum 2017. március 10-én 40 percben történt.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- Az építkezések ideje alatt rendszeres látogatásokat teszünk a lakókkal a helyszíneken, ahol találkozási pontokat szervezünk a közvetlen környezetben lakó utcabeli emberekkel.
- Az érintett szomszédokat, utcaközösségeket a felkészülés időszakában meghívjuk az intézménybe abból a célból, hogy csoportos, kötetlen beszélgetéseken ismerkedjenek a lakókörnyezetükbe költöző lakókkal.
- Az intézmény dolgozói, felhasználva az informális (családi, rokoni, baráti) kapcsolatrendszerüket, egy számukra készített útmutató alapján folyamatosan érzékenyítik, tájékoztatják a lakosságot.
- Amennyiben a helyi önkormányzat képviselőtestülete tájékoztatást kér a projektről, szívesen állunk rendelkezésre.

Írásbeli kommunikáció:

- A kiváltási programról folyamatosan tájékoztatást küldünk a sajtó helyi képviselőinek, tudósítóinak.
- Pozitív döntés birtokában a helyszínek közvetlen környezetében, szomszédságában élő segesdi lakókat írásban tájékoztatjuk a projektről.
- Az intézmény honlapjára feltöltjük a pályázati dokumentációt, így a lakosság és az érintettek, hozzátartozók az interneten keresztül interaktívan is bekapcsolódhatnak a folyamatokba.

A projekt hatásai

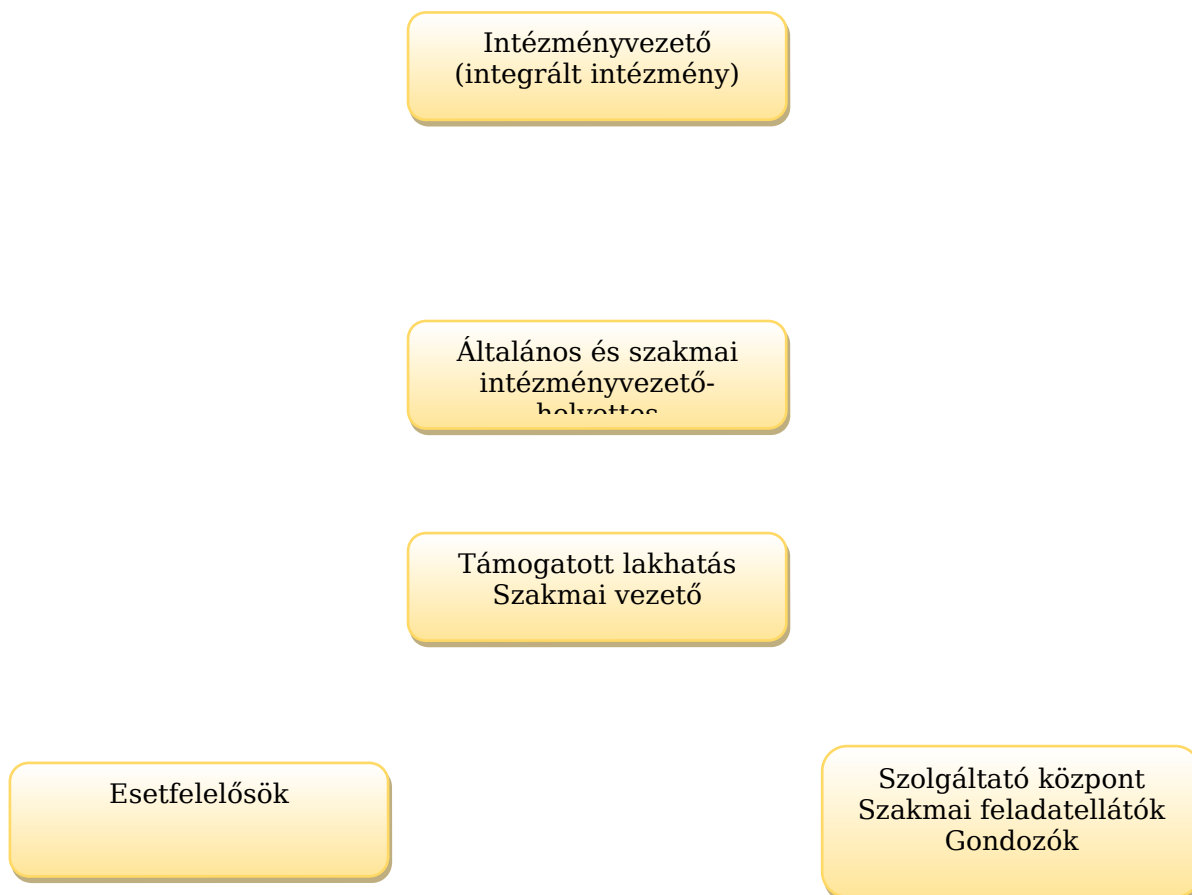
- Megszűnik a lakók településen belüli teljes, illetve részleges izolációja, szeparációja.
- Az intézményi ellátás külső kapcsolatokban gazdag, modernizált és humanizált, nyitott, személyközpontú szolgáltatássá alakul át.
- Az érintett lakó saját élete irányítójává válik-válhat.

A kolostorkiváltás lakókra gyakorolt hatásait jelenleg csak megbecsülni tudjuk. Az életkörülményeket tekintve egyértelmű lesz a pozitív hatás, a kiváltással a lakók életminősége is javulni fog.

A kiváltás következtében a dolgozók munkakörülményei is pozitívan változnak meg, annak ellenére, hogy a koncentrált, egy helyen történő munkavégzést egy több helyszínből álló, más típusú munkavégzés váltja fel.

2.3. AZ ÚJ SZOLGÁLTATÁSI STRUKTÚRA BEMUTATÁSA

Szervezeti felépítés

Az intézményvezető irányítja az integráltan működő intézmény szakmai, gazdasági, műszaki tevékenységét. Az intézményvezető-helyettes elsősorban a szakmai tevékenységet koordinálja, az intézményvezető távollétében általános helyettesi feladatokat lát el. A támogatott lakhatást, mint új ellátási formát a szakmai vezető fogja irányítani, aki alá az esetvitelért felelős személyek és a gondozók tartoznak. Az alapellátásokat nyújtó szolgáltató központban a szakmai feladat ellátást biztosító kollégák (személyi segítő, terápiás munkatárs, szociális gondozók) munkájának irányítása a szakmai vezető feladata.

Szolgáltatások bemutatása településenként és ingatlanonként

A támogatott lakhatás az egyén szükségleteihez igazodó, személyközpontú, egyénre szabott ellátási forma. A szolgáltatás tartalma:

- **lakhatási szolgáltatás**, az életkorhoz, egészségi állapothoz, családi állapothoz vagy helyzethez igazított rövid vagy hosszú távú lakhatási lehetőség,
- **esetvitel**, melynek célja az önálló életvitel fenntartása, segítése, a szociális munka és a mentálhigiénés tevékenység körébe tartozó eszköztár használatával, melynek fő eleme a képessé tevés és az erővel való felruházás,
- **segítségnyújtás** a közszolgáltatások igénybevételéhez,
- **segítségnyújtás** a társadalmi életbe való részvételhez¹⁶.

A komplex szükségletfelmérés alapján az alábbiakban felsorolt **szolgáltatási elemeket** szükséges biztosítani:

¹⁶ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- **felügyelet:** lelki és fizikai biztonságot nyújtó szolgáltatás a lakó-, vagy tartózkodási helyen, személyes, vagy technikai eszközök segítségével,
- **étkeztetés:** gondoskodás hideg, vagy meleg ételről alkalmilag, vagy rendszeresen a szolgáltatást igénybe vevő lakóhelyén, szolgáltatónál, vagy egyéb étkezdében,
- **gondozás:** az igénybevevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, valamint olyan rendszeres testi-lelki támogatás és fejlesztés, mely segíti a körülményekhez képest a legjobb életminőség elérését, illetve a családban, a társadalomban elért státusz megtartását, visszaillesztését,
- **készségfejlesztés:** az igénybevevő társadalmi integrációját segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakítását segítő tevékenység,
- **tanácsadás:** az igénybevevő bevonásával történő, jogait és lehetőségeit szem előtt tartó, kérdésre reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény, javaslat kialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása, valamilyen egyszerű, vagy speciális felkészültséget igénylő témában, mely az igénybevevőt cselekvésre ösztönöz, vagy nem kívánatos magatartás elkerülését célozza meg,
- **pedagógiai segítségnyújtás:** szocializációs, pedagógiai, andragógiai és gerontológiai eszközökkel végzett tervszerű tevékenység, folyamat, mely olyan viselkedések, attitűdök, értékek, ismeretek és képességek átadásának módját teszi lehetővé, gyakoroltatja, melynek során az egyén lehetőséget kap képességeinek kiteljesítésére,
- **gyógypedagógiai segítségnyújtás:** a megismerésben, tanulásban akadályozottak pedagógiai segítése képességeik kibontakoztatásában, autonómiájuk erősítésében,
- **szállítás:** javak, vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybevevőhöz, vagy az igénybevevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, programok, munkavégzés, vagy családi kapcsolatok helyszínére,
- **háztartási, vagy háztartást pótló segítségnyújtás:** az igénybevevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezet rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló eszközök és lehetőségek biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani¹⁷.

A támogatott lakhatást és a komplex szükségletfelmérés során feltárt szolgáltatási elemeket Segesd községben kívánjuk az ellátást igénybe vevők számára biztosítani. A támogatott lakhatás ingatlanjai, 6 db ház Segesd községben kerül megépítésre az önkormányzat által felajánlott telkeken.

A telkek Segesd belterületén, három utcában található. Minden, így a központ, az önkormányzat, a buszmegálló, a sportolás lehetőségét nyújtó futballpálya a kijelölt telkek közelében található. Az alapszolgáltatásokat biztosító székhely, Segesd Kossuth u. 1 szám alatt található, melynek az új épület szárnyában kerül kialakításra a szolgáltató központ. A központ a közterületeken kívül az intézmény parkján keresztül is megközelíthető, mely 26 ha nagyságú, belső utakkal, 2 utcáról bejárattal is rendelkezik. Az utcák közvilágítása megoldott, az útburkolatok gyalogos és gépjárművel való közlekedésre alkalmasak.

Össességben 72 férőhely kerül kiváltásra, melynek során 6 db 12 férőhelyes lakás megépítése került tervezésre. Ezekben az ingatlanokban a lakhatási szolgáltatást kívánjuk az ellátást igénybe vevők részére nyújtani, valamint azokat a szolgáltatási elemeket, melyek a lakókörnyezetben biztosíthatók, mint pl. a gondozás, a háztartási, vagy háztartást pótló segítségnyújtás.

Más szolgáltatási elemeket alapszolgáltatás útján, a székhely intézményben tervezzük a kiváltásban érintett ellátottaknak nyújtani.

¹⁷http://szocialisportal.hu/web/guest/hir-megjelenito/-/journal_content/56/10181/99935

Lakhatás

A 72 fő értelmi fogyatékos ellátott részére 6 db 12 férőhelyes családi ház került tervezésre. Segesd település helyi építési szabályzata szerint a rendelkezésre bocsájtott telkek falusias lakóterületen találhatóak, ahol az előírás szerint a beépítettség 30% és telekhatáros építkezés a megengedett¹⁸. Az építési telkek sík területen helyezkednek el, a település 3 utcájában. Az építendő ingatlanok nagysága (200 m²), a lakószobák száma, a szociális helyiségek száma, a közösségi terek, a főzésre, étkezésre alkalmas helyiségek, a közlekedők és egyéb praktikus tároló helyek és helyiségek egységes terv alapján kerülnek megépítésre, figyelembe véve az ellátottak igényeit, fogyatékoságuk típusát.

A 72 fő lakó értelmi fogyatékosággal élő, emiatt az épületek tervezésekor, átalakításakor logikus, átlátható, egyszerű alaprajzot szükséges kialakítani. Színes, sematikus információs térkép alkalmazása a tájékozódásukat segítheti. Az információs táblákon egyszerű szövegek megjelenítése, táblák kiegészítése szimbólumokkal, piktogramokkal könnyíti a tájékozódást. Berendezések, kezelőszervek működésének bemutatása könnyen érthető piktogramokkal szükséges; azonos funkcióknál, azonos színek használata szükséges.

Az ingatlanok kialakítása az akadálymentesítést biztosítja, valamint az egyéb fogyatékoságnak megfelelő igényeknek is megfelel.

Mozgássérült személyek

Számukra fizikai akadálymentesítés szükséges. Az épület megközelítéséhez akadálymentes parkoló és járda kialakítása, a horizontális közlekedés akadálymentesítése a közlekedő területek minimum 120 cm szabad szélességének biztosításával, irányváltásoknál, ajtók, bútorok berendezések akadálymentes megközelítéséhez 150x150 cm szabad terület hagyása indokolt. A vertikális közlekedés akadálymentesítésére a lépcső mellett 5%-os lejtésű rámpa készítése szükséges, kétoldali, kétsoros kapaszkodóval, kerékvetővel.

Cél az egyenes, sík járófelületek, akadályok elhelyezésének kerülése a közlekedő sávokon. Ajtók akadálymentes szélességének és hozzáféréseinek biztosítása. Térdszabad kivételű asztalok, pultok alkalmazása, berendezési tárgyak és kezelőszervek akadálymentes megközelítésének (150x150 cm szabad alapterület) és elérésének (90-110 cm magasság közötti) biztosítása szükséges, valamint akadálymentes fürdő és toalett kialakítása.

Látássérült és vak személyek

Látássérült személyek részére infokommunikációs akadálymentesítés szükséges.

Burkolati vezetősávok és figyelmeztető jelzések kialakítása a közlekedő sávokban, kontrasztos és jól érzékelhető járdaszegély, kontrasztos és tükröződésmentes padló- és falfelületek alkalmazása, kontrasztos ajtótok, kilincs, bútorok alkalmazása, kontrasztos, egyszerű és nagyméretű betűtípussal írott információs táblák – vakok számára Braille felirattal is ellátva.

Tapintható és színes, sematikus információs térkép alkalmazása a bejáratoknál tájékozódás céljából. Kezelőszervek, vészjelző berendezések hangot adó kiegészítő jelzése szükséges.

Hallássérült személyek

Számukra szintén infokommunikációs akadálymentesítés szükséges. Jól látható, nagyméretű információs táblák, szükség esetén helyi világítással kiegészítve. Kezelőszervek, vészjelző berendezések villogó fényt adó kiegészítő jelzése. Technikai segédeszközök használata: közösségi termekben kiépített induktív hurkos erősítő alkalmazása, hordozható FM rendszerű erősítők alkalmazása egyéb helyeken. Infra adó-vevő TV és rádió hallgatásához, lakószobában fényrel, hanggal és rezgéssel jelző ébresztő és vészjelző rendszer kiépítése. Ügyintézésnél a szemkontaktus és szájról való olvasás lehetőségének biztosítása. Igény esetén jelnyelvi tolmács biztosítása.

A teljes körű, komplex akadálymentesítés megteremtése érdekében az alábbi főbb tevékenységek szükségesek:

¹⁸<http://www.segesd.hu/files/jogszabalyok/Segesd/Helyi%20C3%A9p%C3%ADt%C3%A9si%20szab%C3%A1lyzat.pdf>

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- Épület körüli környezet akadálymentes kialakítása akadálymentes parkoló és járdák építésével, az épülethez vezető útvonal akadálymentes kialakítása.
- Az épület megközelítése akadálymentes, 30/15 cm-es méretű, orrnélküli kialakítású, kétsoros kapaszkodóval kiegészített előlépcső, 5%-os lejtésű, mindkét oldalon kétsoros kapaszkodóval és kerékvetővel ellátott rámpa és üvegezett, könnyen nyitható bejárati ajtó kialakításával.
- A belső horizontális közlekedés akadálymentesítése a közlekedő területek kétirányú forgalomra méretezett szabad keresztmetszetének biztosításával, megfelelő padlóburkolat, falburkolat készítésével, a közlekedő terekben a színek kontraszthatásának érvényesítésével, káprázás mentes és egyenletes megvilágítással, akadálymentes belső ajtók alkalmazásával, kapaszkodók felszerelésével.
- Valamennyi szolgáltatás akadálymentes használata érdekében akadálymentesen megközelíthető és használható belső helyiségek és berendezések kialakítása.
- Akadálymentesen megközelíthető és használható bútorok használata.
- Akadálymentes vizesblokkok kialakítása a jogszabályokban és segédletben megfogalmazott darabszámban és méretben.
- Épületvillamossági munkák révén akadálymentes, 1,10 m magasságban elhelyezett kapcsolók, kezelőszervek és egyenletes, szórt fénnel sugárzó, nem vakító lámpatestek beépítése, helyi világítással kiegészítve.
- Biztonsági és tűzrendészeti szempontból a menekülési útvonal akadálymentes jelzése és fény- és hangalapú vészjelző rendszer kiépítése a szükséges helyeken.
- Meg kell oldani az épület infokommunikációs akadálymentesítését burkolati vezetősávok és figyelmeztető jelzések, valamint információs és irányjelző táblák készítésével, technikai segédeszközök és berendezések beszerzésével, hallássérültek számára indukciós hurkok kiépítésével, látássérültek számára speciális szoftverek beszerzésével.

Új építésű családi házak általános jellemzői:

- Földszintes, családi ház jellegű, utcaképbe illő megjelenés.
- Elhelyezés közel sík terepen, a padlószint és járdaszint közötti szintkülönbség nélküli vagy a lehető legkisebb szintkülönbségű elhelyezésre törekedve.
- A lakók elhelyezése 2 fős lakószobákban történik, 1 házban 6 szoba kialakításával.
- 1 db betegfürdetésre is alkalmas akadálymentes vizesblokk szükséges.
- A többi fürdő kialakításánál az adaptálhatóság feltétel. Méretében feleljen meg egy akadálymentes vizesblokknak, berendezését tekintve a lakók igényéhez igazodjon.
- Az épület megközelítésénél (járda, udvar, személybejáró kapu, csengő, előlépcső, rámpa, bejárati ajtó, előszoba) a teljes körű, komplex akadálymentesítés szükséges.
- Belső terekben a teljes körű fizikai (közlekedők, belső ajtók, bútorok, berendezések, akadálymentes vizesblokk) és a lakók igényeihez igazodó infokommunikációs akadálymentesítés javasolt.
- Közlekedők szélessége min. 1,50 m, de néhol kisebb kiteresedések javasoltak 2-4 fő társalkodására, TV nézésre.
- A nappali és étkező mérete és berendezése egyszerre 12 fő tartózkodására legyen alkalmas.
- Mosókonyha, épületgépészeti berendezések elhelyezésére alkalmas helyiség került tervezésre.
- Alkalmazottak számára mosdó tervezése.
- A lakók igényeihez igazodó kialakítás. (Pl. fürdőben fürdőkádát vagy zuhanyzót kérnek-e, felületképzés színeinek megválasztása, bútorok kiválasztása stb.)

Lakóépületek tárgyi technikai feltételei, melyeket a majdani lakók speciális igényei alapján szükséges kialakítani, biztosítani.

- Lakószobák berendezései: ágy, éjjeliszekrény, szekrény, asztal, szőnyeg, függöny, polc. A fekvőhelyek esetén az incontinenens, valamint a decubitus kialakulása szempontjából magas kockázatú egyéneknél speciális ágyak szükségesek, megfelelő antidecubitus matracokkal.
- Nappali, étkező tárgyi feltételei: ülőgarnitúra, étkezőasztal, székek, tároló szekrények, szőnyeg, függöny, tv, rádió.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- Konyha tárgyi feltételei: konyhabútor, tűzhely, sütő, hűtőszekrény, asztal, szék.
- Fürdő tárgyi feltételei: fürdőkád igény szerint, zuhanyzó, szekrény, polc.
- Mosókonyha tárgyi feltételei: mosógép, szárítógép.
- Egyéb tárgyi feltételek: takarítási eszközök, kerti kisgépek, szerszámok.
- Speciális tárgyi feltételek: fogyatékosági típusokat, halmozódásokat figyelembe véve különböző gondozást segítő eszközök, gyógyászati segédeszközök.

Az egyes életterületekhez rendelt szolgáltatások a komplex szükségletfelmérés alapján

Szolgáltatás										
Életterület	Tanácsadás	Esetkezelés	Gyógyiped segítség	Pedagógiai segítségny.	Gondozás	Étkeztetés	Felügyelet	Háztartási, vagy házt.pótló	Szállítás	Készségfejlesztés
Személyi higiénés	64	26	34	4	68	0	70	8	0	47
Személyi függetlenség	63	41	43	4	62	72	70	52	59	58
Mobilitás	53	35	34	4	33	0	72	0	72	47
Életvezetés: bevásárlás, háztartási munka	58	60	27	16	37	0	53	71	50	52
Életvezetés: hivatalos ügyek, pénzkézeltés	47	69	34	33	9	0	49	7	72	46
Kapcsolatok	58	69	51	37	24	0	61	0	51	62
Közösségi részvétel	56	60	58	58	17	0	66	0	67	61

Az egészségmegőrzés és az egészségügyi kockázatok felmérése kapcsán az ellátottak szükséglete több területen magas igényű, mely a kielégítéshez szükséges szolgáltatások nyújtását indokolja.

A gondozás, a felügyelet, a háztartási, vagy háztartást pótló tevékenység nagy arányban jelenik meg bizonyos életterületeken a 72 fő személynél.

Szolgáltatások

Szolgáltatási célú ingatlan bemutatása

Az intézmény székhelyén, Segesd, Kossuth L. u. 1. szám alatt kialakítandó szolgáltató központban kívánjuk biztosítani 72 fő fogyatékossgal élő személy nappali ellátását, étkeztetését, a támogató szolgálatot és a fejlesztő foglalkoztatást, akik a községben épülő ingatlanokba kerülnek elhelyezésre.

A nappali ellátást biztosító helyiségek tárgyi feltételei

Ellátottak nappali tartózkodására, foglalkoztatására szolgáló helyiségek: székek, ülőgarnitúra, asztalok, szekrények, pihenésre alkalmas fekhely, tisztálkodásra alkalmas helyiség, nemenkénti mellékhelyiségek, televízió, rádió, foglalkoztató eszközök, készségfejlesztő eszközök. Akadálymentes szociális helyiség kialakítása is szükséges.

Szakedolgozók által használt helyiségek (irodák) tárgyi feltételei: íróasztal, szekrény, polc, székek, számítógép, nyomtató, fénymásoló, telefon.

Az étkeztetés biztosításához helyiség rendelkezésre áll, de azok tárgyi feltételeit javítani szükséges, mivel a rendelkezésre álló eszközök erősen amortizálódtak, továbbá a konyhaüzem technikai felszereltségét is bővíteni szükséges.

Ellátottak igényei

A szükségletfelmérés eredményeképpen megjelennek a támogatott lakhatásban nyújtandó szolgáltatási elemek, melyek bemutatásra kerültek. A tervezés során, főleg a tárgyi feltételek biztosításánál lehetőség szerint hangsúlyosan figyelembe kívánjuk venni a lakók egyéni és speciális igényeit, melyeket a szükségletfelmérések alkalmával, az egyéni beszélgetések keretében közvetítettek. A szükségletfelmérés alapján kapott eredmények és az ahhoz tartozó igények az 1. fejezetben bemutatásra kerültek.

Az igényekre reagáló szolgáltatások az alábbi módon biztosíthatók:

szolgáltatás	a szolgáltatás biztosításának módja
felügyelet	házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, nappali ellátás
étkeztetés	szociális étkeztetés, nappali ellátás
gondozás	házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, nappali ellátás
készségfejlesztés	támogató szolgáltatás, nappali ellátás
tanácsadás	támogató szolgáltatás, nappali ellátás
pedagógiai segítségnyújtás	támogató szolgáltatás, nappali ellátás
gyógypedagógiai segítségnyújtás	támogató szolgáltatás, nappali ellátás
szállítás	támogató szolgáltatás
háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás	házi segítségnyújtás, nappali ellátás, támogató szolgáltatás

Szolgáltatások helyszíne

A szolgáltató központ tervezett helyszíne a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon székhely intézménye, mely Segesd, Kossuth u. 1. szám alatt található. Az intézményt 26 hektáros park veszi körül, zöld, nyugodt környezetben található. Az intézmény a község központjában található, tömegközlekedéssel jól megközelíthető, a buszmegálló 200 méterre található, az önkormányzat, az élelmiszerboltok, vendéglátóegység az intézményhez közel van. A vallásgyakorláshoz nagy befogadóképességű miseterem áll rendelkezésre, ahol heti rendszerességgel szentmisét tart a helyi plébános. A székhelyen 150 fő befogadására alkalmas ebédlő helyiség található, a konyhaüzem 500 adag étel elkészítéséhez rendelkezik engedéllyel. A kastélyban közel 130 m² alapterületű, több helyiségből álló foglalkoztató áll rendelkezésre. Az épületek akadálymentesítettek.

A Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója szerint nem tervezi Segesd községben alapszolgáltatások körének bővítését, illetve a

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

meglévő kapacitásokat nem kívánja növelni, így az életterületekhez rendelt szolgáltatásokat az intézmény kívánja biztosítani, melyek a következők lehetnek:

- nappali ellátás keretében szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatás, helyi igényeknek megfelelő közösségi programok,
- étkeztetés,
- támogató szolgáltatás keretében személyi segítségnyújtás, szállítás; készségfejlesztés, tanácsadás, gyógypedagógiai és háztartási segítségnyújtás,
- házi segítségnyújtás keretében gondozás, felügyelet,

egyéb szolgáltatás:

- fejlesztő foglalkoztatás.

Szolgáltatások igénybe vevői

Az igénybevevők elsősorban a támogatott lakhatást igénybe vevők, valamint a településen, vagy a környező falvakban élő fogyatékos személyek, akik a felsorolt szolgáltatásokra igényt tartanak.

Szolgáltatások

Nappali ellátás, melynek keretében az ellátást igénybe vevők részére az alábbi szolgáltatást kívánjuk nyújtani:

- közösségi programok,
- szabadidős tevékenységek,
- egészségügyi ellátáshoz tartozóan felvilágosítás, egészséges életmódról tanácsadás,
- gyógytorna elérhetőségének biztosítása,
- mentális gondozás,
- gyógypedagógiai fejlesztés keretében az alábbi képességek fejlesztése:
 - motoros funkciók,
 - kognitív képességek,
 - kommunikáció, beszédképesség,
 - orientáció,
 - szociabilitás.

Étkeztetés:

- napi egyszeri meleg étel biztosítása a szolgáltatás helyén biztosított fogyasztással,
- orvosi rendelvény szerint diétás étkezés.

Támogató szolgáltatás:

- személyi segítség biztosítása az igénybevevő részére a szükségleteinek kielégítéséhez,
- társadalmi élethez való hozzáférés biztosítása,
- szállító szolgálat működtetése.

Házi segítségnyújtás:

- személyi gondozás körében gondozás és háztartásvezetésben segítségnyújtás,
- szociális segítség esetén háztartási segítségnyújtás.

Fejlesztő foglalkoztatás:

- fejlesztő foglalkoztatás keretében az alábbi tevékenység végzésére nyílik az ellátottaknak lehetősége:
 - zöldterület kezelésében parkgondozás,
 - növénytermesztési szolgáltatás, kertművelés,
 - egyéb takarítás,
 - építményüzemeltetés: portaszolgálat, konyhai kisegítő tevékenység, mosodai kisegítő tevékenység, kisegítői karbantartói tevékenység.

Az ellátottak közül 31 fő képes részt venni betanított jellegű képzéseken, melyek az alábbiak: 9 fő betanított parkgondozó, 9 fő betanított zöldségtermesztő, 7 fő betanított konyhai kisegítő, 4 fő betanított takarító és 2 fő rongyszőnyegszövő.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A foglalkoztatás fejlesztéséhez a lakóink mindegyike alapkompétencia képésben részesül.

Tárgyi feltételek

A pályázat lehetőséget biztosít az alapszolgáltatások fejlesztésére és a foglalkoztatás lehetőségének kialakítására. Az intézmény a projekt keretében eszközbeszerzéssel kívánja bővíteni, fejleszteni az alapszolgáltatásokat és a foglalkoztatást.

Nappali ellátás tárgyi feltételei a jogszabályban előírtak szerint biztosítottak:

- közösségi együttlétre alkalmas hely,
- pihenésre alkalmas hely,
- többfunkciós hely foglalkoztatásra, szabadidős tevékenység végzésére,
- tornaszoba,
- ellátáshoz szükséges eszközök beszerzése a pályázatban tervezett,
- fogyatékosági típusnak, valamint egyéni igényeknek megfelelő fejlesztő eszközök, játékok beszerzése tervezett.

Étkeztetés:

- a 150 fő befogadására alkalmas ebédlő,
- az étkezéshez szükséges eszközök rendelkezésre állnak,
- a kézmosás lehetősége biztosított.

Támogató szolgáltatás:

- a pályázat keretében a szállításhoz szükséges speciális gépjármű beszerzése tervezett.

Fejlesztő foglalkoztatás:

- foglalkoztató helyiség rendelkezésre áll,
- a foglalkoztatáshoz szükséges eszközök beszerzése a pályázat keretében tervezett.

Személyi feltételek

A megvalósuló struktúrához kapcsolódó személyi feltételeket arra való tekintettel állapítottuk meg, hogy a Segesden kialakításra kerülő 6 db 12 férőhelyes lakásban közepsúlyos értelmi fogyatékos személyek elhelyezését fogjuk biztosítani, akik önálló életvitelük segítéséhez fokozott segítséget igényelnek.

Ennek értelmében a lakhatási szolgáltatáshoz kapcsolódóan a 72 fős célcsoportot vettük alapul, az egyes alapszolgáltatások vonatkozásában szintén a 72 főre koncentrálni határoztuk meg a szükséges létszámigényt

A személyi létszám kialakítása elsősorban függ az elhelyezésre kerülő ellátottak egyéni szükségleteitől, önellátásuk mértékétől, melynek következtében az itt meghatározott létszámadat szükség esetén felülvizsgálatra kerül.

Támogatott lakhatás:

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet vonatkozó előírásai szerint az összesen 72 férőhelyre **3 esetfelelőst** kívánunk foglalkoztatni.

Nappali ellátás:

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet szerinti létszámigény 72 ellátottra vetítve, akik közül 34 fő súlyos és halmozottan sérült személy:

- 6-8 fős gondozási csoport kialakítása szükséges (6 db csoport),
- **terápiás munkatárs 4 fő**, előírt végzettség gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens, jelenleg az intézményben rendelkezésre áll,
- **gondozó 5 fő**, iskolai végzettség tekintetében a szociális gondozó és ápoló képesítés megfelelő.

A nappali ellátás szakember igénye 9 fő.

Étkeztetés:

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A jogszabály értelmében 100 fő felett 1 fő szociális segítőt kell biztosítani. Az étkeztetést igénybe vevők száma Segesden 72 fő, így erre vonatkozó létszám igény nincs, a nappali ellátásban, valamint a támogatott lakhatásban dolgozókkal kívánjuk a szolgáltatást biztosítani.

Házi segítségnyújtás:

A szolgáltatás keretében elsődlegesen gondozási, valamint háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást biztosít a **30 fő gondozó**. A gondozói létszám nagymértékben függ a fent már ismertetett szempontok érvényesülésétől.

Támogató szolgáltatás:

Támogató szolgálatonként a jogszabály 3 főt határoz meg, ami segítő, gondozó és terápiás munkatárs munkakört takar, így a **szakemberigény 3 fő**.

Fejlesztő foglalkoztatás:

Fejlesztő foglalkoztatás szakmai létszámgénye 50 ellátottra vetítve 2 fő, akiknek az iskolai végzettsége lehet szociális gondozó és ápoló, szociális gondozó és szervező, vagy szociális asszisztens. **A lakók foglalkoztatásához szükséges létszámgény 1 fő.**

A fentiek értelmében tekintettel a jelenlegi szakmai létszámra, a támogatott lakhatás, mint új szolgáltatási forma többletlétszám igénye 18 fő.

Technikai létszámgény

Karbantartási feladatok elvégzése érdekében 2 fő technikai munkatárs, és 1 fő gépkocsivezető alkalmazása szükséges és indokolt.

A fejlesztő foglalkoztatásban végzett tevékenységek bemutatása:

Kertművelés - parkgondozás

A kert- és park-gondozó ellátottak feladata az intézmény külső környezetének karbantartása, rendben tartása, szükség esetén segédmunkási teendők ellátása. Az intézmény konyhakertjében önellátási céllal növénytermesztési feladatok elvégzése, illetve az intézmény területén – elsősorban a parkban – parkgondozó jellegű munkák ellátása. Munkájuk célja az intézmény esztétikus környezetének biztosítása.

Kisegítő takarítói tevékenység

A takarító gondoskodik a közegészségügyi szabályok betartásáról, hozzájárul az ellátottak komfortérzetének biztosításához. Feladata az intézmény ellátotti ebédlőjének takarítása, a rend és tisztaság biztosítása, az étkezésekhez szükséges felterítések elvégzése.

Feladatai:

- Munkáját az intézmény takarítási szabályzatának megfelelően látja el.
- Az ellátotti ebédlő rendszeres takarítása, tisztán tartása.
- Fokozott gondossággal tisztítja a padlófelületet (seprés, felmosás).
- Gondoskodik a helyiség szakszerű szellőztetéséről.
- Tisztán tartja az étkező bútorzatát (asztalok, székek).
- Munkaideje alatt rendszeresen ellenőrzi az étkező tisztaságát.
- Étkeztetés megkezdése előtt fél órával felteríti az étkezőt.
- Teljes leltári és anyagi felelősséggel tartozik a munkája végzéséhez átvett eszközökről, tisztítószerekről.
- Anyagmozgatási munkát végez.

Konyhai kisegítő tevékenység

A konyhai kisegítő - a főszakács irányításával - az ételek előkészítésével, elkészítésével kapcsolatos feladatokat lát el.

Feladatai:

- A konyhai tevékenységekkel kapcsolatos anyagmozgatási munkákat végez.
- Végzi a nyersanyagok előkészítését.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- A közegészségügyi szabályoknak megfelelően gondoskodik az ételmaradék gyűjtőbe történő szállításáról.
- Végzi a konyhai kisegítő munka helyszínéül szolgáló helyiségek takarítását, rendben tartását.

Szolgáltatási gyűű

A KSH¹⁹ 2014. évi adatai szerint 16.279 fő fogyatékos személy él a megyében, akik közül az értelmi fogyatékos személyek száma 1.800 fő. A férfi és nő arány közel azonos (974 fő férfi és 826 fő nő). A 19 év alattiak száma 369 fő, 19-59 év közötti 1.123 fő és 60 év feletti 309 fő.

A fogyatékos személyek számára jelenleg a Nagyatádi járásban alap- és szakosított ellátást 3 intézmény biztosít:

1. Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ,
 - támogató szolgáltatás, Nagyatád székhely.
2. MSE Fészek Szociális Szolgáltató Központ Lakóotthon és Kistérségi Támogató Szolgálat²⁰
 - fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona -12 férőhely, Nagyatád,
 - fogyatékos személyek nappali ellátása - 32 férőhely, Nagyatád,
 - támogató szolgáltatás, Nagyatád székhely.
3. Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon segesdi telephelye, fogyatékosok otthona 72 férőhely (pályázatban érintett intézmény).

Segesd településen jelenleg alapszolgáltatásként idősek nappali ellátása, házi segítségnyújtás, étkeztetés és mini bölcsőde működik.

A felsorolt szolgáltatások kapacitása nem elegendő Segesd községben a 72 fő érintett ellátott alapellátásához, így az intézmény maga szeretné ezeket biztosítani. Nem csak a támogatott lakhatást igénybe vevők számára, hanem a helyi szükségletek kielégítésére is törekedni fogunk.

2.4. AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

Ahhoz, hogy vállalásunk a 2.1 pontban megfogalmazott céloknak adekvátan megtörténhessen, az alábbi tevékenységek elvégzése szükséges a projekt előkészítése és megvalósítása során. A feladatok egy része a lakhatási feltételek kialakítását szolgálja, úgy mint pl. a tervek elkészítése, építés, rehabilitációs szakmérnök és műszaki ellenőr foglalkoztatása, más része pedig a kapcsolódó szolgáltatások, érzékenyítések megvalósítására szolgál (pl.: szükségletfelmérés, lakossági fórum, lakók felkészítése a változásokra stb.).

Projekt előkészítés:

Tevékenység megnevezése: Szakmai terv és mellékleteinek elkészítése
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017.02-03. hó
Szükségesség a problémafelvetés alapján Mivel sokrétű problémakörre szeretnénk jól működő megoldást találni, fontos, hogy céljainkat, terveinket, lehetőségeinket összeszedjük, irányvonalat határozzunk meg.
Célhoz kapcsolódás Megalapozottság, hatékony megvalósítás az alapja.
Részletezés A kiváltási folyamathoz szükséges felmérés-tervezés alapelveivel összhangban, a lakók egyéni igényei, szükségletei és elképzelései állnak a tervezés középpontjában. Ezért a lakók felmérése közvetlen hatással van a többi területre, illetve a tervezés egészére. Az egyes területeken végzett felmérések eredményeit más területek részterveiben is szükséges figyelembe venni, ezzel teremthető meg a résztervek közötti szinergia.

¹⁹http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tablak_teruleti_14

²⁰http://szocialisportal.hu/intezmenykereso/-/adatlap/intezmeny/3081953?cache_control=0

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

<p>A szükséges háttér tanulmányok, hatástanulmányok, szakvélemények, elemzések, felmérések engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli és tendertervek, tervdokumentációk elkészítése, EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukcióval megkötött együttműködési megállapodás keretében nyújtott IFKT módszertan és felkészítés alapján, rehabilitációs szakmérnök tanácsadás igénybevétele mellett.</p>
<p>Elvárt eredmény Átgondolt feladatok, elkészült szakmai terv, IFKKOT hozzájáruló nyilatkozat.</p>
<p>Tevékenység megnevezése:</p> <p>Együttműködés kialakítása az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú konstrukció kedvezményezettjével.</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017.02-03. hó</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján</p> <p>Mivel sokrétű problémakörre szeretnénk jól működő megoldást találni fontos, hogy megfelelő szakmai támogatottsággal rendelkezünk.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás</p> <p>A megfelelő szakmai megvalósítást teszi lehetővé.</p>
<p>Részletezés</p> <p>Folyamatos kapcsolattartás a szakmai koordinációs műhellyel, így biztosítva a minőségi szakmai megvalósítást.</p>
<p>Elvárt eredmény Aktív kapcsolat a szakmai koordinációs műhellyel, együttműködési megállapodás.</p>

<p>Tevékenység megnevezése:</p> <p>Közbeszerzések és beszerzések előkészítése és lefolytatása.</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017.04.- 2018.09. hó</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján</p> <p>A jelenleg fennálló intézményi infrastrukturális hiányosságok miatt szükséges, hogy a kiváltás során új lakóingatlanok kerüljenek megépítésre. Fontos az eszközökkel való felszerelésük, továbbá a lakók változásokra történő felkészítése.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás</p> <p>A vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés szem előtt tartásával a projekt megvalósításához a legmegfelelőbb szakemberek kiválasztása, ami biztosítja a kiváló minőségű épületek kialakítását és a szakmai tevékenységek megvalósítását.</p>
<p>Részletezés</p> <p>Beruházás: az építési beruházás kivitelezőjének közbeszerzési eljárás keretében történő kiválasztása.</p> <p>Szolgáltatók beszerzése: kötelező nyilvánosság, marketing, szakmai terv, közbeszerző, tervező, műszaki ellenőr, rehabilitációs szakmérnök, képzés, eszközök, könyvvizsgáló.</p>
<p>Elvárt eredmény Eredményes, érvényes beszerzési - közbeszerzési eljárások.</p>

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Tevékenység megnevezése: Lakók igényeinek felmérése
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. február 28-ig
Szükségesség a problémafelvetés alapján A célcsoport motivációs tényezőinek, szükségleteinek és elvárásainak feltárása.
Célhoz kapcsolódás Komplex szükségletfelmérés elvégzése az egyéni szükségletekhez igazodó szolgáltatások meghatározása érdekében.
Részletezés Az ellátotti célcsoport motivációs tényezőinek, elvárásainak, egyéni szükségleteinek és készségeinek felmérése a rugalmas szolgáltatástervezés és a szolgáltatások jövőbeli biztosítása érdekében.
Elvárt eredmény A kiváltásban érintett lakók szükségleteinek teljes körű felmérése.

Tevékenység megnevezése: Munkatársak elvárásainak felmérése, új szolgáltatási formára történő felkészítésének megkezdése.
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. február 28-ig, illetve folyamatosan.
Szükségesség a problémafelvetés alapján A célcsoport motivációs tényezőinek és elvárásainak feltárása.
Célhoz kapcsolódás Munkaértekezlet keretében megtörtént a kiváltási pályázattal kapcsolatos tájékoztatás, mely során a munkavállalók felkészítése megkezdődött az új szemléletű szolgáltatás nyújtására.
Részletezés A célcsoport motivációs tényezőinek, elvárásainak, készségeinek felmérése, a fejlesztés irányainak meghatározása az új szemléletű szolgáltatás érdekében.
Elvárt eredmény A munkatársak megfelelő motiváltságának, elköteleződésének kialakítása, a megfelelő színvonalú szakmai felkészültség elérése.

Tevékenység megnevezése: Lakosság személyes úton történő tájékoztatása, érzékenyítés.
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. március 10.
Szükségesség a problémafelvetés alapján Helyi közösség számára tájékoztatás nyújtása a férőhelykiváltási projektről, az intézmény segesdi telephelyének kiváltásáról.
Célhoz kapcsolódás Az értelmi fogyatékkal élők társadalmi integrációjának segítése a lakosság tájékoztatása révén.
Részletezés Lakossági fórum keretében a lakosság tájékoztatása megtörtént a kiváltási programról, az újonnan épülő ingatlanok helyéről (utcák), valamint a megvalósulást követően az új ellátási formáról, a támogatott lakhatásról, valamint a szolgáltatások fejlesztéséről.
Elvárt eredmény A helyi lakosság támogatásának elnyerése a projekt megvalósításához.

Szakmai megvalósítás

<p>Tevékenység megnevezése: A helyi közösség közvetett úton történő tájékoztatása, érzékenyítés.</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés A projekt megvalósítása szakaszában, folyamatosan.</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján A helyi közösség befogadó készségének, a lakosság támogató hozzáállásának elnyerése, a kiváltás érdekében.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás Az értelmi fogyatékkal élők társadalmi integrációjának segítése a helyi közösség tájékoztatása révén.</p>
<p>Részletezés Kommunikációs csatorna (televízió, sajtó, szóróanyag) használata mellett, közösségi munka révén a lakókörnyezet tájékoztatása a kiváltást támogató társadalmi közeg kialakulása érdekében.</p>
<p>Elvárt eredmény A helyi közösség támogatásának elnyerése a projekt megvalósításához.</p>

<p>Tevékenység megnevezése: A szakmai megvalósításra vonatkozó együttműködési megállapodás alapján folyamatos együttműködés az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú „Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása” c. konstrukció kedvezményezettjével a projekt megvalósítása alatt.</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés A megvalósítás időszakában az együttműködési megállapodás alapján folyamatos.</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján Szakmai támogatás nyújtása a kiváltásban érintett intézmények munkatársai számára.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás A munkatársak szakmai ismereteinek megalapozása, bővítése.</p>
<p>Részletezés Szakmai együttműködés, segítségnyújtás a kiváltásban érintett intézmények számára, mely során a felmerülő nehézségek, problémák és dilemmák feloldásához szakmai támogatásban részesülnek..</p>
<p>Elvárt eredmény Szakmai szempontok figyelembevétele mellett a kiváltási folyamat megvalósítása.</p>

<p>Tevékenység megnevezése: Új szolgáltatási struktúra kialakítása. Azokban az esetekben, ahol a szolgáltatási gyűrű nem, vagy nem megfelelő kapacitással áll rendelkezésre, szolgáltatási gyűrű kialakítása, fejlesztése (meglévő épület átalakításával, bővítésével, felújításával, új szolgáltatás kialakításával).</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés A projekt megvalósítás szakaszában folyamatosan.</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján A hiányzó és a nem elegendő kapacitással rendelkező alapszolgáltatások biztosítása a komplex szükségletfelmérések alapján.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás A közösségi alapú szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása az ellátottak, a helyi közösségben</p>

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

élő potenciális igénybevevők számára.
<p>Részletezés</p> <p>A szolgáltató központ által az étkeztetés, házi segítségnyújtás, támogató szolgálat és nappali ellátás kerül biztosításra, amit a komplex szükségletfelmérés alapján a támogatott lakhatásban résztvevőkön túl igény esetén a településen élők is igénybe tudnak venni.</p> <p>Az alapszolgáltatás nyújtásához a jogszabályban előírt tárgyi feltételek biztosítása a projekt keretében kerül kialakításra, illetve beszerzésre. Ezen túl a fejlesztő foglalkoztatás helyszíne is a szolgáltató központ.</p>
<p>Elvárt eredmény</p> <p>Az egyéni szükségletekhez igazodó szolgáltatások biztosítása, foglalkoztatás bővítés.</p>

<p>Tevékenység megnevezése:</p> <p>A kiváltás során fennmaradt épületek további hasznosítási terve.</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés</p> <p>Nem releváns.</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján</p> <p>Mivel a kiváltásra kerülő épület a Magyar Katolikus Egyház tulajdona ezért a projekt megvalósításával az ingatlan visszaadásra kerül a tulajdonos Egyház részére.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás</p> <p>Nem releváns.</p>
<p>Részletezés</p> <p>Nem releváns.</p>
<p>Elvárt eredmény</p> <p>Nem releváns.</p>

<p>Tevékenység megnevezése:</p> <p>Új, lakhatási férőhelyek létrehozása és szolgáltató központ felújítása.</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés</p> <p>2018.08. hó - 2019.12.15.</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján</p> <p>Az Szt. 66/A. § (1) bekezdés alapján fogyatékos, pszichiátriai vagy szenvedélybeteg személyek számára nagy létszámú intézmény átalakítása esetén az ellátást támogatott lakhatás formájában kell nyújtani. Ennek való megfelelés érdekében, a pályázat célkitűzésével összhangban a fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthoni férőhelyeinek kiváltására, a közösségi lakhatás (10-12 fős házakban való elhelyezés) és közösség alapú szolgáltatás igénybevételének megteremtése (alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, fogyatékos személyek nappali ellátása; támogató szolgálat a településen élők számára elérhetővé tételével) az ellátottak és esetenként a településen élők életminőségének javítását is célozza.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás</p> <p>A célcsoport igényeire reflektáló, és hozzáférhető, közösségi alapú ellátási rendszer kialakítását teszi lehetővé.</p>
<p>Részletezés</p> <p>A kiváltás során 6 db 12 férőhelyes, a törvényi előírásoknak megfelelő, akadálymentesített lakás kerül megépítésre, önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanon, melyre használati megállapodás került megkötésre.</p> <p>A tervezésnél és kivitelezésnél költség – optimális épületenergetikai megoldások kerülnek alkalmazásra, mely a 3.1 fejezetben kerül bemutatásra.</p>
<p>Elvárt eredmény</p>

6 db 12 férőhelyes, akadálymentes szolgáltató központ.

Tevékenység megnevezése:

Az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció keretében nyújtott rehabilitációs szakmérnök tanácsadás igénybevétele.

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017. 07. hó - 2018. 12. hó

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A kiváltás során az ingatlanok építéskor mind a törvényi előírások, mind a célcsoport igényei miatt szükséges az akadálymentesítés széles körű megvalósítása.

Célhoz kapcsolódás

A célcsoport igényeire reflektáló, és hozzáférhető, közösségi alapú ellátási rendszer kialakítását teszi lehetővé.

Részletezés

Együttműködés a fent jelölt rehabilitációs szakmérnökkel, hogy a megvalósításra kerülő építések és felújítások akadálymentesítése a vonatkozó jogszabályoknak mindenben megfelelő legyen.

Elvárt eredmény

Rehabilitációs szakmérnök nyilatkozata.

Tevékenység megnevezése:

Eszközbeszerzés.

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2018. 08. – 2018. 09.

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A jelenleg meglévő épületek eszközellátottsága, infrastrukturális felszereltsége a törvényi előírásoknak megfelel, azonban azok nagy része elavult, jelen kor követelményeinek nem felel meg.

Célhoz kapcsolódás

72 fő lakó kisebb létszámú, korszerű, jogszabályi előírásoknak megfelelő lakhatási feltételeinek megteremtése. Ezzel párhuzamosan a célcsoport igényeire reflektáló és hozzáférhető, közösségi alapú ellátási rendszer kialakulása.

Részletezés

A támogatott lakhatás keretében az építési beruházás eredményeként megvalósuló épületeket az ellátottak gondozásához illeszkedő eszközökkel szükséges felszerelni. A projekt keretében részletes lista készült a beszerzendő eszközökről.

A beszerzendő eszközök a pályázat keretében 3 forrásból finanszírozandók:

- gépek/eszközök lakhatás,
- gépek/eszközök szolgáltatási gyűrű,
- gépek/eszközök foglalkoztatás fejlesztése.

Elvárt eredmény

A felújított szolgáltató központ és az elkészült és felújított ingatlanok új eszközökkel való

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

felszereltsége, valamint az alapszolgáltatási tevékenység és fejlesztő foglalkozás elvégzéséhez szükséges eszközök beszerzésre kerülnek.

Tevékenység megnevezése:

Speciális gépjármű beszerzése

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2018.08 - 09. hó

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A komplex szükségletfelmérés alapján az ellátottak közszolgáltatásokhoz való hozzáférése érdekében támogató szolgálat működtetése szükséges, melyhez az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet alapján tárgyi feltételként gépjárművel kell rendelkezni.

Célhoz kapcsolódás

A projektben vállalt alapszolgáltatási tevékenységek törvényi előírásainak való megfelelés.

Részletezés

A projekt keretében a lakók közlekedésének segítése érdekében speciális gépjármű beszerzése.

Elvárt eredmény

Egy speciális gépjármű beszerzésre kerül.

Tevékenység megnevezése:

Projektmenedzsment biztosítása.

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017.08.01 - 2019.12.31.

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A felvetett problémák rendkívül széleskörűek, így szükséges egy koordinátor csapat, aki a megvalósításért felel.

Célhoz kapcsolódás

A projektben vállalt, célként kitűzött tevékenységek gördülékeny megvalósítását teszi lehetővé.

Részletezés

A projekt teljes időtartama alatt egy menedzsment tapasztalatokkal rendelkező projektmenedzsment és pénzügyi menedzsment alkalmazunk, munkaidejük heti 40- 40 óra.

A projekt keretében projektasszisztens is alkalmazásra kerül.

Elvárt eredmény

Sikeresen lezárt projekt, megvalósult célok.

Tevékenység megnevezése:

Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás.

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017. július 1 – 2019. december 31.

Szükségesség a problémafelvetés alapján

Folyamatba épített projektmenedzsment szolgáltatás tevékenység ellátása.

Célhoz kapcsolódás

A projektmenedzsment szolgáltatás szigorú módszertani alapokon nyugvó tevékenység, ami lehetővé teszi a feladatok sikeres elvégzését. Az alkalmazott módszerek alapján a megfelelő

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

<p>projektszervezet felállítása, a feladatok előkészítése, a munkák levezénylése, a folyamatos kontroll gyakorlása tartozik a felelősségei közé. A projekt végrehajtása során alkalmazott kontrolling és jelentési rendszer lehetőséget biztosít a megrendelő részére az esetleges korrekciókra.</p>
<p>Részletezés</p> <ul style="list-style-type: none"> • A projekt projektterv alapján történő menedzselése, belső menedzsmenttel való közreműködés. • Döntési pontok meghatározása, vezetői döntéshozatalok előkészítése. • A jelentési rendszer felállítása, jelentések készítése. • A projekttervben meghatározott feladatok teljesítésének folyamatos ellenőrzése.
<p>Elvárt eredmény</p> <p>A hatékony, professzionális projektmenedzsment tevékenység segítségével lehetőség van arra, hogy a megrendelő stratégiai céljainak elérése érdekében létrehozott projekteket az elvárt időkereteken belül, a lehetséges erőforrások hatékony felhasználásával, kívánt minőségben fejezze be.</p>

<p>Tevékenység megnevezése:</p> <p>Kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása.</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés</p> <p>2017.08.01 - 2019.12.31.</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján</p> <p>Jelen körülmények nem segítik az ellátottak társadalmi integrációját, a családjukkal való kapcsolattartást és a társadalmi életben való teljes jogú részvételt.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás</p> <p>A lakók integrálása a helyi közösségbe célhoz kapcsolódóan fontos, hogy a lakosság értesüljön a projektben vállalt feladatok előrehaladásáról.</p>
<p>Részletezés</p> <p>Kommunikációs terv készítése, nyomtatott tájékoztatók készítése, weboldalon aloldal létrehozása, sajtóközlemény kiküldése projekt indításáról és sajtómegjelenések összegyűjtése, sajtónyilvános esemény szervezése, a beruházás helyszínén "B" vagy „C” és "D" típusú tábla kihelyezése, média megjelenés vásárlás, fotódokumentáció készítés, sajtónyilvános projektátadó szervezése, sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése, eredménykommunikációs infóanyagok készítése, TÉRKÉPTÉR feltöltés.</p>
<p>Elvárt eredmény</p> <p>Kommunikáció a lakossággal.</p>

<p>Tevékenység megnevezése:</p> <p>Könyvvizsgálat.</p>
<p>Időtartam, tervezett kezdés, befejezés</p> <p>2018.08. - 2019.12. hó</p>
<p>Szükségesség a problémafelvetés alapján</p> <p>Az eddig vázolt problémák megoldása – kimondatlanul is – megköveteli, hogy a vonatkozó jogszabályoknak teljeskörűen megfeleljünk.</p>
<p>Célhoz kapcsolódás</p> <p>Célunk a projekt kapcsán nem csupán a szakmai feladatok és infrastrukturális beruházások megvalósítása, hanem az ezekhez kapcsolódó adminisztratív tevékenységek elvégzése is, melyek</p>

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

a közpénzek megfelelő felhasználását és a törvényi megfelelést hivatottak biztosítani.
Részletezés
Projekt szintű könyvvizsgálat biztosítása, ezáltal a vonatkozó törvényi szabályozásnak való megfelelés.
Elvárt eredmény
Könyvvizsgálói jelentés.

Tevékenység megnevezése:
Horizontális tevékenységek.
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés
2017.08.01 – 2019.12.31.
Szükségesség a problémafelvetés alapján
Az intézmények a településeken izoláltan, ellátási célokra kevésbé alkalmas kastélyépületben, vagy egyéb rossz adottságú (korszerűtlen, leromlott állagú, hiányos felszereltségű, teljes akadálymentesítéssel nem rendelkező, a Szakmai rendeletben meghatározottak alapján az egy ellátottra jutó legalább 6 nm lakóterületet nem minden esetben biztosító, esetenként zsúfolt elhelyezést nyújtó) épületben működnek. Az egyéni szükségletet és igényeket kevésbé figyelembe vevő, teljes körű ellátást biztosító intézményi ellátás a szolgáltatást igénybe vevők választási lehetőségét korlátozza, kevésbé ösztönözi a meglévő készségek és képességeknek megfelelő ellátás nyújtását, az önálló életvitel támogatását.
Célhoz kapcsolódás
A célcsoportok tekintetében vállalásunk az esélyegyenlőség biztosítása, valamint a környezettudatos magatartás.
Részletezés
<ul style="list-style-type: none"> • A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudoatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti az ellátotti körre vonatkozó meglévő előítéleteket. • Létesítmények, térhasználat, közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak, a fogyatékos személyek speciális igényeit és bemutatja ennek módját. • A közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy állandó munkavégzés helyszínéül szolgáló épület építése során a kötelező akadálymentesítés megvalósítása. • A projekt tervezése és megvalósítása során költség-optimalis épületenergetikai megoldásokat kell alkalmazni.
Elvárt eredmény
Akadálymentesített, költség-optimalis épületenergetikai megoldásokat tartalmazó épületek, esélyegyenlőséget biztosító és hirdető kommunikáció.

Mindezen tevékenységek a fejlesztési stratégiánkba illeszkednek, melyek eredményeként egy hosszú távon fenntartható, a mai kor követelményeinek megfelelő, akadálymentes ingatlanok kerülnek kialakításra. Így a lakók számára egy - a társadalmi beilleszkedést, szociális alapszolgáltatások és fejlesztő foglalkoztatás igénybevétele megkönnyítő - projektet valósítunk meg.

2.5. INDIKÁTOROK, MŰSZAKI-SZAKMAI TARTALOMHOZ ÉS A MÉRFÖLDKÖVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MUTATÓK

Indikátorok:

	A Felhívás által elvárt célérték	A projekt keretében vállalt célérték
Indikátor neve:	minimum 51 fő	72 fő

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A kitagolt szociális ellátási helyek férőhely kapacitása (a kiváltott férőhelyek száma, főben megadva)		
Célérték elérésének céldátuma:	2019.12.31.	2019.12.31.
Igazolás módja	szakmai beszámoló	szakmai beszámoló
Az eredmény leírása A projekt keretében 6 darab 12 fős lakásba történik a lakók kitagolása a fent bemutatott struktúra szerint.		

Műszaki-szakmai tartalom meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott tevékenységek
A Felhívás által elvárt célérték	minimum 3 darab
A projekt keretében vállalt célérték	3 db
Igazolás módja	szakmai beszámoló
Az eredmény leírása A helyi közösség támogató hozzáállását növelő érzékenyítő rendezvények közül 1 db 2017. március 10-én megtartásra került, előzetes tervek szerint, 2018 júniusában és 2018 szeptemberében kerülnek lebonyolításra a további rendezvények. A kapcsolódó kommunikációs eszközök a vonatkozó fejezetben bemutatásra kerülnek.	

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A kiváltással járó változásokra felkészített lakó(k)
A Felhívás által elvárt célérték	minimum 51 fő
A projekt keretében vállalt célérték	72 fő
Igazolás módja	Szakmai beszámoló a felkészítésről
Az eredmény leírása A kiváltással érintett 72 fő felkészítése az Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testület által kiadott a „Lakók felkészítése a kiváltással járó változásokra” c. dokumentum alapján történik. Alapelvek: <ul style="list-style-type: none"> • A folyamat központi szereplője az az egyén, aki az intézményből a közösségbe kerül. • A lakók felkészítését meg kell, hogy előzze a vonatkozó jogszabályban foglalt komplex szükségletfelmérés, melynek kiemelt célterülete a kommunikációs szint felmérése, az alkalmazható alternatív kommunikációs módszerek pontos felmérése. • A felkészítést és a képzéseket a projektmegvalósítás megkezdésével egy időben meg kell kezdeni, az érintettek bevonásával felkészítő csoportokat kell létrehozni. Az érintettek képzése az alábbi területeken történik: önismeret, önértékelés, támogatott lakhatás, önállóság fejlesztése, életvezetési ismeretek, háztartásvezetési ismeretek, kapcsolatrendszerek kialakítása és ápolása, kommunikáció, támogatott döntéshozatal, kapcsolati szférák, együttélés és együttműködés, konfliktuskezelési technikák, váratlan helyzetek kezelése. A gyakorlati képzés elemeihez az alábbi résztémák kapcsolódnak: <ul style="list-style-type: none"> - Tervezés, megvalósítás: napi, heti, havi feladatok, rendszeresség. - Önkiszolgálás, önellátás (étkezés, testi higiénia). - Háztartási ismeretek. - Biztonság / kockázat / segítségkérés, eszköz-ismeret és kezelés, önvédelem. - Pénz beosztása, gazdálkodás. - Munkavállalás, jogok, kötelezettségek. 	

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

<ul style="list-style-type: none"> - Ügyintézés (posta, hivatalok, orvos stb.). - Közlekedés, helyismeret. - Intimitás, együttélés szabályai (párkapcsolatok, lakótársi viszonyok). - Életrajz-feldolgozás. - Szabadidő eltöltése. - Művészeti tevékenység.

Mérföldkövek

Mérföldkő sorszáma:	1.
Mérföldkő megnevezése (max. 200 karakter)	Tervezés, kiválasztás
Elérésének tervezett dátuma:	2018.01.25.
Megvalósítási tervezett eredmény leírása	A kiviteli tervek elkészültek, a szükséges engedélyekkel a fejlesztés rendelkezik, a közbeszerzés kiírásra került.
A mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege	33 408 500 Ft
Mérföldkő sorszáma:	2.
Mérföldkő megnevezése (max. 200 karakter)	Szerződéskötések, kivitelezés indítása
Elérésének tervezett dátuma:	2019.03.31.
Megvalósítási tervezett eredmény leírása	A közbeszerzések lezárultak, a szerződések megkötésre kerültek, az érzékenyítés és a lakók felkészítése elindult.
A mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege	30 000 000 Ft
Mérföldkő sorszáma:	3.
Mérföldkő megnevezése (max. 200 karakter)	30%-os kivitelezési előrehaladás
Elérésének tervezett dátuma:	2019.10.31.
Megvalósítási tervezett eredmény leírása	A kivitelezési munkálatok 30%-os részteljesítése megtörtént, erről a műszaki ellenőr teljesítés igazolása rendelkezésre áll.
A mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege	130 000 000 Ft
Mérföldkő sorszáma:	4.
Mérföldkő megnevezése (max. 200 karakter)	60%-os kivitelezési előrehaladás
Elérésének tervezett dátuma:	2019.11.15.
Megvalósítási tervezett eredmény leírása	A kivitelezési munkálatok előrehaladása 60%-os, a műszaki ellenőr az előrehaladási jelentést jóváhagyta.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege	220 000 000 Ft
Mérföldkő sorszáma:	5.
Mérföldkő megnevezése (max. 200 karakter)	Projekt fizikai befejezése
Elérésének tervezett dátuma:	2018.12.31.
Megvalósítási tervezett eredmény leírása	A projekttevékenységek lezárultak, a szerződés vállalásai teljesültek, az intézménykiváltás folyamata végéhez ért.
A mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege	153 591 500 Ft

3. A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE

3.1. A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA

Kapcsolódás a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) fejlesztéspolitikai céljaihoz

- Vállalkozásbarát és népességmegtartó település-, kiemelten városfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása,
- az önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása a hatékony településüzemeltetés és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- a közszolgáltatások fejlesztése, bővítése az életminőség javítása, és a népesség, különösen a fiatalok megtartása érdekében,
- leromlott városrészek fejlesztése a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítására,
- helyi közösségek és együttműködés erősítése a helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás ösztönzésére.

A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése, feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrésztől csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság életkörülményeiben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez. Az intézkedések eredményeképpen kiegyenlítődnek vagy javulnak a területi különbségek.

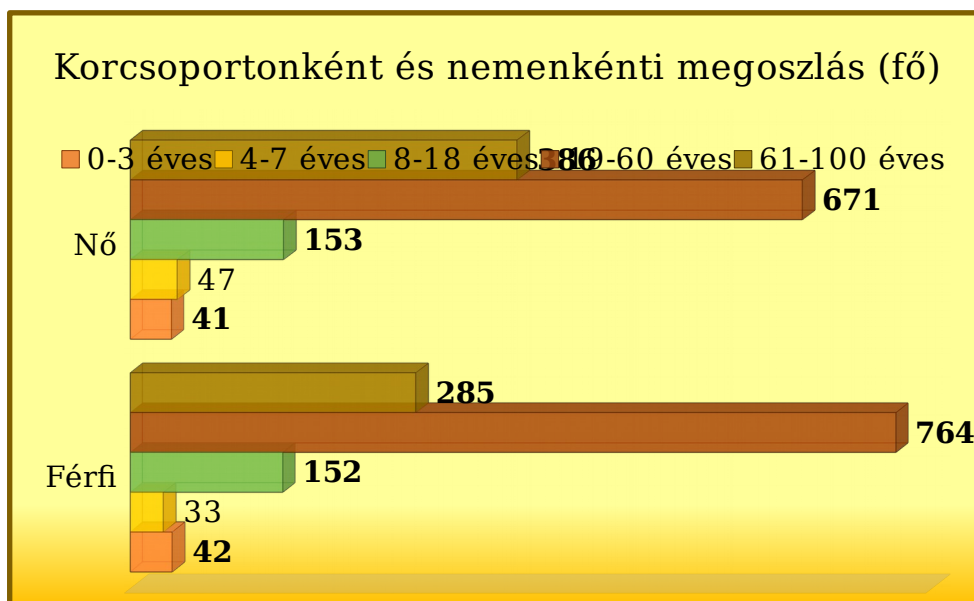
- TOP-4.2.1-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
- TOP-5.2.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok
- TOP-6.6.2-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
- TOP-6.9.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

3.1.1. A megvalósulás helyszínei

Segesd község a Dunántúlon, Somogy megye középső részén, a Nagyatádi járásban, a Balaton és a Dráva közti területen helyezkedik el. Somogyország egyik legnagyobb községe, közigazgatási területe 7308 hektár. A faluhoz tartozik Lászlómajor, Felsőbogát-puszta és Bertalan-puszta. A településen keresztül halad a 68-as út, melynek kapcsán a tömegközlekedése jó. A korábban működő balatoni vasútvonal mára viszont megszűnt, nem üzemel.

A község lakosainak száma 2016. december 31-én 2574 fő volt, melyből az intézményben élő, segesdi lakosok száma 350 fő. A lakosság korcsoportos megoszlását az alábbi ábra szemlélteti.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A faluban 1298 fő nő él, mely a lakosság 50,42%-át jelenti, a férfiak aránya alacsonyabb, 49,58% (1276 fő). A korcsopontonkénti nemek arányára jellemző, hogy a 19-60 éves korosztályban a férfiak aránya magasabb (53,24%) a nőkhöz képest (46,76%), mely megoszlás a következő korcsoportban megfordul, hisz a 61-100 év közötti nők aránya 57,52%, a férfiaké 42,48%. A lakosok számához viszonyítva a 18 év alattiak aránya a községben 18,18%, míg a 61 év felettiak 26,06%-ban élnek a településen.

A 2016. évben 27 gyermek született, mely a község lakosaihoz viszonyítva alacsony, 1,04%-ot jelent. Az elhunytak száma 89 fő volt, mely a lakosság 3,45%-át jelenti. A településen a halálozások száma meghaladta a születések számát, mely az országos helyzettel hasonló tendencia²¹.

A településen a lakosság egészségügyi ellátását 1 fő házi orvos biztosítja. Emellett folyamatos a fogorvosi rendelés. A faluban működő gyógyszertár igazodik az orvosi rendelési időkhöz. A védőnői szolgálat látja el az anya és csecsemővédelmet. Az alapszolgáltatásokat a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ Segesdi Intézményegysége biztosítja, melyek a következők:

- a) étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás (5 település),
- c) idősök nappali ellátása (6 település, 40 férőhely),
- d) családsegítés és gyermekjóléti szolgálat²².

A 2010. év januárjától a Segesdi Intézményegységhez tartozó családi napközi kezdte meg működését, mely segíti az édesanyák munkába állását. Az egészségügyi és a szociális alapszolgáltatás egy sikeres pályázatnak köszönhetően a 2013. év őszétől a régi művelődési ház újjáépítésével integráltan történik.

A községben 2 óvoda, az egyik „Alsősegésden” a másik „Felsősegésden” funkcionál. Jelenleg 79 kisgyermek nevelését 4 óvónő és 4 dajka látja el. A IV. Béla Király általános iskolában 161 diák tanul, 20 fő pedagógus dolgozik jelenleg az iskolában.

A művelődés terén a faluban működik az Árpád-házi Szent Margit Helytörténeti Múzeum és Könyvtár, mely a volt malom épületében kapott helyet. Állandó kiállítása bemutatja Segesd történetét, az 1980-as években végzett ásatások során fellelt régészeti leleteket, a királyi város életét.

A szabadidő hasznos eltöltésére nyújt lehetőséget a sportpálya, a tűzoltószertár tetőterében kialakított klubhelyiség. A gyermekek számára játszóterek állnak a rendelkezésre.

²¹ Népszámlálási adatok, Segesd Önkormányzati Hivatal

²² http://szocialisportal.hu/intezmenykereso/-/adatlap/szolgaltatas/156848?cache_control=0

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A faluban a református és a katolikus vallásgyakorlás a templomokban, valamint a kápolnában biztosított.

A településen munkalehetőséget számos vállalkozás, az önkormányzat intézményei és az intézmény biztosít. A foglalkoztatók száma 55 a községben, melyek közül a legnagyobb a Ferrokov Kft., mely állandó jelleggel 100 főt foglalkoztat. Ezen kívül a mezőgazdasági vállalkozások adnak a faluban élők számára több munkát. Állami intézményként jelentős foglalkoztató a szociális otthon, ahol a helybéli munkavállalók száma 93 fő. Segesden 2017. február 14. napján a munkanélküliek száma 168 fő volt²³.

Az önkormányzat kötelező feladatként biztosítja az itt élők számára az egészséges ivóvízellátást, a közvilágítást, a helyi közutak és köztemetők fenntartását, valamint vezetékes gázszolgáltatást és a csatornahálózatot. Ezen felül cél a település fejlesztése és rendezése, az épített és természeti környezet védelme, a vízrendezés és csapadékvíz elvezetése, köz- és településtisztaság biztosítása²⁴.

A megvalósítás konkrét helyszínei:

Település	Ház férőhely	Tulajdonos	Közmű	Szolgalmi jog	Művelési ág	Belterület vagy külterület	Az ingatlan nagysága
Segesd Arany János utca 1006/2 hrsz.	12 fő	Segesd Község Önkormányzata	utcában van gáz, telken van szennyvíz és víz	vezetékjog Dél-Dunántúli Áramhálózati Zrt. E-ON Dél-Dunántúli Áramhálózati Zrt.	kivett beépítetlen terület	belterület	2691 m ²
Segesd Arany János utca 985 hrsz.	12 fő	Segesd Község Önkormányzata	utcában van gáz, telken van szennyvíz és víz	-	kivett beépítetlen terület	belterület	2743 m ²
Segesd Arany János utca 980 hrsz.	12 fő	Segesd Község Önkormányzata	utcában van gáz, telken van szennyvíz és víz	-	kivett beépítetlen terület	belterület	2699 m ²
Segesd Széchenyi I. u. 21 243 hrsz.	12 fő	Segesd Község Önkormányzata	NINCS gáz, telken van szennyvíz és víz	-	kivett beépítetlen terület	belterület	2402 m ²
Segesd Arany János utca 997 hrsz.	12 fő	Segesd Község Önkormányzata	utcában van, de a telken nincs	-	kivett beépítetlen terület	belterület	2126 m ²
Segesd Kölcsey Ferenc u.943 hrsz.	12 fő	Segesd Község Önkormányzata	utcában van, de a telken nincs	-	kivett beépítetlen terület	belterület	2065 m ²

²³<https://www.munka.hu/>

²⁴<http://www.segesd.hu/>

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

3.1.2. Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása

A 2.4 pontban megfogalmazott főbb tevékenységek alapján az alábbi feladatokat határoztuk meg a sikeres projektvégrehajtáshoz:

Feladat	output
Előkészítés	
Szakmai terv és mellékletei, IFKKOT részére megküldése	szakmai terv és mellékletei, IFKKOT hozzájáruló nyilatkozat
Tervezés - költségbecslés a pályázat beadásához	tervezői költségbecslés

A megvalósítás során két nagy irányvonalat szükséges követni. Az egyik az infrastrukturális beruházások elkészítése, a másik pedig a vállalt szakmai célok elérése.

Feladat	output
tervezés - komplex kiviteli tervek, árazott és árazatlan költségvetés, szakhatósági és közszolgáltatói engedélyek	komplex kiviteli tervek, árazott és árazatlan költségvetés
tervezés - közbeszerzési eljárásban rendelkezésre állás	közbeszerzési felhívás
tervezés - kötelező tervezői művezetés	tervezői művezetés
közbeszerzési szakértő	érvényes beszerzési és közbeszerzési eljárások
földmérő - telek kitűzés, házkitűzés, ingatlan feltüntetés a földhivatali nyilvántartásban	telek kitűzés és házkitűzés teljesítésigazolása ingatlan feltüntetés a térképeken
műszaki ellenőr	vezetett építési naplóban megjelenő bejegyzések, sikeres műszaki átadás - átvétel, használatbavételi engedély
rehabilitációs szakmérnök	rehabilitációs szakmérnöki nyilatkozat, vezetett építési naplóban megjelenő bejegyzések
építés, felújítás	6 db x 12 fős ház építése, akadálymentes szolgáltató központ felújítása. (számlázás: 25%, 50%, 75%, 100%-os készültségnél)
közmű telken belüli bekötése (víz, szennyvíz, villany, gáz)	vízbecötés
	villanybecötés
	szennyvízbecötés

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

	gázbekötés
eszközbeszerzés	a megépítésre lakások, az alapszolgáltatásokhoz és foglalkoztatáshoz szükséges eszközök beszerzésre kerültek

Fontos feladatunk továbbá, hogy a lakosságot és az otthon lakóit is megfelelően tájékoztassuk, melyeknek fóruma a lakossági rendezvények, illetve az otthon lakóinak csoportos programokon való részvétele. A pályázat előírása alapján a kötelező tájékoztatási tevékenységnek is meg kell felelni. Az itt megvalósuló tevékenységeket az alábbi táblázat foglalja össze.

Feladat	output
marketing kommunikációs tevékenységek	az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott kommunikációs dokumentum és a megtartott rendezvények jelenléti íve és fénykép dokumentációja, valamint a személyes, csoportos találkozók jelenléti íve és fénykép dokumentációja, az ellátottak és lakóközösség képviselőinek közös programjának jelenléti íve és fényképes dokumentációja, az elvégzett feladatokról készített beszámoló
kötelező tájékoztatás és nyilvánosság	Kommunikációs terv készítése, nyomtatott tájékoztatók készítése, weboldalon aloldal létrehozása, sajtóközlemény kiküldése projekt indításáról és sajtómegjelenések összegyűjtése, sajtó nyilvános esemény szervezése, a beruházás helyszínén "B" vagy „C” és "D" típusú tábla kihelyezése, média megjelenés vásárlás, fotódokumentáció készítés, sajtó nyilvános projektátadó szervezése, sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése, eredménykommunikációs infóanyagok készítése, TÉRKÉTÉR feltöltés.
könyvvizsgálat	könyvvizsgáló jelentés
képzés	tanúsítvány
speciális gépjármű beszerzés	új minimum 6 fős speciális gépjármű
belső projektmenedzsment	fenntartási időszakba került projekt, havi beszámoló az elvégzett tevékenységről
projektmenedzsment szolgáltatás	fenntartási időszakba került projekt, havi beszámoló az elvégzett tevékenységről

3.1.3. A fejlesztés hatásainak elemzése

A projekt megvalósítása esetén 6 db 12 férőhelyes lakóház kerül megépítésre, ahol 72 fő fogyatékos személy támogatott lakhatását tudjuk biztosítani. A támogatott lakhatással párhuzamosan Segesd községben 72 fő fogyatékos személy alapellátását az intézmény kívánja biztosítani, mely a nappali ellátás fogyatékos személyek számára, arra vonatkozó specifikumok figyelembevételével. A szolgáltatással a községben jelentkező igényeket is szeretnénk kielégíteni. Az igények felméréséhez a helyi alapszolgáltatást biztosító, Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ Segesdi Intézményegységével a kapcsolat felvétele megtörtént, a potenciális jelöltek feltérképezése folyamatban van. Az alapellátás keretében étkeztetést 72 fő számára kívánjuk nyújtani, de a konyhaüzem kapacitása plusz igényeket is elbírna. A támogató szolgálat keretében a speciális szállítási igények kielégítésére is törekszünk.

A kiváltással az ellátottak életminősége jelentősen javulni fog, hisz a jelenlegi tárgyi feltételek, a kolostorépület adottságai minőségi életkörülményeket nem képesek biztosítani. A minőségi élet nemcsak a tárgyi feltételek változásával függ össze, hanem az új ellátási forma, a támogatott lakhatás során a közösségi szolgáltatások hosszú távú hatásának érvényesülésével is.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A dolgozók munkakörülményei jelentősen javulni fognak, hisz a jelenlegi épület tárgyi hiányosságai negatív hatással vannak a munkavállalókra.

A településekre gyakorolt hatás egyrészt pozitív, mivel új építésű, modern, alternatív energiaforrást használó családi házak kerülnek megépítésre, melyek az adott utcák képét javítják.

a. Társadalmi és gazdasági hatások

1. Foglalkoztatás és munkaerőpiac

A támogatott lakhatás és a szolgáltatási portfólió szakmai létszám igénye összesen 46 fő, emellett a technikai létszámtervezet 3 fő, akik karbantartási és gépjárművezetői munkák biztosítására alkalmazandók. Az igény a jelenlegi szakmai létszámhoz képest 18 fő többletet jelent, ez a települések és az érintett járások foglalkoztatás és munkaerő-piaci mutatóit javíthatja.

2. Munkakörülmények

Az új ingatlanok építésével, a lakások felújításával valamint az alapszolgáltatások feltételeinek megteremtésével a dolgozók munkakörülményei a jelenlegihez képest minőségében javulni fognak.

3. Társadalmi integráció és különleges társadalmi csoportok védelme

Az integráció beolvadást, beillesztést, beépülést jelent. Társadalmi integrációra leszűkítve, a faji, etnikai elkülönülést kívánja orvosolni. Az integráció alap feltétele a kétoldalú alkalmazkodás, nem helyén való az a megállapítás, hogy a fogyatékos embereknek kell alkalmazkodni a nem fogyatékos emberek világához, minthogy ennek az ellenkezője sem. A hangsúly a két fél közti kölcsönös alkalmazkodáson van. Egyenlő jogokat jelent minden ember számára, életminősége javítása érdekében. A fogyatékos emberek számára legfontosabb az esélyegyenlőség, esélyteremtés, az, hogy élhessenek esélyeikkel. Legyen esélyük hozzájutni tanuláshoz, szórakozáshoz, szabadidős, kulturális lehetőségekhez, munkához, karrierhez, mindezek érdekében az akadályok eltávolítására. Minden fogyatékos személynek joga van arról dönteni, hogy közösségben éljen, ami úgy valósítható meg, ha elérhető és hozzáférhető segítő szolgáltatást nyújtunk számára. A tervezett integrációs programok a közösségbe való beilleszkedést szolgálják. A súlyos, halmozottan sérült személyek társadalmi integrációjára is nagy hangsúlyt kell fordítani, mivel a közösségi életbe való bekapcsolódásukat nagymértékben nehezíti a halmozott sérülésük.

4. Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az új építésű ingatlanok tervezésénél és kivitelezésénél, meglévő ingatlanok felújításánál a teljes akadálymentesítésre kell törekedni, mely nemcsak fizikai, hanem az infokommunikációs formát is magába öleli. Jelen esetben külön figyelmet kell fordítani az értelmi sérültek igényeire, így a tájékozódásukat segítő eszközöket szükséges alkalmazni, valamint az egyszerű, átlátható tervek megvalósítására kell törekedni.

Az esélyegyenlőség az akadálymentesítésen kívül jelenti, hogy esélyt kell teremteni tanulásra, munkavégzésre, jó minőségű szolgáltatások igénybevételére.

5. Területi kiegyenlítés

A tervezett ingatlanok, valamint a közösségi alapú szolgáltatások helyszínei a településen integrált formában valósulnak meg, mely azt jelenti, hogy az ellátottak nem szegregálódnak a településen belül.

6. Személyhez és családhoz kötődő jogok és lehetőségek védelme

A személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, mely a fogyatékos személyekre vonatkozóan is fennáll. A társadalmi integrálódás, a fogyatékos személyek közösség tagjaivá válása hatással lehet ezekre a jogokra, érvényesítésükhöz segítségre szorulhatnak, mivel minden érintett személy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll. A hátrányos megkülönböztetés tilalma, az emberi méltóság védelme kiemelt területek, melyek a fogyatékosokból adódóan sérülhetnek. Fontos a jó hírnév védelme is, mivel a sérült személyekről mások által hozzáférhető adatok alkalmasak arra,

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

hogyan a személyt értékeljük, értékítéletet állítsanak róla. A támogatóknak, a gondnokoknak fontos szerep jut a téves állítások megakadályozásában. Ehhez kapcsolódik a személyes adatok, a fogyatékos embereknél a fogyatékoságukra vonatkozó különleges adatok védelme. A fogyatékos embereknek joga van a családdal való kapcsolattartásra, melyet támogatni szükséges, sőt a régi, vagy felszínessé váló viszonyok újraillesztését támogatni szükséges.

7. Önkormányzatiság, döntéshozatalban való társadalmi részvétel – nyilvánosság, igazságosság, erkölcs

Az ellátottak cselekvőképességet érintő gondnokság alatt állnak, mely a választójogukat is érinti, így szavazásokon nem vehetnek részt. A község és az általuk lakott területet érintő döntésekben való bevonásukat támogatni szükséges, fontos a véleményük meghallgatása, vagy továbbítása az érintett hivatal felé.

8. Közegészségügy, közbiztonság

A kiváltással a fertőzések kialakulásának kockázata minimalizálódik az ellátást igénybe vevők körében, hisz azok a kockázati tényezők megszűnnek, melyek a nagy létszámú intézményben jelen vannak. A közbiztonsághoz járulhat hozzá, hogy az épített ingatlanoknál kamerarendszer kerül kiépítésre, mely nem az ellátottak megfigyelését célozza meg, hanem a tulajdon védelmét szolgálja.

9. Bűnözés, terrorizmus és biztonság

A térség bűnügyi kitétsége nem jelentős, bár a határátkelő miatt a migráns- és terrorizmus veszély lehetséges kockázati elem. A biztonság garantálása érdekében együttműködünk a helyi biztonsági szervekkel, a rendőrséggel.

10. A szociális ellátórendszerekhez történő hozzáférés

A projekt megvalósításával az alapszolgáltatásokhoz, közösségi ellátásokhoz való hozzáférés lehetősége nemcsak az ellátottaknak teremődik meg, hanem az érintett és környékbeli települések számára is, mivel olyan típusú ellátást kívánunk nyújtani, mely korlátozottan állt rendelkezésre vagy az ellátórendszerből hiányzott. Hosszú távon a fogyatékos személyek nappali ellátása lehetővé tenné a sérült személyek családban való maradását.

11. Kutatás-fejlesztés

A projekt megvalósítását kutatásokhoz, összehasonlító tanulmányok készítéséhez lehetne felhasználni. Keresztmetszeti, retrospektív, kvalitatív és kvantitatív összehasonlító elemzések, kutatások végzése indokolt lehet annak tekintetében, hogy az új ellátási profil milyen hatást gyakorol az ellátottak mentális és pszichés állapotára, valamint a dolgozók esetében a munkakörülmények változásának hatása a burnout állapotra. A tanulmányok eredményeit a későbbi fejlesztésekhez fel lehet használni.

12. Nemzetközi kapcsolatok, határmentiség

Amennyiben igény jelentkezik, nyitottak vagyunk tapasztalataink megosztására akár nemzetközi szinten is a további sikeres kitagolások érdekében.

13. Közsféra pénzügyi és szervezeti keretei

A kiváltás fenntarthatósági elvárásainak csak úgy tudunk megfelelni, ha a működtetési költségvetés pénzügyi finanszírozása biztosított lesz.

b. Környezeti hatások

1. Levegőtisztaság

A megvalósítási szakaszban a kivitelezés során a nyertes ajánlattevő felelőssége betartani az építés során a levegőtisztasági előírásokat.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A lakások és a szolgáltató egységek működtetése nem jár levegőre ártalmas káros anyag kibocsátással.

2. Talajminőség és talajerőforrás

Az ingatlanokon a talaj minőséget a lakhatási szolgáltatások nem befolyásolják.

3. Területhasználat:

A létesítmények tervezése során figyelembe vesszük az egyetemes tervezés elveit.

4. Hulladéktermelés, hulladék-hasznosítás

A lakóegységek és szolgáltató egységek üzemeltetése során a hulladékkezelést és hasznosítását a helyi önkormányzati rendeletekben és a hatályos jogszabályokban meghatározott módon végezzük.

5. Környezeti kockázatok megjelenése

Az építkezések, felújítások során kiemelt figyelmet szentelünk a védett természeti és kulturális értékek megőrzésére. A beruházás során esetlegesen keletkezett környezeti károkat a projekt megvalósítása során, valamint megvalósulását követően helyreállítjuk.

6. Mobilitás, energia-felhasználás

Az építkezések, felújítások és beszerzések során kiemelt figyelmet fordítunk az ésszerű és hatékony energia-felhasználás feltételeinek megteremtésére. Az áramellátás minimálisra csökkentése érdekében nagyméretű ablakok beépítése szükséges, megfelelő üvegvastagsággal, hogy a fűtési költség se legyen kiemelkedő. A háztartási gépek beszerzése során törekedni kell a kiemelkedően energiatakarékos eszközök felkutatására.

3.1.4. Pénzügyi terv

A pályázatban vállalt tevékenységek költségvetési sarokszámait az alábbi táblázat mutatja.

Tevékenységek / Munkacsomagok	Bruttó ár
Projekt előkészítés költségei	37 185 000 Ft
Beruházáshoz kapcsolódó költségek	525 286 573 Ft
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	15 593 835 Ft
Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	4 562 800 Ft
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek	0 Ft
Célcsoport támogatásának költségei	14 400 000 Ft

Projektmenedzsment költség	20 290 486 Ft
Általános (rezsi) költség	6 831 286 Ft
Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)	0 Ft
Tartalék (max 3%)	5 850 020 Ft
PROJEKT ÖSSZESEN	630 000 000 Ft
Támogatás	630 000 000 Ft

A pályázat pénzügyi fenntarthatóságának, illetve a megfelelő finanszírozást alátámasztó cash-flow-nak a bemutatására likviditási terv készült, mely a projekt adatlap mellékleteként került a támogató számára benyújtásra.

A likviditási terv kiadási sorainak tervezése a projekt költségvetésének, megvalósítási ütemtervének, illetve a pályázati felhívásban meghatározott mérföldkövek figyelembevételével került kialakításra. A bevételi oldal tervezése során a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet által biztosított maximális előleg mértékkel kalkuláltunk, mely figyelembe véve a projektre vonatkozó 100%-os támogatási intenzitást, a megvalósítás szempontjából biztonságos likviditást nyújt.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 117/A. § (2) bekezdése szerint: „Az adott naptári évben folyósított támogatási előleg összege nem haladhatja meg a likviditási tervben támogatási előlegként az adott naptári év vonatkozásában eredetileg meghatározott összeg 150%-át.”

A megfelelő likviditás biztosítása érdekében a szerződéskötést követő legkorábbi időpontban éltünk a támogatási előleg maximális mértékével, mely a 2017. évre eső megvalósítási költségek 150%-a. Az előlegben a tárgyévben tervezett kiadásokhoz mérten megjelenő 50%-os többletfedezet megfelelő biztonságot nyújt a projekt finanszírozhatóságához. A 2018. év vonatkozásában szintén a lehető legkorábbi időpontban lehívtuk a projekt teljes, fennmaradó támogatás tartalmát előleg jogcímén, ami biztosítja, hogy a projekt zárásáig folyamatosan megfelelő fedezet álljon rendelkezésre. A projekt időszak alatt egyetlen évben sem kalkulálunk negatív halmazott cash flow-val.

A projekt eredményeinek pénzügyi fenntartásának fedezetét a mindenkorai Költségvetés biztosítja.

A fenntarthatósági és költséghaszon számítások módszertani alapjai:

- A vizsgálat időhorizontja a projekt végrehajtása szempontjából: 2017 – 2018.
- A vizsgálat időhorizontja a projekt fenntartási időszaka szempontjából: 2019 – 2024.
- Saját forrás finanszírozásának módja: nem releváns, tekintettel arra, hogy a projekt 100%-os támogatási intenzitású.
- A projektgazda és a tevékenység jellege: közcélú, nem jövedelemtermelő.
- A projekt és az eredmények működtetője: Pályázó
- Amortizáció kezelésének módszertana: számviteli tv. szerinti ÉCS alkalmazása, maradványérték alkalmazásával (aktiválást követő 10. évben immateriális javak esetén aktiválási érték 10%-a, materiális javak esetén 5%-a), jelen pályázat esetében nem releváns.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- Pályázó áfa-státusza: projekt kapcsán áfa visszaigénylésre nem jogosult, a költségvetés bruttó értéken tervezett.
- A számítások az Útmutató elvárásainak megfelelően fejlesztési különbözet módszerével készültek.
- A számítások alapja a projekt megvalósulási költség-ütemezése.
- A számításokat a „projektre” végeztük el, a megvalósításon felül 10 éves futamidőre, folyó áron (infláció figyelembevételével), 8%-os diszkont kamatláb alkalmazásával.
- A számítások alapjául szolgáló értékek meghatározásánál (különösen üzemeltetési költségek) a szakmai szttenderdek figyelembevételével jártunk el, korrigálva ezeket az értékeket a pályázóra vonatkozó egyedi adatokkal (munkavállalói létszám, ellátotti létszám).
- Az inflációs prognózisok alapjául a 2016 decemberében az MNB honlapján elérhető inflációs prognózisok alapulvételével jártunk el (<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/inflacios-jelentes/2016-12-22-inflacios-jelentes-2016-december>)

3.1.5. Kockázatelemzés

A projekt sikeres megvalósítása érdekében elengedhetetlen a projektet fenyegető kockázatok feltárása kockázatelemzés keretében. A kockázatelemzés folyamán azonosítani kell a lehetségesen felmerülő kockázatokat, megállapítani azok jellegét és mértékét, majd ezen kockázati tényezők felismerését követően becsülni kell és vizsgálni ezek egymásra, és a folyamat kimenetelére vonatkozó hatásait.

A kockázatazonosítás célja annak megállapítása, hogy melyek a projekt célkitűzésit és megvalósítását veszélyeztető fő kockázatok. Ezen kockázatok jellegüket tekintve lehetnek külső, illetve belső kockázatok. A külső kockázatok a projektet tervező, illetve végrehajtó munkatársak hatáskörén kívül álló okból lépnek fel. A belső kockázatok a projekt végrehajtása során a végrehajtótól függenek. Kockázat mértéke alapján megkülönböztetünk kis-, közepes-, és nagymértékű kockázatot. Kismértékű kockázat olyan esemény vagy körülmény, amelynek valószínűsége és jelentősége kicsi, vagy amelynek alacsony a valószínűsége, de közepes lényegi befolyása van a projektre vagy fordítva, kis horderű, de közepes az előfordulásának valószínűsége. A közepes mértékű kockázat olyan esemény vagy körülmény, amelynek valószínűsége és horderje egyaránt közepes, vagy amelynek nagy a valószínűsége, de kicsi projektszempontról a jelentősége, vagy amelynek kicsi a valószínűsége de nagy horderővel rendelkezik. Nagymértékű kockázatról olyan esemény bekövetkezése vagy körülmény fennállása esetén beszélünk, amelynek valószínűsége és hatása együttesen nagy, vagy amelynek nagy a valószínűsége közepes horderővel, vagy amelynek közepes a valószínűsége de nagy jelentőséggel bír.

A kockázatkezelés kulcsfontosságú szerepet tölt be a projekt zökkenőmentes megvalósításában, melynek fontos elemei a kezelési eljárások hatékony és reszponzív kialakítása, az ehhez szükséges erőforrások biztosítása, a kezelési terv végrehajtása, és az eredményességek hosszú távú nyomon követése. Az esetlegesen a projektet negatívan befolyásoló esemény bekövetkeztekor, valamint a nemkívánatos állapot megszűnésekor a megfelelő érintettek felé irányuló kommunikáció és tájékoztatás rendkívül fontos.

a. Pénzügyi kockázatok elemzése

Mivel a projekt fizikai befejezése 2018. december 31-e, így minden megvalósítást módosító körülményre érdemes odafigyelni. Az érzékenységvizsgálat célja azon kritikus változók és paraméterek kijelölése, amelyek tervtől való eltérése módosíthatja az egyes költségparamétereket, és ezáltal közvetve az egész projekt megvalósítását. Elemzés során figyelembe kell venni a projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi eszközök teljes projekt időtartam alatti rendelkezésre állását, a pénzügyi és szakmai ütemezést, valamint a fenntarthatósági költségek biztosítását.

Pénzügyi szempontból komoly kockázatot jelent a projekt megvalósításában az útmutató szigorú elszámolásokra vonatkozó előírásától való eltérés. A megfelelő likviditás biztosítása érdekében a szerződéskötést követő legkorábbi időpontban éltünk a támogatási előleg maximális mértékével, mely

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

a 2017. évre eső megvalósítási költségek 150%-a. Az előlegben a tárgyévben tervezett kiadásokhoz mérten megjelenő 50%-os többletfedezet megfelelő biztonságot nyújt a projekt finanszírozhatóságához. A 2018. év vonatkozásában szintén a lehető legkorábbi időpontban lehívtuk a projekt teljes, fennmaradó támogatás tartalmát előleg jogcímén, ami biztosítja, hogy a projekt zárásáig folyamatosan megfelelő fedezet álljon rendelkezésre. A projekt időszak alatt egyetlen évben sem kalkulálunk negatív halmozott cash flow-val. A likviditási és Cash-flow kockázattal nem kell számolnunk, mivel minden szükséges fedezetül szolgáló forrást a rendelkezésünkre bocsájtják a projekt megkezdése előtt. Az intézményi férőhelyek kiváltását célzó projektet szigorú és folyamatosan kontrollált szakmai és pénzügyi ütemezéssel valósítjuk meg, ami a projekt pénzügyi ütemezésének csúszását hivatott meggátolni.

A lehetséges felmerülő pénzügyi kockázatokat a következő táblázat tartalmazza:

Pénzügyi-gazdasági szempontú kockázatok			
Kockázat	Valószínűség	Hatás	Kezelés
Projekttevékenységek csúszása az ütemtervhez képest	Közepes	Magas	Minőségbiztosítás, folyamatszabályozás, folyamatos monitoring
A projekt pénzügyi ütemezésének csúszása	Közepes	Magas	Pontos ütemezéssel, tervezéssel, szerződésnek való megfeleléssel, elszámolások benyújtása
Nem megfelelően alátámasztott pénzügyi teljesítés	Alacsony	Közepes	Folyamatos ellenőrzés, dokumentálás
Partnerkockázat: nem az általunk előre kalkulált áron jön létre a szerződéskötés	Alacsony	Közepes	Tartalék képzése, átcsoportosítás az idő közbeni változott helyzetekhez való alkalmazkodás céljából
Hosszú távú fenntartási költségek biztosításának problémája	Közepes	Magas	További rendszeres állami támogatások igénybe vétele, hátrányos helyzetűek munkába állása

b. Megvalósíthatóság és fenntarthatósági kockázatok

A kockázatelemzés során a megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok elemzésének célja a projekt kockázatainak azonosítása, azok erősség és bekövetkezési valószínűség szerinti értékelése, majd ezekre irányuló intézkedések és kezelési javaslatok megfogalmazása. Szakmai, jogi szempontú, továbbá intézményi és társadalmi kockázatokkal érdemes számolni. A kockázatokat külön egy erre a célra készített nyilvántartásban rögzítjük.

Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok			
Kockázat	Valószínűség	Hatás	Kezelés
Szakmai szempontú kockázatok			

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A projekt tevékenységének összetétele nem a pályázati kiírásnak megfelelő	Alacsony	Magas	A pályázat tervezése során a tervezett szolgáltatások és fejlesztések összeállítása szigorúan a kiírás feltételeihez illeszkedik
A projekt tevékenységének összetétele nem az igényeknek megfelelő	Alacsony	Magas	Körültekintő tervezés, a speciális igények teljes körű felmérése és implementálása, szakmai koordinációs műhely tevékenysége
A célcsoport tagjai alacsony aktivitást mutatnak az egyes projekttevékenységekben	Alacsony	Magas	A projektelemek igényeknek megfelelő kialakítása, folyamatos felülvizsgálata, esetenként beavatkozás
A megrendelt szolgáltatások minősége nem megfelelő	Alacsony	Közepes	Szállítók körültekintő kiválasztása, elvárt eredmények pontos definiálása
Információs	Alacsony	Magas	Előzetes felmérések, valamint az érintettek minden döntési ponton való bevonása
Fogyatékos személy állapotára negatív hatással van a környezetváltozás	Közepes	Magas	Azonos hátrányokkal küzdő emberek kerülnek egy ingatlanba, így koncentráltabban lehet speciális igényeiknek megfelelő körülményeket biztosítani képzett ápolókkal
Alacsony együttműködési hajlandóság a fogyatékos személyek részéről, nem tudnak/akarnak beilleszkedni	Alacsony	Magas	Közvetlen támogató környezet megteremtése, emellett a fogyatékos személyek alapos felkészítése
Rendelkezésre álló humán kapacitás hiánya	Közepes	Magas	Szakemberek, ápoló-gondozók képzése/továbbképzése a közösségi alapú ellátás eredményessége céljából
Jelenlegi intézményi dolgozók az új szolgáltatási struktúrának nem felelnek meg	Közepes	Magas	Bevonás, képzés, mentorálás
Jogi szempontú kockázatok			
Jogszabályi előírások változása	Közepes	Közepes	Egyeztetések a fenntartókkal, regionális és országos döntéshozókkal
A megadott határidőre a szerződések nem kerülnek aláírásra	Alacsony	Közepes	A tevékenységek körültekintő ütemezése
Társadalmi kockázatok			
Társadalmi befogadás helyi közösségi szinten nem valósul meg	Közepes	Magas	Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott érzékenyítő tevékenységek, valamint az érintettek minden döntési ponton való bevonása
Globális társadalmi ellenállás: Magyarország fogyatékosággal szembeni elutasító attitűdje	Közepes	Magas	Projekt megkezdése előtti szemléletformáló program
Projekt hatására még inkább kiéleződik a szakadék a lakosság és a különleges bánásmódot igénylő emberek között	Közepes	Magas	Érzékenyítő rendezvények szervezése, személyes és egyéni konzultáció, csoportos találkozók, ellátottak és lakókörnyezet képviselőinek közös programja által
Intézményi kockázatok			
Dolgozói kockázatok	Közepes	A változás többletmunkát,	A dolgozók tervszerű, tudatos

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

		félelmet jelent számukra	felkészítése
Szervezeti kockázatok	Enyhe	Az intézményi menedzsment nem elégséges hatékonysága	Tervszerű vezetői felkészítés
Tovább él az intézményesített forma	Közepes	A kisebb létszámú intézményekbe áthagyományozódnak a régi rutin folyamatok	Szervezetfejlesztés
Fenntartói finanszírozási nehézségek	Enyhe	A fenntartó likviditási problémái az utó finanszírozású projektelemek miatt	Likviditási terv körültekintő elkészítése
Intézményi imázs, presztízs veszteség	Közepes	A lakói kockázatok miatt romlik a megítélés, a dolgozók negatív kampánya	Lakossági érzékenyítés/igazgatói szupervízió
lakói kockázatok			
Viselkedési kockázatok	Magas	Negatív helyi társadalmi fogadtatás	Lakók tudatos, tervszerű felkészítése lakossági érzékenyítés, tájékoztatás
Foglalkoztatási kockázatok	Magas	A lakók értéktelenségük, feleslegesnek érzik magukat	Állami fenntartói, helyi önkormányzati segítség
Egészségügyi kockázatok	Magas	Az SHS lakók nem felelnek meg a támogatott lakhatási feltételeknek	A szakszerű, célszerű speciális felkészítő tevékenység
Anyagi kockázatok	Magas	Az új életformához kevés lesz a jövedelem	Tudatos életvezetési segítségadás
folyamat kockázatok			
Fenntarthatóság	Közepes	Az új típusú lakhatás finanszírozása többet kerül	Átgondolt fenntartói finanszírozási rendszer, energiatakarékos technológiák alkalmazása a beruházás során
Szakpolitikai kockázatok	Közepes	Az új támogatott lakhatás a súlyosan halmozottan fogyatékos személyek (SHS) esetében nem	Folyamatos szakmai kontroll, korrekciós lehetőségek

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

		működik	
A projekt folyamat megszakad	Enyhe	Veszélybe kerül az addig elvégzett munka	Elkötelezettség a teljes folyamat mellett támogatói, fenntartói, intézményi szinten

3.1.6. Fenntartás

A jelenlegi intézményi ellátás keretében megszokott 24 órás gondozói jelenlétet felváltja az időszakos támogató/tanácsadó jellegű esetfelelősi látogatás és az ön-, illetve közösségi (egymásról való) gondoskodás. A lakók felkészítésének éppen ezért fontos célterülete fejleszteni minden olyan képességet, amely alapján maguk a társaik boldogulását tevékenyen segítő személyekké válhatnak.

A fellépő váratlan helyzetek kezeléséhez az ellátottak a szolgáltató központban működő támogató rendszeren keresztül kérhetnek segítséget.

Az új lakhatási forma következtében személyre szabott és az ellátottak eltérő mértékű ellátási igényeihez igazított ellátásszervezés valósul meg.

A projekt fizikai befejezését követően minimum 5 évig kerülnek fenntartásra a kedvezményezett által a projekt keretében megvalósult alábbi fejlesztések:

- a 72 fő részére létrehozott támogatott lakhatási férőhelyek fenntartása a létrehozott ingatlanokban,
- a lakosság folyamatos tájékoztatása az ellátottak élethelyzetéről (például: lakossági fórumokon, intézmény és önkormányzat honlapján),
- az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők érzékenyítése,
- a projekt keretében megkezdett önálló életre felkészítő tevékenységek fenntartása, továbbfejlesztése a kiváltással járó változásokra,
- a lakhatást biztosító ingatlanok és a szolgáltató központ állapotának szinten tartása, karbantartása, értékmegóvása,
- a szolgáltató központban megvalósuló szociális alapszolgáltatások biztosítása (étkeztetés, házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, nappali ellátás), mind a támogatott lakhatás igénybevevői, mind a településeken élő potenciális igénylők részére,
- a fejlesztő foglalkoztatás tárgyi és szakmai feltételeinek fenntartása, fejlesztése, az ellátottak foglalkoztatásának biztosítása a szolgáltató központban, továbbá a lakhatást biztosító ingatlanok területén elsődlegesen zöldterület kezelés vonatkozásában,
- a projektben vállalt esélyegyenlőségi és környezetvédelmi szempontok érvényesülésének biztosítása,
- a beszerzett gépjármű mindennapi használata.

Intézményi fenntarthatóság

A projekt fenntartásának időszaka 5 év, az intézmény az 5 év leteltét követően is folyamatosan szeretné a szolgáltatásokat nyújtani, a szakmai elvárásokhoz igazodva azt fejleszteni.

- A projekt megvalósítását követően a létrejövő humán, fiskális és tárgyi erőforrások meglétét a fenntartó továbbra is biztosítja. A támogatás fejlesztésének eredményei beépülnek az intézményi kultúrába, így személyi változás esetén az új szakemberek is átveszik a kollégáktól a szükséges ismereteket és szemléletmódot.
- Az intézmény a helyi lakosság körében végzett folyamatos igényfelméréssel kívánja az alapszolgáltatások maximális kihasználtságát biztosítani.

Szakmai fenntarthatóság

A projekt keretében létrehozott fejlesztés biztosítja az ellátottak életminőségének fokozatos javulását azzal, hogy hatékony szakmai munka segítségével valamennyi ellátott részére személyre szabott, a szükségletekre rugalmasan reagáló szolgáltatást tud nyújtani.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A szakemberek és az ellátottak felkészítése során elsajátított új szemléletmód a személyiségfejlesztésen és szervezetfejlesztésen keresztül várhatóan hosszabb távon hozzájárul az ellátottak önálló életvitelének kialakításához, a támogatott döntéshozatal megvalósulásához és a szakemberek szakmai fejlődéséhez.

A szolgáltató központ az ellátást igénybe vevők részére a komplex szükségletfelmérés alapján az alapszolgáltatások igénybevételét biztosítja, támogató szolgálata révén az ellátottak számára egyéb közösségi szolgáltatások igénybevételét teszi lehetővé. Az igényeknek megfelelő szolgáltatások biztosításához a jogszabályi előírás szerinti képesítéssel rendelkező és létszámú szakemberek meglétéről az intézmény gondoskodik, a rendelkezésre álló erőforrások függvényében.

Tervezett szolgáltatásainkat folyamatos kapacitásbővítéssel kívánjuk megvalósítani, nemcsak a kiváltásban érintett fogyatékkal élő személyek esetében, hanem a szolgáltatási elemeket a település lakosságának számára is elérhetővé kívánjuk tenni.

A szolgáltatások működtetését a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon biztosítja. A közösségi alapú szolgáltatásokhoz megfelelő képzettségű szakemberekre van szükség, akik létszámát meghatároztuk a szakmai terv vonatkozó fejezetében (2.3.).

A szolgáltató központ által biztosított szolgáltatások nyújtása révén bevételi forrásra számíthat az intézmény.

A szolgáltató központban a fejlesztő foglalkoztatáshoz szükséges tárgyi feltételek fejlesztése szükséges. A foglalkoztatási lehetőség bővítését az intézmény folyamatosan keresi.

A fentiekben foglaltak alapján a Felhívásban előírt fenntartási kötelezettséget vállaljuk, miszerint projektünk a megvalósítás befejezésétől számított 5 évig megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

A **pénzügyi** fenntarthatóság oldaláról közelítve a támogatott lakhatás engedélyezett férőhelyszáma 72 fő lesz. A működési bevételek közül az intézményi térítési díjakat szolgáltatási elemenként határozzuk meg. A lakó csak az igénybe vett szolgáltatásért fizet. A térítési díj erő képességet figyelembe véve (jelenleg 21 %) feltehetően valamennyi lakó esetében a havi jövedelem 80%-áig lesz megállapítható a térítési díj. Tehát a fenntartási időszakban nem számíthatunk a térítési díj bevétel szignifikáns emelkedésére. A fenntarthatóság akkor lesz hosszú távon biztosított, ha a szolgáltatás 100 %-os kihasználtsággal üzemel. Ez annak ellenére biztosítható, hogy kevés a várakozó, mert integrált intézményi szinten a keresleti oldal tartósan jelen van.

A jelenlegi telephelyen koncentráltan merültek fel a dologi jellegű kiadások, ezzel szemben az új rendszerben 9 helyszínen jelentkeznek ezek a kiadások. Ez bizonyíthatóan magasabb költség lesz.

Ezért elengedhetetlenül fontos, hogy nagyon körültekintően járjunk el a működtetés költségeinek tervezésénél. A kivitelezés során olyan műszaki megoldásokat kell alkalmazni (passzívház technológia, megújuló energiaforrások beépítése), amelyek a fenntartási költségeket lehetőség szerint minimalizálják.

A fenntarthatóság **szakmai** oldalról akkor lesz biztosított, ha a jogszabályban előírt rendszerességgel elvégzett komplex szükségletfelmérések eredményei vagy pozitív irányú elmozdulást vagy a megtartott állapot fennállását, illetve a progresszió késleltetését igazolják vissza.

Ahhoz, hogy ezt biztosítani tudjuk, szükségletekre épülő, életszerű, folyamatosan monitorozott szolgáltatási terveket kell készíteni és a tervek szerint kell nyújtani a szolgáltatásokat.

A fenntarthatóság **társadalmi** szinten akkor valósul meg, ha a támogatott lakhatást nyújtó intézmény és a közösségi szolgáltatásokat nyújtó helyi közszolgáltatók partnerségben, egymás tevékenységére épülve, azt kiegészítve tevékenykednek. Az aktív és folyamatos települési jelenléttel, közösségi étellel lebonthatók a jelenleg még meglévő valós vagy virtuális falak.

3.2. RÉSZLETES CSELEKVÉSI TERV

3.2.1. A 2.3 pontban bemutatott új szolgáltatási struktúra kialakításához szükséges tevékenységek bemutatása

Az új szolgáltatási struktúra kialakításához szükséges tevékenységek a struktúra bemutatását tartalmazó 2.4. fejezetben kifejtésre kerültek.

3.2.2. Az előkészítés és megvalósítás részletes feladatai és ütemezése

Többéves beruházási projektek kapcsán szerzett szakmai tapasztalatunk alapján elmondhatjuk, hogy egy jól előkészített és megfelelő részletezettséggel kidolgozott projektterv gördülékeny projektmegvalósítást tesz lehetővé.

Ennek megfelelően nagy hangsúlyt fektetünk a projekt mind szakmai, mind beszerzési, mind pénzügyi megvalósítási folyamatainak összehangolására és jól átlátható, könnyen követhető egymásra épülésére.

Az előkészítés

A projekt előkészítése a pályázati felhívás megjelenésével egy időben kezdődött, mely egyszerre több ágon futott. Döntéshozóink az előzetes felmérések és azok több szempontú értékelése alapján kiválasztották azokat az intézményeket, melyeket jelen felhívás keretein belül kiváltunk.

Ezt követően a kiválasztott Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon segesdi telephelye, a Somogy Megyei Kirendeltséggel együtt meghatározták és elosztották az elvégzendő feladatokat. A tervezés folyamán elektronikus, telefonos és személyes kapcsolattartás segítette az információ áramlását.

Feladat	Beszerzés tervezett időpontja	Megvalósítás	output
Előkészítés			
Szakmai terv és mellékletei, IFKKOT részére megküldése	2017.02.01. - 2017.02.15	2017.02.15. - 2017.03.31	szakmai terv és mellékletei, IFKKOT hozzájáruló nyilatkozat
Tervezés - költségbecslés a pályázat beadásához	2017.03.01 - 2017.03.15	2017.03.15. - 2017.03.31.	tervezői költségbecslés

Az előkészítés szakaszában az intézmény feladata volt a szakmai terv egyes részeinek előkészítése, míg a kirendeltség a központtal egyeztetve felvette a kapcsolatot az érintett önkormányzatok polgármestereivel, együttesen kiválasztották az érintett ingatlanokat, szervezték a lakossági fórumokat, a tervezők beszerzését, a szakmai terv véglegesítését, összeállították a tervezett költségvetést.

A gyors és pontos munkavégzés elengedhetetlen feltétele volt a nyitott kommunikációs csatorna, a résztvevők szakmai felkészültsége, talpraesettsége.

Megvalósítás

Megvalósítás során két nagy irányvonalat szükséges követni. Az egyik az infrastrukturális beruházások elkészítése, a másik pedig a vállalt szakmai célok elérése.

Az infrastrukturális beruházások menete a következőképpen zajlik:

A tervező a projekt előkészítés során beszerzésre került. A pályázat beadását követően kiválasztottuk a közbeszerzőt aki elkészítette és ajánlattételi eljárás során kiválasztotta a műszaki ellenőrt és a rehabilitációs szakmérnököt, valamint a belső közművesítés feladatait ellátót és a földmérőt.

Az építéshez kapcsolódó jogi szabályozások változását követően a tervezett építésekhez kapcsolódóan állásfoglalást kértünk arról, hogy építési engedély köteles-e az általunk tervezett lakóépületek építése. Az építési hatóságtól az alábbi választ kaptuk:

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

„A lakóépület építésének egyszerű bejelentéséről” szóló 155/2016. (VI. 13.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) szerinti egyszerű bejelentéshez (a továbbiakban: egyszerű bejelentés) kötött építési tevékenység a legfeljebb 300 négyzetméter összes hasznos alapterületű új lakóépület építése. Az Ön által jelzett építési szándék e paraméteren belül marad. A lakás fogalmát és minimum követelményeit az Országos Településrendezési és Építési Követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 105. § (1) - (4) bekezdése határozza meg.

Amennyiben a tervezett épület a fenti feltételeket kielégíti, és az építető, mint használati funkciót lakásnak jelöli meg, úgy az építés a 155/2016. (VI. 13.) Korm. rendeletben foglaltak szerint történhet.”

A fentiek alapján nincs szükség építési engedélyre és ebből adódóan építési engedélyes tervdokumentációra, azonban a használatbavételi eljárás lefolytatásához szükséges a szakhatóságok hozzájárulása, ezért a tervező feladatai közé emeltük a szakhatósági és közszolgáltatói engedélyek beszerzését is.

A tervező további feladata, hogy a komplex kiviteli tervek elkészítése során folyamatosan kapcsolatot tartson a megrendelővel, hatóságokkal, rehabilitációs szakmérnökkel és a műszaki ellenőrrrel. A tervek elkészülte után a **rehabilitációs szakmérnök** kiad egy **megfelelőségi nyilatkozatot**, mely szerint azok az akadálymentesítési előírásoknak, javaslatoknak megfelelnek.

A komplex kiviteli tervek alapján, amely tartalmazza a kiviteli terveket, az árazott és árazatlan költségvetést, valamint a szakhatósági és közszolgáltatói engedélyeket, a közbeszerzési szakértő kiírta az építési tevékenységre a közbeszerzési eljárást a tervezővel, a műszaki ellenőrrrel és a rehabilitációs szakmérnökkel egyeztetve.

Az építési terület előkészítése is fontos feladat az építés megkezdése előtt, így a földmérők - a tervezés és közbeszerzés időszaka alatt – a szükséges ingatlanalakítási munkálatokat, a terület kitérését és házkitérését végzik el.

Sikeres közbeszerzési eljárást követően az építő átveszi a területet és megkezdi az építési munkák előkészítését.

Az infrastrukturális beruházásunk teljes körű megvalósításához szükséges az elkészült épületek bútorokkal és háztartási eszközökkel történő bútorozása és felszerelése. Az ehhez szükséges közbeszerzési eljárást szintén a komplex kiviteli tervdokumentáció elkészülte után írjuk ki. A beszállítótól szükséges lesz egy tárolási nyilatkozat beszerzése, hogy a házak elkészüléséhez igazodva kerüljenek az eszközök leszállításra.

Az épületek megépítése és az ingatlanok felújítása az alábbi tevékenységeket foglalja magába: terep rendezése, alapozás, falazás, zsaluzás, koszorú kiöntés, tetőszerkezet készítés, tető héjazat készítés, gépészeti munkák, hideg/meleg burkolás, festés, akadálymentesítés. A műszaki átadás – átvételt 2018 decemberére tervezzük, melyet a használatbavételi eljárás követ. Az eljárás lezárásaként megkapjuk a használatbavételi engedélyt, melynek feltétele, hogy a közművesítési eljárás is befejeződjön.

Az építéssel kapcsolatos feladatok teljes körű befejezését 2018. december 31-ig valósítjuk meg.

A fent leírtakat az alábbi táblázat foglalja össze.

Feladat	Beszerzés tervezett időpontja	Megvalósítás	output
tervezés - komplex kiviteli tervek, árazott	2017.03.01 -	2017.03.08 - 2018.06.30.	komplex kiviteli tervek, árazott és árazatlan költségvetés

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

és árazatlan költségvetés, szakhatósági és közszolgáltatói engedélyek	2017.03.15		
tervezés - közbeszerzési eljárásban rendelkezésre állás	2017.03.01 - 2017.03.15	2017.03.08. - 2018.06.30.	közbeszerzési felhívás
tervezés - kötelező tervezői művezetés	2017.03.01 - 2017.03.15	2018.04.01. - 2018.12.31.	tervezői művezetés
közbeszerzési szakértő	2017.07.01. - 2017.07.30.	2017.03.27. - 2018.09.30.	érvényes beszerzési és közbeszerzési eljárások
földmérő - telek kitézés, házkitézés, ingatlan feltüntetés a földhivatali nyilvántartásban	2017.07.01. - 2017.08.31	2017.07.01. - 2018.12.01.	telek kitézés és házkitézés teljesítésigazolása
			ingatlan feltüntetés a térképeken
műszaki ellenőr	2017.07.01. - 2017.08.31	2017.11.03. - 2019.12.31	vezetett építési naplóban megjelenő bejegyzések, sikeres műszaki átadás - átvétel, használatbavételi engedély
rehabilitációs szakmérnök	2017.07.01. - 2017.08.31	2017.11.03. - 2019.12.31.	rehabilitációs szakmérnöki nyilatkozat, vezetett építési naplóban megjelenő bejegyzések
építés, felújítás	2017.08.01. - 2017.11.30.	2018.08.01. - 2019.12.15.	6 db x 12 fős ház építése, akadálymentes szolgáltató központ felújítása. (számlázás: 25%, 50%, 75%, 100%-os készültségnél)
közmű telken belüli bekötése (víz, szennyvíz, villany, gáz)	2017.07.01. - 2017.08.31.	2017.09.27. - 2018.09.30	vízbecskötés
			villanybecskötés
			szennyvízbecskötés
			gázbecskötés
eszközbeszerzés	2018.02.01. - 2018.02.28.	2018.08.01. - 2018.09.30	a megépítésre és felújításra kerülő lakások, az alapszolgáltatásokhoz és fejlesztő foglalkoztatáshoz szükséges eszközök beszerzésre kerültek

A sikeres projekt megvalósításhoz szükséges, hogy a gondozottak megfelelően felkészítésre kerüljenek. A képzést végző céget kiválasztottuk, a vállalt képzéseket és felkészítéseket 2018. áprilisában megkezdjük. Mindezen tevékenységek a lakóházak megépítésének, a lakások felújításának és berendezésének elkészültére befejeződnek, így a felkészített gondozottak friss tudással kezdenek meg új életüket.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A projekt keretében egy speciális gépjármű is beszerzésre kerül a támogató szolgáltatás magas szintű végrehajtásának érdekében. Ennek beszerzése 2018 nyarán valósul meg, a közbeszerzési szakértő utolsó beszerzéseként.

Fontos feladatunk továbbá, hogy a lakosságot és az otthon lakóit is megfelelően tájékoztassuk, melyeknek fóruma a lakossági rendezvények, illetve az otthon lakóinak csoportos programokon való részvétele. A pályázat előírása alapján a kötelező tájékoztatási tevékenységnek is meg kell felelni. Az itt megvalósuló tevékenységeket az alábbi táblázat foglalja össze.

Feladat	Beszerzés tervezett időpontja	Megvalósítás	output
marketing kommunikációs tevékenységek	2017.07.01. - 2017.08.31	2018.06.30. - 2018.12.31.	az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott kommunikációs dokumentum és a megtartott rendezvények jelenléti íve és fénykép dokumentációja, valamint a személyes, csoportos találkozók jelenléti íve és fénykép dokumentációja, az ellátottak és lakókörnyezet képviselőinek közös programjának jelenléti íve és fényképes dokumentációja, az elvégzett feladatokról készített beszámoló
kötelező tájékoztatás és nyilvánosság	2017.07.01. - 2017.08.31	2017.08.01. - 2019.12.31	Kommunikációs terv készítése, nyomtatott tájékoztatók készítése, weboldalon aloldal létrehozása, sajtóközlemény kiküldése projekt indításáról és sajtómegjelenések összegyűjtése, sajtó nyilvános esemény szervezése, a beruházás helyszínén "B" és/ vagy "D" típusú tábla kihelyezése, média megjelenés vásárlás, fotódokumentáció készítés, sajtó nyilvános projektátadó szervezése, sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése, eredménykommunikációs infóanyagok készítése, TÉRKÉTÉR feltöltés.
könyvvizsgálat	2017.07.01. - 2017.08.31	2018.06.01. - 2019.12.31.	könyvvizsgáló jelentés
képzés	2017.07.01. - 2017.08.31	2018.04.01. - 2018.09.30.	tanúsítvány
speciális gépjármű beszerzés	2018.02.01. - 2018.03.31	2018.08.01. - 2018.09.30	új minimum 6 fős speciális gépjármű
belső projektmenedzsment	2017.07.01	2017.08.01. - 2019.12.31.	fenntartási időszakba került projekt, havi beszámoló az elvégzett tevékenységről
projektmenedzsment szolgáltatás	2017.07.01. - 2017.08.31.	2017.09.26. - 2019.12.31.	fenntartási időszakba került projekt, havi beszámoló az elvégzett tevékenységről

A projekt szakszerű megvalósítását egy projektmenedzsment team fogja szavatolni, melyben egy projektmenedzser, egy szakmai vezető, és egy pénzügyi vezető, valamint egy projektasszisztens vesz részt. Ők a projekt teljes időtartama alatt foglalkoztatásban lesznek és kapcsolatban állnak egy szakmai tanácsadó céggel. A számviteli – könyvelési ellenőrzést a projekt megvalósítása során egy könyvvizsgáló biztosítja. A korábbiakban bemutatott tervezett tevékenységek minőségi megvalósításához szükséges tárgyi feltételek és eszközök listája megküldésre került az Irányító Hatóság részére.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Feladat megnevezése	Feladat negyedéves ütemezése											
	2017				2018				2019			
	1	1	1	1	1	2	3	4	1	2	3	4
ELŐKÉSZÍTÉS												
Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok												
szakmai terv és mellékleteinek elkészítése	x											
tervező kiválasztása	x											
, tervezői költségbecslés elkészítése	x											
szükségletfelmérés, helyzetfeltárás, szakvélemények elkészítése	x											
társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos tevékenységek (közmeghallgatás, lakossági fórum)	x											
Lakosság tájékoztatása legalább egy tevékenységgel ÁÚF c. dokumentum/KTK2020 kézikönyv alapján	x											
Rehabilitációs szakmérnök tanácsadás igénybevétele	x											
Regisztráció az FSZK által biztosított elektronikus felületen	x											
Együtműködés kialakítása az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú konstrukció kedvezményezettjével	x											
Szakmai terv megküldése IFKKOT részére	x											
MEGVALÓSÍTÁS												
Szakmai tevékenységek												
Műszaki tervek, komplex kiviteli tervek, tender tervek, árazott és árazatlan tervezői költségvetés, közbeszerzési rendelkezésre állás és kötelező tervezői	x	x	x	x	x	x	x	x				

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

művezetés												
Beszerzési/közbeszerzései szakértő kiválasztása		x										
Közbeszerzések lefolytatása, szerződés megkötése - beruházás			x	x	x	x	x					
Közbeszerzés lefolytatása, szerződés megkötése - gépek/eszközök lakhatás							x					
Közbeszerzés lefolytatása, szerződés megkötése - gépek/eszközök szolgáltatási gyűrű							x					
Közbeszerzés lefolytatása, szerződés megkötése - gépek/eszközök foglalkoztatás fejlesztése eszközök							x					
Beszerzés lefolytatása, szerződések megkötése - szolgáltatók			x	x	x	x	x					
Speciális gépjármű beszerzése							x					
Terület-előkészítés - pl. tereprendezési munkák			x	x	x							
Földmérés, telekkitűzés, házkitűzés, ingatlan feltűntetés		x	x	x	x	x	x					
Új támogatott lakhatási férőhelyek létrehozása (új építés, átalakítás, bővítés, felújítás, bontás)			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Projektarányos és/vagy komplex akadálymentesítés infrastruktúra (víz- és energiaszolgáltatási, távközlési hálózat) fejlesztése, közművesítés, közmű felújítása telekhatáron belül			x	x	x	x	x					
EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció keretében nyújtott rehabilitációs szakmérnök tanácsadás igénybevétele			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Műszaki ellenőri szolgáltatás			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Marketing, kommunikációs tevékenységek (Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott érzékenyítő tevékenység) - személyes jelenléttel járó - érzékenyítő rendezvény (lakossági tájékoztatás, bemutató, személyes egyéni konzultáció, csoportos találkozó, ellátottak és lakókörnyezet képviselőinek						x	x	x	x	x	x	x

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

közös programja) szervezése, lebonyolítása,												
Marketing, kommunikációs tevékenységek (Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott érzékenyítő tevékenység) - személyes jelenléttel járó - egy egyéb kommunikációs csatorna használata (pl. internet, szórólap, helyi sajtó) a lakókörnyezet tájékoztatására, melyhez EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció nyújt támogatást							x	x	x	x	x	x
Kötelezően előírt nyilvánosság tevékenységek ÁÚF c. dokumentum/KTK2020 kézikönyv alapján		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Projektszintű könyvvizsgálat tevékenység							x	x	x	x	x	x
Szakmai vezető foglalkoztatása heti 40 órában			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A lakók felkészítése a kiváltással járó változásokra, képzés						x	x	x				
Projektmenedzser foglalkoztatása heti 40 órában			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pénzügyi vezető foglalkoztatása heti 40 órában			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Projektasszisztens foglalkoztatása				x	x	x	x	x	x	x	x	x
Projektmenedzsmint szolgáltatás			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A szakmai megvalósításra vonatkozó együttműködési megállapodás alapján folyamatos együttműködés az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció kedvezményezettjével a projekt megvalósítása alatt.			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítése			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A kiváltott intézmény és egységeinek leírása az ellátandó szakmai feladatok szempontjából

Társadalmi integráció lépései

„Ha izolálják a fogyatékos embert, ha lakásba zárva él, vagy intézményben, a világtól elzárva, akkor a problémák nem látszanak, csend van körülöttük. Mihelyst mozgolódás kezdődik, az integráció – a befogadás érdekében – rögvest lehetetlenné válik, de legalábbis erősen megnehezedik a csendes félrehúzódság.”²⁵

Az integráció beolvadást, beillesztést, beépülést jelent. Társadalmi integrációra leszűkítve, a faji, etnikai elkülönülést kívánja orvosolni. Az integráció alap feltétele a kétoldalú alkalmazkodás, nem helyén való az a megállapítás, hogy a fogyatékos embereknek kell alkalmazkodni a nem fogyatékos emberek világához, mint ahogy ennek az ellenkezője sem. A hangsúly a két fél közti kölcsönös alkalmazkodáson van. Egyenlő jogokat jelent minden ember számára, életminősége javítása érdekében. A fogyatékos emberek számára legfontosabb az esélyegyenlőség, esélyteremtés, az, hogy élhessenek esélyeikkel. Legyen esélyük hozzájutni tanuláshoz, szórakozáshoz, szabadidős, kulturális lehetőségekhez, munkához, karrierhez, mindezek érdekében az akadályok eltávolítása. Minden fogyatékos személynek joga van arról dönteni, hogy közösségben éljen, ami úgy valósítható meg, ha elérhető és hozzáférhető segítő szolgáltatást nyújtunk számára.

Intézményünk, a Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon segesdi telephelyén 72 fő fogyatékos személynek nyújt ápoló – gondozó célú ellátást. Az intézményi ellátásról a szolgáltatás alapú áttérésre, az EFOP 2.2.2.17 intézményi ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – intézményi férőhely kiváltás projekt ad lehetőséget. Intézményünk több évtizedes múltra tekint vissza a fogyatékos személyek ellátása terén, a község lakói rendszeresen találkoznak ellátottjainkkal, különböző rendezvények alkalmával. Ezek a közös programok lehetőséget adnak, átjárhatóságot biztosítanak az intézményben élőknek a többségi társadalomban való részvételre, de ezek a találkozások formálisak, együttes tevékenységet nem jelentenek. A szolgáltatás alapú ellátás valós esélyt jelent az ellátottaknak, hogy a társadalom eltérő színterein, aktív cselekvő, szolgáltatáshoz hozzáférő lakosokká váljanak. Az intézményi életforma egy zárt burok, az itt élőket ebben a formában nehéz felkészíteni a mindennapi életre, és a több évtizedes intézményi életforma némelyek számára leküzdhetetlen akadályokat jelenthet. Ezeknek az akadályoknak a leküzdését célozzák a közösségben való részvétel iránti törekvéseink, lakóink határozott, kifejezett igénye a községben élőkkel való kapcsolattartásra.

A községben két óvoda és általános iskola működik, az itt élő gyerekek rendszeres résztvevői a község kulturális programjainak, intézményünkkel több éve ápolnak kapcsolatot, Ezt a kapcsolatot a jövőben is ápolni kívánjuk. Sportolásra ad lehetőséget a község sportpályája. Több ellátottunk is érdeklődik a sport, a mozgás, a labdajátékok iránt.

A szolgáltatás alapú ellátásra való áttéréssel nagyobb teret kapnak integrációs törekvéseink, melyeket az alábbiak terén kínálnak lehetőséget.

Az integrációs program megvalósításának szinterei

- jelenlét a község életében: séta, vásárlás, posta, stb.
- bekapcsolódás a község kulturális életébe, rendezvényeken való részvétel
- színházlátogatás
- könyvtárlátogatás
- kirándulás
- uszoda látogatás
- látogatás iskolákba, óvodákba
- látogatás társintézményekbe

²⁵http://www.kulturaeskozosseg.hu/pdf/2013/1/KEK_2013_1_02.pdf

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- kulturális fesztiválokra való fellépés
- klubok, szakkörök szervezése, a községben fellelhető klubok életébe bekapcsolódás (sakk, hagyományőrző klub)
- sportolás (futball – integrált futball csapat szervezése a székhely intézmény lakóival, bekapcsolódás a helyi futball csapatba)
- integrált sportversenyek rendezése (a község minden korosztályát megszólítva)
- az iskolai közösségben bekapcsolódás osztályfőnöki órába, segítve ezzel az inkluziót, közös programok szervezése
- nyílt nap a helyi lakosok számára
- kiállítás szervezése a Művelődési házban az ellátottak munkáiból
- családi nap – a hozzátartozók, gondnokok bevonásával közös tevékenységekbe
- advent hetében családtagokkal, helyi közösségekkel készülődés az ünnepre
- a helyi nyugdíjas klubbal közös fellépés (integrált kórus)
- hitélet gyakorlása a templomban
- kapcsolatfelvétel helyi, környékbeli vállalkozásokkal – munkalehetőségek, munkavállalásra szocializálás.

Lakhatási szolgáltatásra vonatkozó elképzelés

A lakhatás biztosítására tervezett házak helyiségei az alábbi funkciókkal szükséges, hogy rendelkezzenek:

- szobák: pihenésre, alvásra, személyes tárgyak tárolására, intimitás biztosítására, rekreációra, egyedüllétre, önálló szabadidős tevékenység folytatására legyen alkalmas,
- szociális helyiségek: személyi higiénia önálló, felügyelettel vagy teljes támogatással történő végzésére legyen alkalmas; megfelelő bútorzattal, szükség esetén, az ellátott igényei szerint a kockázatok minimalizálására a tisztálkodó szerek elzárására megfelelő szekrényrel történő felszerelése; forrázás elkerülése miatt víz hőfok szabályozó csaptelepek felszerelése;
- közösségi tér, nappali: közösségi együttlétre, szabadidős tevékenység végzésére alkalmas,
- étkező, konyha: kulturált étkezésre, az ételek biztonságos elkészítésére és tárolására alkalmas,
- háztartási helyiség: a személyes ruházat tisztítására, szárítására, vasalásra alkalmas,
- tároló helyiség, kamra: használatban nem lévő eszközök tárolása, pl. ruházat, műszaki cikk, valamint az ellátottak elsősegélynyújtáshoz használatos eszközök, gyógyászati segédeszközök, gyógyszerek és tisztítószeresek zárt tárolására alkalmas,
- nyitott terasz: időjárás függvényében kinti tartózkodásra alkalmas, szabadidős tevékenység biztosításának megfelelő.

Akadálymentesítés

A lakások, valamint a szolgáltatási elemek biztosításához indokolt az épületek teljes akadálymentesítése, mivel hosszú távon gondolkodva az ellátásba kerülhet olyan lakó, akinek speciális igényét is biztosítani szükséges.

Értelmi fogyatékkal élő személyek:

Az épületek tervezésekor, logikus, átlátható, egyszerű alaprajzot szükséges kialakítani. Színes, sematikus információs térkép alkalmazása tájékozódást szolgálhatja. Az információs táblákon egyszerű szövegek megjelenítése, táblák kiegészítése szimbólumokkal, piktogramokkal könnyíti a tájékozódást. Berendezések, kezelőszervek működésének bemutatása könnyen érthető piktogramokkal szükséges, azonos funkcióknál, azonos színek használata szükséges.

Mozgássérült személyek

Számukra fizikai akadálymentesítés szükséges. Az épület megközelítéséhez akadálymentes parkoló és járda kialakítása, a horizontális közlekedés akadálymentesítése a közlekedő területek minimum 120 cm szabad szélességének biztosításával, irányváltásoknál, ajtók, bútorok berendezések akadálymentes megközelítéséhez 150x150 cm szabad terület hagyása indokolt. A vertikális

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

közlekedés akadálymentesítésére a lépcső mellett 5%-os lejtésű rámpa készítése, kétoldali, kétsoros kapaszkodóval, kerékvetővel. Egyenletes, sík járófelületek, akadályok elhelyezésének kerülése a közlekedő sávokon. Ajtók akadálymentes szélességének és hozzáféréseinek biztosítása. Térdszabad kivitelű asztalok, pultok alkalmazása, berendezési tárgyak és kezelőszervek akadálymentes megközelítésének (150x150 cm szabad alapterület) és elérésének (90-110 cm magasság között) biztosítása szükséges, valamint akadálymentes fürdő és toalett kialakítása.

Látássérült és vak személyek

Látássérült személyek részére infokommunikációs akadálymentesítés szükséges. Burkolati vezetősávok és figyelmeztető jelzések kialakítása a közlekedő sávokban, kontrasztos és jól érzékelhető járdaszegély, kontrasztos és tükröződésmentes padló- és falfelületek alkalmazása, kontrasztos ajtótok, kilincs, bútorok alkalmazása, kontrasztos, egyszerű és nagyméretű betűtípussal írott információs táblák – vakok számára Braille felirattal is ellátva. Tapintható és színes sematikus információs térkép alkalmazása a bejáratoknál tájékozódás céljából. Kezelőszervek, vészjelző berendezések hangot adó kiegészítő jelzése szükséges.

Hallássérült személyek

Számukra szintén infokommunikációs akadálymentesítés szükséges. Jól látható, nagyméretű információs táblák, szükség esetén helyi világítással kiegészítve. Kezelőszervek, vészjelző berendezések villogó fényt adó kiegészítő jelzése. Technikai segédeszközök használata: Községi termekben kiépített indukív hurkos erősítő alkalmazása, hordozható FM rendszerű erősítők alkalmazása egyéb helyeken. Infra adó-vevő TV és rádió hallgatásához, lakószobában fényrel, hanggal és rezgéssel jelző ébresztő és vészjelző rendszer kiépítése. Ügyintézésnél a szemkontaktus és szájról való olvasás lehetőségének biztosítása. Igény esetén jelnyelvi tolmács biztosítása.

Az intézmény dolgozói számára létesítendő helyiségek

A lakóépületeknél az alábbi helyiségek kialakítását tartanánk célszerűnek és indokoltnak:

- alkalmazottak számára mellékhelyiség, fertőtlenítő kézmosásra alkalmas felszereléssel,
- zárható tároló helyiség a gyógyszerek, segédeszközök, a gondozáshoz, ápolás és szakápolás végzéséhez szükséges eszközök és anyagok, valamint a tisztítószerek tárolására.

Alapszolgáltatások biztosításához helyiségek:

- alkalmazottak számára szociális helyiség,
- dolgozók számára iroda helyiség, vagy helyiségek kialakítása, melyek a dokumentációs feladatok végzésére alkalmasak, valamint az ellátottakkal kapcsolatos dokumentumok tárolására is szolgál, figyelembe véve és betartva az adatok kezeléséről szóló jogszabályban leírtakat,
- tároló helyiség eszközök, anyagok, játékok biztonságos tárolásához.

Foglalkoztatás:

- a foglalkoztatásban használt eszközök biztonságos és megfelelő tárolására alkalmas raktár, tároló.

Szociális szolgáltatás nyújtása

A szociális szolgáltatás helyszíne az intézmény székhelye, mely Segesd Kossuth u. 1 szám alatt működik. A székhely a falu központjában található, gyalogosan, gépjárművel jól megközelíthető, tömegközlekedés szempontjából a buszmegálló 200 méterre található az intézménytől. Az intézményben található a közel 200 m² több helyiségből álló foglalkoztató, melyhez nemeként illemhely és szociális helyiség tartozik. Az étterem befogadóképessége 150 fő, így a lakók étkeztetését kulturált körülmények közt megoldható. Az intézményben több olyan helyiség található, mely a közösségi együttlétre alkalmas, így a nappali ellátás szolgáltatását tudjuk biztosítani. A fejlesztő foglalkoztatásnál főként a szabadban végezhető tevékenységeket preferálnánk, mivel a

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

székhelyet 26 ha park veszi körül, valamint közel 1ha kert, mely kora tavasztól késő őszig folyamatosan munkát adna a lakóknak.

4. PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

4.1. A PROJEKTGAZDA ÉS PARTNEREINEK BEMUTATÁSA

4.1.1. A projektgazda bemutatása

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság vagy SZGYF) ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi. III. törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti fenntartói feladatokat.

Az SZGYF hazánk egyik legnagyobb állami intézménye, mely az emberi erőforrások minisztere irányítása alatt álló, önállóan működő és gazdálkodó, közszolgáltató költségvetési szerv, melyet a Kormány a szociális és gyermekvédelem irányítójaként kijelölt.

Az SZGYF megalapítását, jog- és feladatköreinek rögzítését a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012 (XI.13.) Kormányrendelet tartalmazza. A szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer a főigazgatóságból, a területi (megyei és fővárosi) kirendeltségekből, valamint intézményeiből áll. A rendeletben nevesített esetben a főigazgatóság, egyéb esetben a fővárosi és megyei kirendeltségek látják el a szociális és gyermekvédelmi intézmények fenntartását, amely feladatkörbe többek között a gazdálkodás és működés törvényszerűségének vizsgálata, a szakmai program jóváhagyása, illetve a szakemberek továbbképzése tartozik. Jelenleg az SZGYF összesen 109 intézmény és telephelyei fenntartói feladatait látja el, melyből 67 szociális, 32 gyermekvédelmi, 10 vegyes (szociális és gyermekvédelmi illetve máshová nem sorolható intézmény is) típusú intézmény.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2017. (III.31.) EMMI utasítás rögzíti az SZGYF központi szerve belső szervezeti egységei és a területi szervek (kirendeltségek) feladatait, hatásköreit.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság a szociál- és nyugdíjpolitikáért, valamint a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) irányítása alatt álló központi költségvetési szerv.

A Főigazgatóság vállalkozási tevékenységet végezhet, amelynek mértéke nem haladhatja meg a költségvetési szerv módosított kiadási előirányzatának 30%-át.

A Főigazgatóság költségvetési szervként gazdálkodó szervezetekben alapítói, tulajdonosi (tagsági, részvényesi) jogokat nem gyakorol.

A Főigazgatóság szervezeti felépítése:

A Főigazgatóság a miniszter irányítása alatt álló, önálló jogi személyiséggel rendelkező, önállóan működő, gazdálkodó szervezettel rendelkező központi költségvetési szerv, melynek élén főigazgató áll. A főigazgató felett a munkáltatói jogkört a miniszter gyakorolja.

A főigazgató felett az EMMI Szervezeti és Működési Szabályzatának 7. függelék II/3. és II/5. pontjában megjelölt munkáltatói jogköröket a közigazgatási államtitkár gyakorolja. A Főigazgatóság főigazgató-helyettesét a miniszter nevezi ki és menti fel. Felette az egyéb munkáltatói jogkört a főigazgató gyakorolja.

A Főigazgatóság központi szervből, valamint területi szerveként működő megyei és fővárosi kirendeltségekből (a továbbiakban: kirendeltség) áll.

A Főigazgatóság székhelye Budapest, illetékessége országos, a közvetlen fenntartású kiemelt intézmények tekintetében a Főigazgatóság központi szerve látja el az intézményfenntartói feladatokat.

A kirendeltségek illetékességi területe a fővárosra, illetve a megyékre terjed ki.

A kirendeltség a főigazgató irányítása és a kirendeltség igazgató vezetése alatt álló szervezeti egység.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság (a továbbiakban: OGYSZB) a főigazgató mellett önálló ügyrend alapján működő testület, amelynek tagjait és vezetőjét a miniszter jelöli ki.

A Szabályzat rendelkezéseit az OGYSZB tekintetében az ügyrendben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Főigazgatóság feladatai:

A Főigazgatóság ellátja

- a) a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény alapján átvett szociális és gyermekvédelmi intézményekkel, valamint a szociális és gyermekvédelmi tevékenységet végző alapítványokkal, közalapítványokkal, gazdasági társaságokkal kapcsolatos, e törvény 9. § (1) bekezdése szerinti feladatokat,
- b) az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény 2. § (3) bekezdése, 9. § (1) bekezdése és 9/A. § (2) bekezdése szerinti feladatokat.

A Főigazgatóság végzi a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerinti fenntartói feladatokat. A fenntartásában lévő intézmények a 3. számú mellékletben megtalálhatóak.

A Főigazgatóság központi szerve a fenntartott intézmények vonatkozásában az alábbi fenntartói hatásköröket gyakorolja:

- a) felterjeszti miniszteri döntésre az Szt. 91. § (3) bekezdése, valamint a Gyvt. 122. § (2) bekezdése szerinti iratokat,
- b) egységesen meghatározza, és honlapján közzéteszi az Szt. 92. § (2) bekezdés b)-f) pontja szerinti információkat a fenntartott szociális intézményekre vonatkozóan,
- c) javaslatot tesz a fenntartott költségvetési szervek éves költségvetésére, meghatározza a gazdálkodásuk részletes rendjét,
- d) az Szt. 90/A. §-a, 92/B. § (3) bekezdése és 92/L. §-a szerinti, illetve a Gyvt. 100/A. §-a szerinti esetben – a kirendeltség előterjesztése alapján – intézkedik a jogszabálysértés megszüntetéséről,
- e) ellátja – a kirendeltségek előterjesztése alapján – az Szt. 122/A-122/C. §-a szerinti fenntartói feladatokat.

A Főigazgatóság központi szerve biztosítja az Szt. 65. §-a szerinti jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A kirendeltség feladatai:

- a) A kirendeltség ellátja az Szt. 92/B. § (1) bekezdés b)-h) pontjában és a Gyvt. 104. § (1) bekezdés c)-l) pontjában meghatározott fenntartói feladatokat.
- b) A kirendeltség – a főigazgató egyetértése mellett – megállapítja az intézményi térítési díjat.
- c) A kirendeltség eljár a működési engedélyezéssel kapcsolatos ügyekben.
- d) A kirendeltség felterjeszti a főigazgatónak – javaslatával együtt – a fenntartott költségvetési szervek éves költségvetésére és a gazdálkodás rendjére vonatkozó iratokat, illetve javaslatot tesz az Szt. 122/A-122/C. §-ával kapcsolatban.

A szervezeti egységek és azok feladatai:

A Főigazgatóság szervezeti egységei a főosztály és az osztály. A kirendeltség főosztályi jogállású szervezeti egység. A szervezeti egység ellátja a Szabályzatban foglalt, valamint a szervezeti egység vezetője által meghatározott feladatokat.

A kapcsolattartás rendje

a. A belső kapcsolattartás rendje:

A Főigazgatóság szervezeti egységei feladatellátásuk során kötelesek együttműködni. Valamennyi szervezetszabályozó eszköz a Főigazgatóság intranetes felületén a munkavállalók részére hozzáférhető, megismerhető. A kapcsolattartás formái:

- a) Vezetői értekezlet: a vezetői értekezlet a főigazgató szűkebb körű tanácsadó, döntést előkészítő testülete. Tagjai a főigazgató, a főigazgató-helyettes, a gazdasági vezető, a központi igazgatók, a belső ellenőrzési főosztályvezető.
- b) Főigazgatói értekezlet: a főigazgatói értekezlet a főigazgató szélesebb körű tanácsadó, döntést előkészítő testülete. Tagjai a főigazgató, a főigazgató-helyettes, a gazdasági vezető, a központi igazgatók, a főosztályvezetők és a kirendeltség igazgatók.
- c) Gazdasági vezetői értekezlet: az intézmények egységes gazdálkodási rendjét biztosító munkaértekezlet. Tagjai a gazdasági vezető, a gazdasági igazgató, a fejlesztési igazgató, a központi gazdasági, fejlesztési osztályok és a megyei gazdasági osztályok vezetői.
- d) Állománygyűlés: a főigazgató évente legalább egy alkalommal, az előző év értékelése és a következő év legfontosabb feladatainak meghatározása céljából tájékoztatót tart.
- e) Projekt Előminősítő Bizottság értekezlete (eseti): a főigazgató mellett működő, pályázati javaslatokkal, a pályázatokkal kapcsolatos döntés-előkészítő, véleményező, javaslattevő testület ülése.

b. A külső kapcsolattartás rendje:

A Főigazgatóságot a főigazgató vagy az általa meghatalmazott személy képviseli. A főigazgató akadályoztatása esetén az általános képviseleti jogot a főigazgató-helyettes gyakorolja. Az államháztartás alrendszerével való külső kapcsolattartás során – a főigazgató és a főigazgató-helyettes kivételével – a Főigazgatóság vezetői az azonos vezetői szinttel tartanak kapcsolatot. A Jogi és Igazgatási Főosztály Jogi és Perképviseleti Osztálya látja el általános jelleggel a Főigazgatóság képviseletét a hatóságok és bíróságok, közjegyzők és végrehajtók előtt. A Főigazgatóság jogtanácsosai önállóan jogosultak a bíróságokkal, illetve más hatóságokkal kapcsolatot tartani, valamint előttük a Főigazgatóság jogi képviseletét ellátni. Érdekvédelmi szervezetekkel a főigazgató és a főigazgató-helyettes tartanak kapcsolatot. A Főigazgatóság nevében nyilatkozattétel csak a főigazgató meghatalmazása, illetve a kiadmányozás rendje alapján tehető.

Pályázatok előkészítése és pályázati támogatással megvalósuló projektek lebonyolítás az Intézményfejlesztési Főosztály irányításával/koordinációjával zajlik az releváns szakmai főosztályok, a kirendeltségek és az érintett intézmények részvételével a későbbiekben ismertetett munkamegosztás szerint.

2007-13-as programozási időszak tapasztalatai:

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A 2007-2013-as fejlesztési időszakban Európai Uniós forrásból a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság kedvezményezettként vagy kedvezményezett jogutódjaként összesen 104 db projektet valósított meg 13 milliárd Ft értékben, e projektekből a szociális terület ellátásában működő intézmények 83 db projektben, a gyermekvédelmi terület ellátásában működő intézmények 21 db projektben voltak érintettek.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő intézmények az SZGYF szakmai közreműködésével összesen 136 db projektet valósítottak meg 11 milliárd Ft értékben. Ebből a szociális terület ellátásában működő intézményekben 60 db projekt, a gyermekvédelmi terület ellátásában működő intézményekben 76 db projekt lebonyolítása történt meg. A szociális intézményekben megvalósított projektek javarészt építési témájúak voltak, főként akadálymentesítés, megújuló energiaforrások használata, energetikai korszerűsítés, valamint nagy létszámú otthonok kiváltása. Kisebbségi részben kooperációra épülő képzési, szemléletformálási projekteket bonyolítottunk intézményeink együttműködésével.

Összefoglaló a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által kedvezményezett szociális ellátórendszert érintő projekteiről, beruházásairól

Operatív megnevezése	program	Projektszám (db)	Elnyert összeg (Ft)
TÁMOP		5	101 911 024
TIOP		11	5 107 274 435
KEOP		56	5 373 153 936
ROP		11	268 901 250
Összesen		83	10 851 240 645

A gyermekvédelmi intézményekben szintén építési témájú projektek domináltak. A főbb témák lakóotthon korszerűsítés, épületek akadálymentesítése, valamint nagy létszámú gyermekotthonok kiváltása és energetikai korszerűsítés voltak.

Összefoglaló a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által kedvezményezett gyermekvédelmi ellátórendszert érintő projekteiről, beruházásairól

Operatív program megnevezése	Projektszám (db)	Elnyert összeg (Ft)
TIOP	15	2 274 443 156
KEOP	3	175 140 662
ROP	3	37 748 363
Összesen	21	2 487 332 181

Megvalósítás alatt álló és tervezett projektek

Az EFOP éves fejlesztési keretét megállapító 1037/2016. (II.9.), a VEKOP éves fejlesztési keretét megállapító 1016/2016. (I.20.), valamint az RSZTOP éves fejlesztési keretét megállapító 1347/2016. (VII.6.) kormányhatározatban az alábbi kiemelt projektek megvalósításában vesz részt az SZGYF konzorciumvezetőként vagy konzorciumi tagként.

Felhívás/pályázat kódszáma/azonosító száma	Felhívás/pályázat címe
EFOP-1.1.1-15-2015-00001	Megváltozott munkaképességű emberek támogatása
VEKOP-7.1.3-15	Megváltozott munkaképességű emberek támogatása
EFOP-1.1.2-16-2016-00001	Nő az esély - képzés és foglalkoztatás
VEKOP-7.1.1-15	Nő az esély - képzés és foglalkoztatás
EFOP-1.3.2-16-2016-00001	Felzárkózási mentorhálózat fejlesztése
EFOP-1.4.1-15-2016-00001	Integrált gyermekprogramok szakmai támogatása
EFOP-1.6.1-16-VEKOP-16-2016-00001	Felzárkózási együttműködések támogatása
EFOP-1.9.4-VEKOP-16	A szociális ágazat módszertani és információs rendszereinek megújítása
EFOP-1.9.5-16-VEKOP-16-2016-00001	A koragyermekkorai intervenció ágazatközi fejlesztése
EFOP-2.2.4-16-VEKOP-16-2016-00001	Területi gyermekvédelmi szakszolgáltatási feladatok infrastrukturális feltételeinek javítása
EFOP-3.7.1-16	Aktívan a tudásért
EFOP-3.8.2-16-2016-00001	Szociális humán erőforrás fejlesztése
VEKOP-7.5.1-16-2016-00001	Szociális humán erőforrás fejlesztése
KEHOP-5.2.2-16-2016-00021	Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései
KEHOP-5.2.5-16-2016-00008	Közel nulla energiaigényű épületek létesítése mintaprojekt jelleggel
RSZTOP-1.1.1-15-2015-00001	Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása
RSZTOP-1.1.1-15-2016-00002	Élelmiszersegély biztosítása szegény gyermekes családok részére
RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001	Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára.
RSZTOP-4.1.1-16-2017-00001	Élelmiszersegély biztosítása szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára
RSZTOP-5.1.1-16-2017-00003	Technikai segítségnyújtás ²
EFOP-1.9.7-16-2017-00001	Kísérő szolgáltatások nyújtása a rászoruló személyek számára

A kiemelt projekteken kívül az SZGYF egyéb standard pályázati felhívásra is nyújtott be projektjavaslatot különösen az EFOP-2.1.1-17 és a VEKOP-6.3.1-17 - Gyermekotthonok kiváltása, gyermekotthonok korszerűsítése, hiányzó gyermekotthoni kapacitások létrehozása c. konstrukcióra, melyek közül az alábbi pályázatok részesültek támogatásban:

Azonosító szám	Fejlesztési kategória	Férőhelyszám (fő)	Pályázat tervezett
----------------	-----------------------	-------------------	--------------------

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

			összköltsége bruttó (Ft)
EFOP-2.1.1-16-2016-00006	Speciális gyermekotthon	24	168 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00018	Speciális gyermekotthon	24	168 001 472
EFOP-2.1.1-16-2016-00010	Befogadó otthon	24	168 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00021	4 db lakásotthon (4x12)	48	288 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00020	Speciális gyermekotthon	24	168 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00007	Speciális gyermekotthon	24	168 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00012	3 db különleges lakásotthon (3x10)	30	164 500 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00014	2 db lakásotthon (2x12)	24	144 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00013	4 db különleges lakásotthon (4x10)	40	280 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00017	kettős szükségletű gyermekotthon (2x5)	10	80 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00009	Speciális gyermekotthon	20	160 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00015	Speciális gyermekotthon	20	160 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00019	2 db lakásotthon	24	144 000 000

Az összes érintett férőhely összesen 336 db, a támogatott projektek támogatási összege: 2.260.501.472 Ft

A VEKOP-6.3.1-16 pályázati felhívás keretében az alábbi pályázatok kerültek benyújtásra:

Azonosító szám	Fejlesztési kategória	Férőhelyszám (fő)	Pályázat tervezett összköltsége bruttó (Ft)
VEKOP-6.3.1-16-2016-00001	különleges lakásotthon	48	107 496 979
VEKOP-6.3.1-16-2016-00002	speciális gyermekotthon (lány)	24	153 296 793
VEKOP-6.3.1-16-2016-00003	normál lakásotthon	44	86 545 961
VEKOP-6.3.1-16-2016-00004	speciális gyermekotthon	52	95 550 326
VEKOP-6.3.1-16-2016-00005	befogadó gyermekotthon	36	212 238 241
VEKOP-6.3.1-16-2016-00006	normál gyermekotthon	48	101 991 374
VEKOP-6.3.1-16-2016-00007	normál lakásotthon	24	52 843 190
VEKOP-6.3.1-16-2016-00008	integrált gyermekotthon	40	61 234 317
VEKOP-6.3.1-16-2016-00009	normál lakásotthon	62	125 435 740
VEKOP-6.3.1-16-2016-00011	normál lakásotthon	98	196 000 000

Az összes érintett férőhely összesen 490 db, a pályázatokban igényelt támogatási összeg összesen: 1.192.632.921 Ft

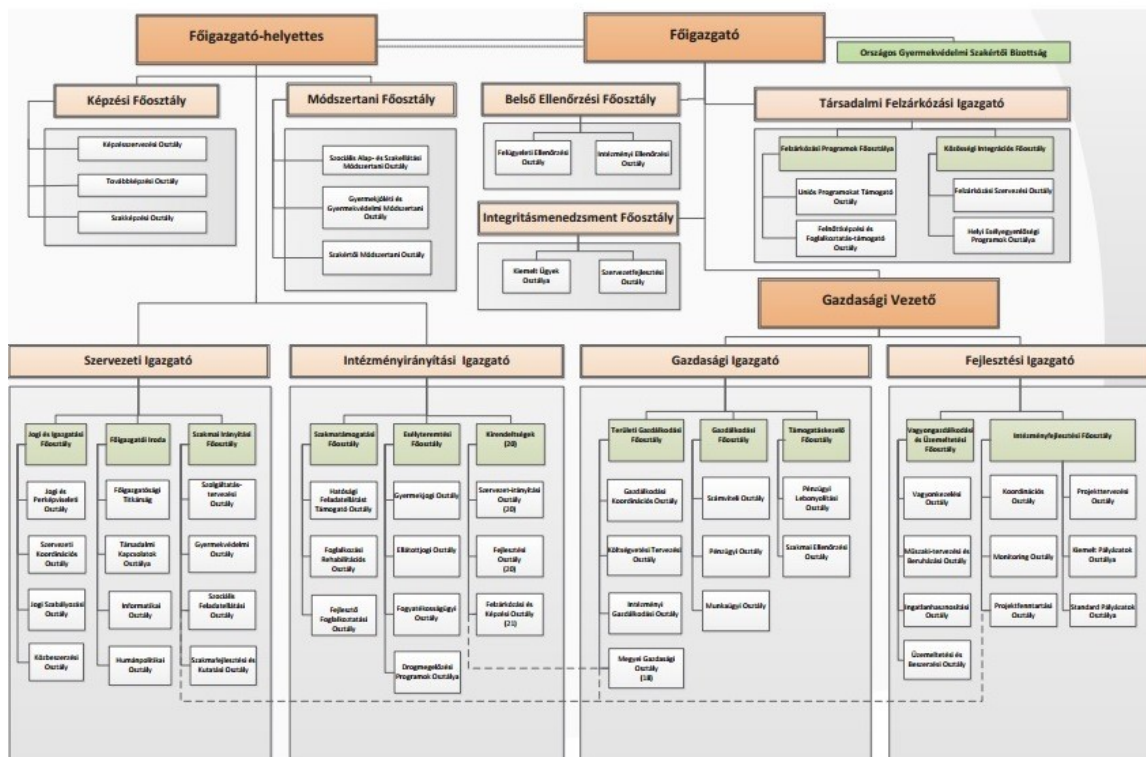
A pályázatok nagy száma az SZGYF feladatellátásából fakadóan természetes. Mind a szociális, mind a gyermekvédelem olyan terület, amely jelentős fejlesztési igénnyel és ebből fakadó magas pályázati

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

potenciállal bír. Ezt felismerve alakítja ki az SZGYF a pályázatok előkészítésével és lebonyolításával foglalkozó nagy létszámú szervezeti egységeit, amelyek jelen pályázati projekt megvalósítását is nyomon fogják követni.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szervezeti felépítése

2. függelék

Forrás: 13/2017. (III. 31.) EMMI utasítás a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatáról

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2017. (III. 31.) EMMI utasítás rögzíti az SZGYF központi szerve belső szervezeti egységei, és a területi szervek (kirendeltségek) feladatait, hatásköreit.

A Fejlesztési Igazgató alá tartozik az Intézményfejlesztési Főosztály, aminek a feladata az uniós vagy egyéb forrásból megvalósuló beruházások kezelése.

Az SZGYF Intézményfejlesztési Főosztályon alkalmazott kollégák a projekt támogató feladatainak koordinálásáért, illetve a projektváltozások menedzsméntjéért felel. Ennek keretében közreműködik a projekt jogi és beszerzési folyamataiban, kapcsolatot tart ezen területek szakértőivel, segítséget nyújt a támogatási- és vállalkozási/megbízási szerződések, beszerzési eljárások és dokumentációk összeállításában, továbbá a szakmai beszámolók összeállításában.

A támogatási szerződés módosítását koordinálja, a projektmenedzser által megküldött támogatási szerződésmódosítást véleményezi és felterjeszti jóváhagyásra az SZGYF főigazgatójának.

A pályázat előkészítésében és a projekt lebonyolításban a főosztály irányítása alá tartozó szervezeti egységek, illetve a kirendeltségek vesznek részt a későbbiekben ismertetett munkamegosztás szerint.

A Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon 2016. augusztus 28-án kelt, 22724-41/2016/JISZOC. okiratszámú Alapító Okirata és Szervezeti és Működési Szabályzata szerint alkalmas a projekt céljainak megvalósítására, mivel a dokumentumokban a fogyatékos személyek ápolása-gondozása szerepel a pályázati kiírásnak megfelelően.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon segesdi telephelye 2017. február 27-én kelt, SOC/05309-03/2017. ügyiratszámú szolgáltatói nyilvántartásba vételi határozattal rendelkezik, mely tartalmazza a fogyatékos személyek otthona – ápolást, gondozást nyújtó tartós bentlakásos intézményi ellátást 72 férőhellyel, 2018. december 31-ig szóló ideiglenes bejegyzési hatállyal.

A fejlesztő foglalkoztatás vonatkozásában az intézmény 2017. március 28-án kelt, SOC/05/317-10/2017. ügyiratszámú határozatlan idejű bejegyző határozattal rendelkezik 2017. április 1-től, mely a kiváltandó telephely tekintetében 40 fő ellátott foglalkoztatására vonatkozik.

A későbbiekben mindkét alapdokumentum kiegészítése, módosítása, továbbá a szakmai program átdolgozása szükséges a fogyatékos személyek támogatott lakhatása, valamint az alapszolgáltatások tekintetében az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a fogyatékos személyek nappali ellátása, valamint a támogató szolgálat rögzítésével.

4.1.2. A megvalósításban részt vevő partnerek bemutatása

A pályázat **tervezésébe, előkészítésébe** bevont partnerek a következők:

- a kiváltandó intézmények;
- a kiváltandó intézmények lakói;
- a kiváltandó és a kiváltással érintett települési önkormányzatok;
- a kiváltással érintett települések lakossága;
- Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.;
- Társadalmi Infrastruktúra Fejlesztő Nonprofit Kft.;
- Autisták Országos Szövetsége;
- kiemelkedő szaktudással, releváns szakmai tapasztalattal és megfelelő referenciákkal rendelkező tervezők/tervezőirodák;
- rehabilitációs szakmérnök;
- hatóságok.

A pályázat **megvalósításába** bevont partnerek a következők:

- a kiváltandó intézmények;
- a kiváltandó intézmények lakói;
- a kiváltandó és a kiváltással érintett települési önkormányzatok;
- a kiváltással érintett települések lakossága;
- Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.;
- Társadalmi Infrastruktúra Fejlesztő Nonprofit Kft.;
- Autisták Országos Szövetsége;
- kiemelkedő szaktudással, releváns szakmai tapasztalattal és megfelelő referenciákkal rendelkező tervezők/tervezőirodák;
- rehabilitációs szakmérnök;
- kivitelezők;
- hatóságok;
- érintett civil szervezetek;
- egyházak.

A pályázat **fenntartási időszakába** bevonandó partnerek a következők:

- a kiváltandó intézmények;
- a kiváltandó intézmények lakói;
- a kiváltandó és a kiváltással érintett települési önkormányzatok;
- a kiváltással érintett települések lakossága;
- Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.;
- Társadalmi Infrastruktúra Fejlesztő Nonprofit Kft.;
- Autisták Országos Szövetsége;
- kivitelezők – az esetleges garanciális munkák miatt;
- hatóságok;

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- érintett civil szervezetek;
- egyházak.

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.

A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. feladata a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, társadalmi integrációjának és komplex (re)habilitációjának elősegítése, a komplex rehabilitációban közreműködők tevékenységének összehangolása. Céljait – mint nagy szakmai tudásbázissal rendelkező módszertani fejlesztéseket generáló, szakmai műhelyeket működtető és felnőttképző intézmény, továbbá mint pályázató szervezet valósítja meg.

A Társaság átfogó szakmapolitikai célja a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, társadalmi integrációjának és komplex (re)habilitációjának elősegítése szakterületi tudásközpont működtetésével, a komplex rehabilitációban közreműködők tevékenységének összehangolásával, az ellátásában közreműködő intézményrendszerek tervszerű fejlesztésével, az integrációt segítő kutató, fejlesztő, módszertani, tanácsadó, szolgáltató és képzési programok megvalósításával.

A Társaság alapító okirat szerinti főbb tevékenységei:

- a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, társadalmi integrációjának és komplex (re)habilitációjának elősegítéséhez kapcsolódó tevékenységek,
- az egyéni rehabilitációs programokban megjelölt szolgáltatások, ellátások igénybevételéhez kapcsolódó tevékenység,
- szakmai, illetve anyagi támogatás nyújtása a komplex (re)habilitációra szoruló személyek képzéséhez és az ilyen képzést folytató szervezeteknek,
- a komplex (re)habilitációs folyamatban összegyűjtött hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján szakmai-módszertani ajánlások kidolgozása, és gondoskodás azok hozzáférhetővé tételéről,
- a pedagógiai szakmai szolgáltatások és a pedagógiai szakszolgáltatások körében országos pedagógiai szakmai szolgáltatás nyújtása a különleges gondozás feladataiban közreműködő pedagógiai szakszolgálat intézményei részére,
- szakmai, illetve anyagi támogatás nyújtása az érintett tanulók középiskolai tanulmányaihoz, felkészítő oktatásuk megszervezéséhez, felsőfokú tanulmányainak folytatásához, továbbá a munkába állásukat segítő tevékenységhez,
- szakmai programjai megvalósítása során, a fogyatékosügy minél szélesebb körű társadalmi elfogadottsága érdekében és a "semmit rólunk, nélkülünk" elv alapján szorosan együttműködik a fogyatékos személyek érdekvédelmi és szakmai szervezeteivel, hazai és nemzetközi szakembereivel, intézményeivel.

Az FSZK közel húszéves átfogó és egyedülálló tapasztalattal rendelkezik a fogyatékosügy területén.

Munkatársai a fogyatékosügy legkülönbözőbb területeire szakosodtak. Vannak közöttük tanult tudással rendelkező munkatársak és megélt tapasztalattal rendelkező kollégák is. A komplex rehabilitáció szemléletében végzik szakmai tevékenységüket, és a különböző területeken szerzett végzettség és szakmai tapasztalat mellett projektmenedzseri tudással is rendelkeznek.

AZ FSZK hazai viszonylatban egyedülálló módon valamennyi fogyatékoságtípussal foglalkozik, a fogyatékos fogalmát széles alapokra helyezi az ENSZ Egyezmény terminológiájának megfelelően. Szinte minden életkori szakaszban jelen van kezdeményezéseivel a korai intervenció időszakától elkezdve egészen a támogatott lakhatásig. A széles értelemezett rehabilitáció szinte valamennyi területén generál fejlesztéseket az elemi rehabilitációtól a képzésen át a foglalkozási rehabilitációs kezdeményezésekig.

Országos szakmai hálózatot épített ki és működtet a széles értelemezett rehabilitáció valamennyi érdekelt szereplőjével itthon és külföldön. Közel 700 szakemberrel áll szakmai kapcsolatban, illetve szoros szakmai együttműködést alakított ki közel ugyanennyi szakmai szolgáltató szervezettel országszerte és a fogyatékos emberek országos érdekvédelmi szervezeteivel.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Széles körű fogyatékosügyei és szolgáltatásfejlesztési tudásbázissal rendelkezik, amelyet mindenki számára hozzáférhetővé tesz hivatalos honlapján (www.fszk.hu). Tevékenységének további területei a hiánypótló helyzetfeltárások és kutatások. Minden évben több szakmai kiadvány készül programjai számos területéről. Tananyagokat, képzési és módszertani anyagokat dolgoz ki és dolgoztat ki.

Szakmai műhelyeket generál és működtet. Szakmai együttműködő szervezetként áll partnerei rendelkezésére a hátránykezelés és a fogyatékosügy változatos területein. Adatszolgáltatóként és a szakpolitikák formálójaként az államigazgatás részére megkönnyíti a tényalapú tervezést és megvalósítást, a jogszabályi környezet megalkotását és folyamatos alakítását a rehabilitáció számos területén.

Információs-pontként szolgál a fogyatékos emberek és családjaik, a fogyatékosügyben dolgozó szakemberek és egyéb stakeholderok számára (szolgáltatói címlisták, olvasóterem hazai és nemzetközi irodalmakkal). Szakmai könyvtárát folyamatosan bővíti.

A programjai keretében beszerzett és fejlesztett eszközparkot a fogyatékos emberek és az érdekelt szakemberek számára hozzáférhetővé teszi, illetve eszköz kölcsönzési szolgáltatást nyújt.

Az FSZK pályázatói minőségében megbízható, gyors és fogyasztóbarát eljárásrendjével támogatja a komplex rehabilitáció szereplőinek működését és szakmai munkáját.

4.1.3. A projektgazdának és partnereinek a projekthez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása

A felhívásbeli célok elérését szolgáló eddigi tapasztalatainkat az alábbiakban mutatjuk be

A TIOP-3.4.1.A-s konstrukcióban a bentlakásos intézmények kiváltásának célja a lakók életminőségének javítása az intézményekben uralkodó rossz infrastrukturális adottságok és a hiányos felszereltség megváltoztatása, illetve az életviszonyok humanizálása, társadalmi integrációja és modernizálása révén. A pályázatok összhangban vannak a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvénnyel, az 1993. évi III. törvénnyel és az 1257/2011. (VII.21.) Kormány határozatban megfogalmazott célkitűzésekkel, szakmai tartalommal.

4 db, egyenként körülbelül 1 Mrd Ft támogatási igényű pályázat kedvezményezettje az SZGYF és 1 db (Kalocsa) intézményi pályázat. A projektek célja nagylétszámú, bentlakásos szociális intézmények kiváltása.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2012-0001, A Bélapátfalvi Fogyatékosok Otthonának kitagolása

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.08.01-2015.11.30.

A projekt megítélt támogatása: 1.144.840.290 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 150

A projekt legjelentősebb tételét a megvalósítás helyszínéül szolgáló 16 ingatlanból 15 ingatlan megvásárlása, valamint valamennyi ingatlan felújítása, építése, adott esetben elbontása és új épület építése adja. A kiváltás 5 településen (Bélapátfalva, Szilvásvárad, Mónosbél, Bükkzentmárton, Nagyvisnyó), összesen 16 helyszínen valósult meg 150 férőhely kiváltásával.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2012-0002 Az Aranysziget Otthon Szentesi Otthonának kiváltása

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.07.01-2015.12.15

A projekt megítélt támogatása: 1.066.845.703 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 90

A költségvetés legjelentősebb tételét a megvalósítás helyszínéül szolgáló 11 ingatlanból 7 ingatlan megvásárlása, valamint valamennyi ingatlan felújítása, építése, adott esetben elbontása és új épület építése adta. Az Aranysziget Otthon Szentesi Otthona Szentésre és Nagymágocsra került kiváltásra.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2012-0004 Kastélykiváltás Berzencén

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.04.01-2015.12.15

A projekt megítélt támogatása: 1.146.804.499 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 120

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A projekt legjelentősebb tételét a megvalósítás helyszínéeként szolgáló 11 ingatlanból 3 ingatlan megvásárlása, valamint valamennyi ingatlan felújítása, építése, adott esetben elbontása és új épület építése adta. A Somogy Megyei Szeretet Szociális Otthon Berzence intézmény minden férőhelye Berzence településre került kiváltásra.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2013-0002 A Mérki Ápoló-Gondozó Otthon férőhely kiváltási projektje

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.08.01-2015.10.31.

A projekt megítélt támogatása: 1.145.789.279 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 102

A projekt legjelentősebb tételét a megvalósítás helyszínéeként szolgáló 10 ingatlanból 6 ingatlan tulajdonjogának, valamint 3 ingatlan földhasználati jogának megvásárlása, valamint valamennyi ingatlan felújítása, építése, adott esetben elbontása és új épület építése adta. A kiváltás 3 településen (Mérk, Fábíánháza, Ökörítőfűlpös), összesen 10 helyszínen valósult meg.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2013-0001 Kalocsa, Malom utcai bentlakásos intézmény kiváltása

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.07.01-2015.12.15

A projekt megítélt támogatása: 893.500.000 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 60

A projekt az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény módosításáról szóló 2013. évi CLXXXIV. törvény alapján a jogelőd Kalocsa Város Önkormányzatától a fejlesztéssel érintett Kalocsai Szociális Szakellátási Központoz került, tehát a projektet 2014. január 1-je óta az intézmény - jelentős SZGYF segítséggel - valósította meg.

A Kalocsai Szociális Szakellátási Központ kiváltása 7 ingatlan bevonásával Kalocsán valósult meg.

A TIOP-3.4.2-11/1 konstrukció önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítésére irányult. A kiírás kapcsán az SZGYF 3 db – szociális intézményi ellátás korszerűsítését célzó – projektet valósított meg:

TIOP-3.4.2-11/1-2012-0120 A Zala Megyei Integrált Szociális Intézmény III. számú telephelyének korszerűsítése

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.09.02-2014.09.30

A projekt megítélt támogatása: 180.000.000 Ft

Korszerűsített férőhelyek száma: 85

A fejlesztésben a Zala Megyei Integrált Szociális Intézmény III. sz. telephelye (3. sz. Idősek Otthona) volt érintett. A projekt lényeges elemei a következők voltak: az ellátottak és a gondozottak felkészítése a fejlesztéssel járó változásokra, az időskori internethasználat lehetőségeinek megteremtése, az elhasználdott és korszerűtlenné vált épület külső és belső átalakításával az ellátást igénybevevők életminősége, a dolgozók munkakörülményeinek javítása, az idős emberek megfelelő ellátása.

A projekt sikeres megvalósításához, a kivitelezési költségekhez az SZGYF-nek 35.536.714,- Ft többletforrást kellett biztosítania.

TIOP-3.4.2-11/1-2012-0225 Bácsborsódi „Őszi Napfény” Integrált Szociális Intézmény korszerűsítése, férőhely bővítése

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.12.01-2015.09.30

A projekt megítélt támogatása: 140.786.192 Ft

Korszerűsített férőhelyek száma: 43

A szakmai terv alapján a pályázatban 43 szenvedélybeteg ellátó férőhely korszerűsítése, valamint az intézmény további 7 férőhellyel történő bővítése történt volna. Az 1993. évi III. törvény 140/P. § (1) bekezdés szerint 2013. január 1-jét követően fogyatékos, pszichiátriai és szenvedélybeteg személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása céljából új férőhelyeket csak támogatott lakhatás formájában lehet létrehozni. A jogszabály módosítás miatt a projektterv átdolgozása, valamint műszaki tartalom csökkentése vált szükségessé. A projekt szakmai terve úgy módosult, hogy a projektben csak

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

a már meglévő 43 férőhely korszerűsítése valósult meg. A 7 férőhely létrehozásának elmaradása, a projektben tervezett épületbővítés, és eszközbeszerzés sorokról összesen 35 millió Ft támogatás-megvonását eredményezett.

A projekt sikeres megvalósításához, a kivitelezési költségekhez az SZGYF-nek 17.481.822,- Ft többletforrást kellett biztosítania.

TIOP-3.4.2-11/1-2012-0267 Lakóotthonok korszerűsítése a Békés Megyei Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrumban

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.09.02-2014.09.30.

A projekt megítélt támogatása: 36.836.991 Ft

Korszerűsített férőhelyek száma: 32

Az ápoló-gondozó célú lakóotthonokban felnőtt értelmi fogyatékos személyek számára biztosított a teljes körű ellátás. A projekt megvalósítása során az alábbi tevékenységek valósultak meg: az épületek nyílászáróinak cseréje, kazánok, bojlerok cseréje, teljes fűtési rendszer cseréje, vizesblokkok felújítása, bútortart, berendezési, híradástechnikai, szórakoztató elektronikai eszközök, háztartási gépek cseréje, internethasználathoz szükséges számítógépek beszerzése.

A projekt sikeres megvalósításához, a kivitelezési költségekhez az SZGYF-nek 1.887.446,- Ft többletforrást kellett biztosítania.

4.2. A MEGVALÓSÍTÁS, PROJEKTIRÁNYÍTÁS ÉS A FENNTARTÁS SZERVEZETE

A fejezetben a projekt megvalósításának szervezeti kereteit mutatjuk be. Az egyes feladatokat a meglévő és a projekt során tervezett erőforrásokkal valósítjuk meg. A felállított projektirányítási rendszer teljes mértékben biztosítja a projekt színvonalas megvalósítását, a Felhívásban foglalt előírások betartása mellett, a projekt szükségleteihez igazodóan.

A szervezet feladatai

Mindezen tevékenységek megvalósulásához szükséges egy megfelelő projektmenedzser csapat, mely projektmenedzserből, pénzügyi vezetőből, szakmai vezetőből és projektasszisztensből tevődik össze.

Az ő feladatuk a vállalt célok, eredmények elérése a szükséges erőforrások optimális és integrált módon történő felhasználásával a megadott határidők betartásával.

Projektmenedzser feladatai:

- Figyelemmel kíséri a projekt Szakmai Terv és a Költségvetés szerinti megvalósulását, a projekt végrehajtás szakmai és gazdálkodási folyamatait koordinálja.
- A tevékenységek pontos specifikálása, ütemezése.
- Irányítja a projekt cselekvési ütemtervében meghatározott feladatok végrehajtását.
- Menedzseli a projekttevékenységek megvalósítását végzők munkáját.
- Kapcsolattartás a partnerekkel, vállalkozókkal, valamint az illeszkedő szervezetekkel.
- Döntéshozatal a kritikus pontokon.
- Elősegíti a beszerzési és közbeszerzési folyamatok szervezését, a szerződések megkötését.
- Működteti a kommunikációs rendszert.
- Elkészíti a beszámolókat.

Pénzügyi vezető feladata:

- Elkülönítetten tartja nyilván a projekt pénzügyeit.
- Felügyeli az elkülönített projektszámlát.
- Ellátja a projekt folyamatos költségvetési és pénzügyi felügyeletét.
- Befogadja a beérkező számlákat, ellenőrzi azok projektben történő elszámolhatóságát.
- Biztosítja a projektben a folyamatos cash-flow-t.
- Elkészíti a pénzügyi teljesítésekhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti a szükséges számlaösszesítőket és egyéb pénzügyi mellékleteket, benyújtja a kifizetési kérelmeket.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- Felügyeli a Támogatási Szerződésben jóváhagyott költségkeretek elköltését.
- Időben figyelmezteti a projektvezetőt, ha túl- vagy alulköltés kockázata áll fenn.
- Javaslatot tesz a költségek korrigálásának módjára és a költségvetés helyreállítására.
- Költségvetés-módosítás esetén átdolgozza a projekt költségvetési tábláit.
- Közreműködik a beszámolók, módosítási igények összeállításában, különös tekintettel a változások pénzügyi vonatkozásaira.
- Közreműködik a projekt zárásához kapcsolódó szakmai és gazdasági elszámolás elkészítésében.
- Felelős a projekt kontrollingért.
- A projektvezető utasításai szerinti ütemezésben, a projektvezető által meghatározott tartalma beszámolókat készít feladatai ellátásáról.

Projekt asszisztens feladata:

- Részvétel a projekttel kapcsolatos napi adminisztratív feladatok intézésében, a vonatkozó dokumentációk elkészítésében, azok nyilvántartásában.
- Részvétel a levelezések bonyolításában.
- A projekt végrehajtásához tartozó beszámolók határidőre történő elkészítése.

Szakmai vezető feladata:

- A projekt szakmai indikátorai teljesüléséhez szükséges tevékenységekkel kapcsolatos tervezés, információáramoltatás.
- Kapcsolattartás a közreműködő szervezettel, az irányítóhatósággal, valamint a projekt célcsoportjával.
- A szakmai közreműködés során, szükség esetén elkészíti a programhoz kapcsolódó dokumentációt, szakmai beszámolót.

A projektbe bevont projektmenedzsmet és szakmai vezető rendelkezik a Felhívásban előírt iskolai végzettséggel és tapasztalattal.

Külső szakértők és partnerek bevonása

A projektünket önállóan, konzorciumi partner nélkül valósítjuk meg. Külső szakértőként a projektmenedzsmet számára biztosítunk egy tanácsadó szervezetet, melynek feladata a projektmenedzsmet belső szervezeti munkájának segítése.

Ez egyrészt magába foglalja a megvalósítás időszakában a projektet támogató tanácsadást (pl. tapasztalt hiányosságok elemzése, javaslatétel a megoldásra, döntés –előkészítés, javaslatétel a projektmegvalósítás stratégiai kérdéseiben, monitoring jellegű ellenőrzések a projekt költségvetési, jogi és szakmai megfelelőségének érdekében), másrészt az időszakos és záró beszámoló támogatása.

A jelenleg rendelkezésre álló infrastruktúra számba vétele, a szükséges infrastruktúra, kiszolgáló technikai felszerelések bemutatása

A projekt irányításhoz szükséges teljes infrastruktúra rendelkezésére áll a projektmenedzsmetnek. A tárgyi feltételek – számítógépek, nyomtatók, kiegészítők, internet – jó minőségben, használható állapotban megtalálhatók. Ennek eredményeképpen a pályázatban ehhez kapcsolódó eszközöket nem kívánunk elszámolni.

A monitoring és kontrollig feladok bemutatása és a mechanizmus működésének leírása

A projektünk megvalósításának és elszámolhatóságának meghatározó és rendkívül összetett része a beadott pályázatban megfogalmazott céloknak megfelelő tevékenységek teljesítése, a vállalt

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

indikátorok elérése, a kitűzött határidők betartása, a rendelkezésre álló erőforrások optimális kihasználása és mindezek között lévő összhang megteremtése.

Ezen céljainkat nem valósíthatjuk meg anélkül, hogy projekttevékenységeinket folyamatosan nyomon kövessük, a problémaforrásokat feltárjuk és megoldást találjunk rá, a kockázati tényezőket pontosan meghatározzuk, azonosítsuk és ezek kezelésére alternatívákat dolgozzunk ki. Kiemelkedően fontos továbbá, hogy a projekt dokumentáció megfelelő minőségű és jól rendszerezett, könnyen használható legyen.

Ennek érdekében a monitoring, a kontrolling, az értékelés és az elemzési feladatok ellátását kell megvalósítanunk.

A **monitoring** tevékenység során a források és az eredmények mindenre kiterjedő és rendszeres megfigyelése valósul meg a projekt eredményes, tervszerű és hatékony megvalósítása érdekében. (információ gyűjtés – rendezés).

A **kontrolling** tevékenység során a tervezés – megvalósítás időszakára vonatkozó terv – tény eltérés elemzési feladatok kerülnek elvégzésre és a döntéshez szükséges információk összeállítása történik meg. Ez a feladatkör koordinálja a vonatkozó információellátást. (projekt előrehaladásának folyamatos nyomonkövetése).

Az **értékelés** során a tervezett és a ténylegesen megvalósult állapot közötti eltérést vizsgáljuk, az eredmények és hatások elemzésével egybefonva. (projekt hatékonyságának értékelése)

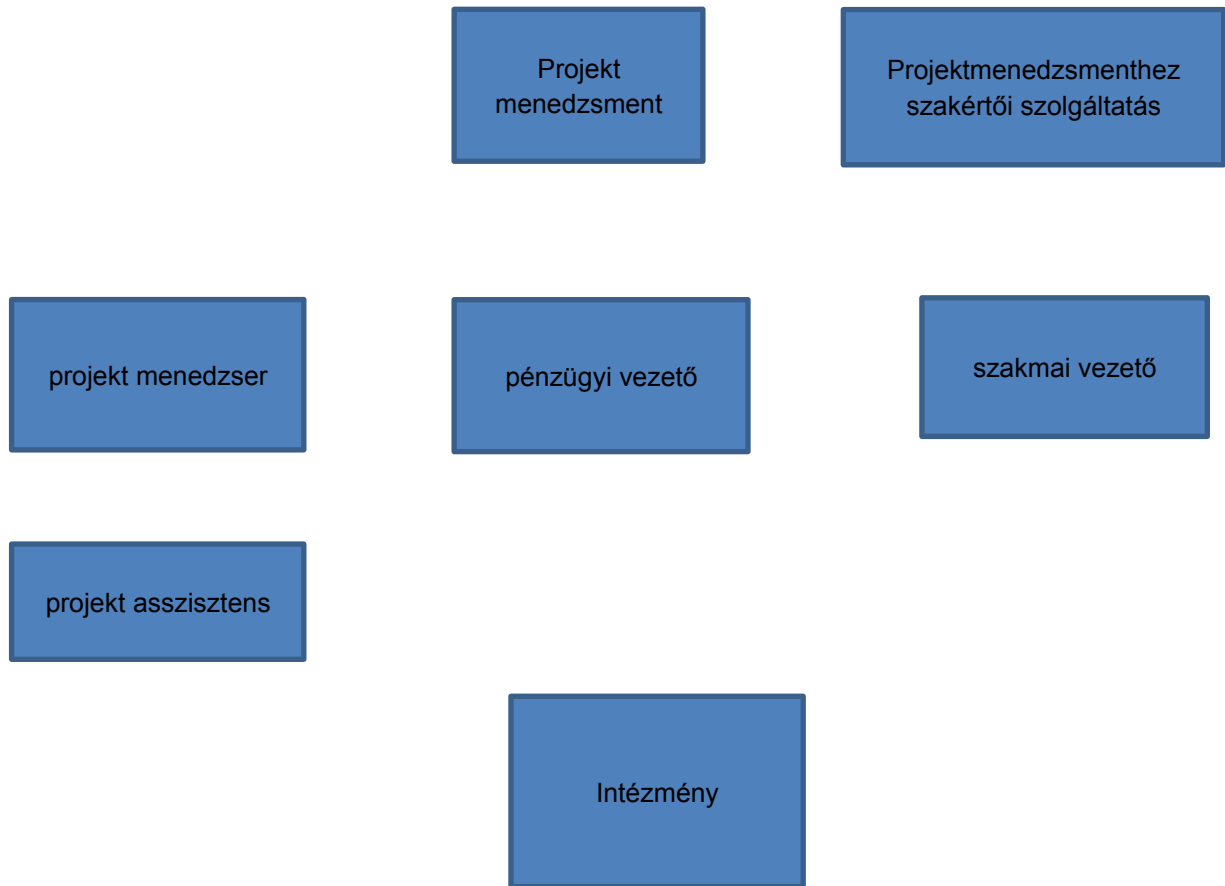
A projekt **ellenőrzés** során a folyamatok, tevékenységek folyamatos megfigyelését és felülvizsgálatát fogjuk megvalósítani, amelynek célja az adminisztratív és jogi szabályoknak való megfelelés biztosítása, és a szabálytalanságok, csalások, visszaélések kiszűrése.

A bemutatott négy tevékenység csak és kizárólag akkor tud teljes egészéknél, naprakészen, összhangban működni és csak akkor hoz mindenki számára elfogadható eredményeket, amennyiben a rendszeres **feedback** tevékenység is megvalósul. Ennek kialakítása szintén a rendszer része.

A projektünk során tehát egy monitoringon alapuló kontrolling tevékenységet kívánunk megvalósítani, mellyel folyamatosan ellátjuk a projekt felügyeleti tevékenységét és a döntéshozók számára valós idejű információkat biztosítunk.

A partnerek közötti és az egyes partnerek belső információs rendszerének bemutatása

A projektmenedzsment belső információs rendszerében a napi kapcsolattartás személyes megbeszélések, egyeztetések, elektronikus levelezések és telefonos kapcsolattartás keretében fog megvalósulni. Az esetlegesen felmerülő több szakterületet is érintő problémák orvoslására előre egyeztetett időpontban megtartott értekezletek fognak megoldási teret adni.

A menedzsment szervezeti keretei

A fenntartás szervezetére vonatkozó információk a 2.3. Az új szolgáltatási struktúra címszó alatt kerültek megjelenítésre.

5. A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

5.1. A KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ LEÍRÁSA

A projekt keretében megvalósuló kommunikációs tevékenység célja, hogy a projektet és annak eredményeit minél szélesebb körben ismertté tegyék. A kommunikációs eszközök segítségével tájékoztatást nyújtunk a nyilvánosság, a döntéshozók és a célcsoportok számára a folyamatban lévő vagy megvalósult projektelemekről, és arról a tényről, hogy EU támogatásból valósult meg a projekt. A projekt megvalósítása során végzett kommunikációs tevékenységet a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget téve kívánjuk végrehajtani. A kommunikáció fő célja az európai uniós források átlátható felhasználásának biztosítása, és a projekt ismertségének és elfogadhatóságának növelése. Kiemelt fontosságú a kommunikáció a hátrányos helyzetű célcsoportok társadalomba történő integrálása és közösségi alapú ellátási formák kialakítása esetén, hiszen társadalmilag érzékeny problémát kíván megoldani, ezáltal fontos, hogy a beruházás megkezdésekor a projekt már társadalmi elfogadottságot élvezzen. A projekt nyilvánosságának biztosítását a projektmenedzsment tagjaként az nyilvánosságért felelős munkatárs szervezi és koordinálja.

Előkészítés/megvalósítás:

Helyi közösség számára személyes, közvetlen tájékoztatás nyújtása a férőhely kiváltási projektről, az intézmény segesdi telephelyének kiváltásáról, a projekt menetéről, megvalósulásáról. Lakossági fórum keretében a lakosság tájékoztatása a kiváltási programról, az újonnan épülő ingatlanok pontos helyéről, valamint a megvalósulást követően az új ellátási formáról, a támogatott lakhatásról, valamint a szolgáltatások fejlesztéséről és a projekt megvalósulás menetéről, előrehaladásáról.

A helyi közösség közvetett úton történő tájékoztatása, érzékenyítése. Kommunikációs csatorna (helyi televízió, sajtó, szóróanyag) használata mellett, közösségi munka révén a lakókörnyezet tájékoztatása a kiváltást támogató társadalmi közeg kialakulása érdekében.

5.2. A CÉLCSOPORTOK ÉS AZ ÉRINTETTEK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE, KOMMUNIKÁCIÓS ÜZENETEK MEGFOGALMAZÁSA

Az intézményi férőhelyek kiváltására, és közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérésre irányuló projekt kommunikációs tevékenységei két csoportra bonthatók; a kötelező tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó, továbbá a célcsoport számára folytatott kommunikációra. Előbbi a projekt célját kívánja megismertetni a nyilvánossággal esetenként építő jellegű társadalmi vitát generálva, mely során a probléma közbeszédbe, köztudatba kerülésével nőhet a célcsoport, valamint speciális életformájuk elfogadása. Utóbbi, azaz a célcsoport számára biztosított kommunikáció célja a megváltozott élethelyzetre való felkészítés, képzés, körülményekhez való alkalmazkodás és nem utolsósorban a támogató attitűd kialakulásának elősegítése. A célcsoport felé irányuló kommunikáció kialakításában szorosan együttműködünk a Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhellyel a megfelelő eszközök azonosítása és alkalmazása céljából.

A projekt a fogyatékkal élőkét célozza meg, valamint az őket körülvevő mikro és makrokörnyezet tagjait. Ebbe beletartoznak mind a közvetlen hozzátartozók, szomszédok, a település teljes lakossága, a szolgáltatások igénybevétele és ügyintézés közben velük interakcióba lépő emberek, továbbá az érintett intézmények szakmai, kisegítő, és ápoló-gondozó munkatársai. A közvetlen mikrokörnyezet számára elengedhetetlen a folyamatos, részletes, átfogó információnyújtás annak érdekében, hogy megismerjék és megértsék a környezetükben végbemenő változásokat és könnyen bevonhatók legyenek, valamint a helyi közösség befogadó képességét növelje, ezáltal megteremtve a kiváltás társadalmi környezetét. Mivel attitűdjük nagyban befolyásolja az integrációs projekt sikerességét, ezért célszerű már jóval a projekt megkezdése előtt tájékoztatni és felkészíteni az őket. A lakosság tájékoztatását éppen ezen okok miatt már az előkészítés szakaszában is legalább egy tevékenységgel elkezdtük, mivel fontos a fokozatos hozzászoktatás az új helyzethez. A különleges bánásmódot igénylő célcsoport minden tagját tájékoztatni célszerű az előttük álló változásokról, hiszen az effajta „problémás” emberek az átlagnál nehezebben élik meg mindennapi rutinjukban beálló változásokat. Számukra megfelelő felkészítést kell biztosítani az előttük álló változásokról és

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

képzésekről, melyek során többek között életvezetési, és háztartásvezetési ismereteket, kommunikációs készségeket, önállóság fejlesztési, és konfliktuskezelési technikákat sajátíthatnak el. Az ápoló-gondozó, és kiegészítő munkatársak informálása az adott kiváltandó intézmény közreműködésével, majd oktatások, képzések lebonyolításán keresztül történik, mivel a projekt megvalósítását követően számukra relatív új munkakörnyezetben és lényegesen specializáltabb körülmények között végzik majd munkájukat. A szociális alapszolgáltatások ügyintézői és munkatársai tájékoztatása szintén elengedhetetlen, mivel a különleges bánásmódot igénylő emberekkel másfajta együttműködés és kommunikáció lefolytatása szükséges, amely sikeres megvalósulása önálló ügyintézési és életviteli szokásokat generálhat. Sok esetben az érintettek felé történő megfelelően időzített hatékony kommunikáció feloldhatja az ellenállásokat és az elutasító magatartást. A közvetett makrokörnyezet számára elsősorban tájékoztató jellegű információkkal elegendő szolgálni annak érdekében, hogy képet kapjanak az intézkedésekről. Nem csak a projekt megvalósítása során törekszünk figyelembe venni a környezetvédelmi és esélyegyenlőségi szempontokat, de azok nyilvánosság felé történő kommunikálására is nagy hangsúlyt fektetünk. Mindezekon felül a kommunikációkban a fizetett média-megjelenések célja az uniós támogatás segítségével megvalósuló fejlesztés ismertségének a növelése, lényegesen nagyobb elérésszámot generáló platformon keresztül.

A projektben kötelezően megvalósítandó nyilvánosságot érintő elemek vannak. Ezeket a feladatokat a projektmenedzsment az arculati kézikönyv és egyéb dokumentumok alapján valósítja meg.

A kiváltás során kommunikációs szempontból makroszinten szinte mindenki érintett. Ahhoz, hogy kézzelfogható eredményeket tudjunk elérni, szükséges az érintettek különböző szempontok szerinti csoportosítása.

A pályázati felhívás logikáját követve három célcsoportot azonosíthatunk. Az első csoport a kiváltásban érintett **lakók közössége**, a második az érintett **intézményi munkatársak**, a harmadik csoport pedig a **társadalmi környezet**.

A kiváltásban érintett lakók:

A Szakmai terv ellátotti elemzésében rámutattunk, hogy a telephelyen élő ellátottak közül 14 fő verbális kommunikációra egyáltalán nem képes, ami jelentősen hátráltatja a közösségekben való hatékony részvételt, társas kapcsolatokat. Két fő kommunikációs fejlettségi szintje a beszéd, a beszédmegértés előtti fejlettségi szinten áll. Preverbális kommunikációra képesek, míg 12 fő ellátott a kommunikáció nonverbális formájával képes csak a kapcsolatteremtésre. Gesztusokkal, mimikával, hangadással jelzik szükségleteiket. A verbális kommunikációra képes ellátottak is jelentős hátrányokkal küzdenek, mivel nem rendelkeznek megfelelő szókinccsel, fogalmi ismereteik hiányosak, elvont, magasabb szintű gondolkodásra nem képesek, korlátozott nyelvi kóddal rendelkeznek. Esetükben a kommunikáció során rövid, egyszerű, konkrét megfogalmazások szükségesek az adekvát verbális és cselekvéses ingerválasz eléréséhez.

Írásos és kommunikációs képesség terén is hátrányokkal küzdenek, az ellátottak közül 16 fő írásra képes, 12 fő lakó csak a nevét írja le, 7 fő ellátott előírás után másolással tudja a saját nevét leírni. Jellemző, hogy írásképük alig olvasható, betű kihagyások, grammatikai hibák fordulnak elő. Tartalmilag az írott szöveg kusza, értelmetlen. Rövid, egyszerű szövegek elolvasására képesek, értő olvasásuk fejletlen, megértésben jelentős támogatásra szorulnak.

Az ellátottak közül 3 fő hallássérült, közülük 2 fő a siketek általános iskolájába járt, ennek ellenére a hallókészülék használatát elutasítják, nem együttműködőek, viszont 1 fő lakó a hallást segítő segédeszközt használja változó intenzitással.

A látássérültek száma 6 fő, a sérülés foka alig látó kategória, szemüveget viselnek, a mindennapi élet nehézségeit jelent számukra, az értelmi fogyatékos személyekre jellemző téri tájékozódás képességet tovább csökkenti, így a balesetveszély még nagyobb kockázatot jelent. Közülük 2 fő olvasni tud, de a tevékenységhez nyomtatott szöveget használnak megnövelt betűmérettel.

Ezen jellemzők ismeretében az intézmény készít a felkészítési időszakra egy speciális fejlesztő programot amely kommunikációs akadályokkal élő lakók kiváltással kapcsolatos megismerését és megértését segítheti. A célcsoport felkészítésénél az értelmi fogyatékosági szinteket figyelembe véve elsődlegesen az érzékszervekre ható, könnyen érthető kommunikációra fókuszálunk.

Az érintett intézményi munkatársak:

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

A kiváltás megváltoztatja az intézmény eddigi életét. Eltűnnek, átalakulnak az eddigi rutinok, megváltoznak a kompetenciák és felelősségi szintek, az együttműködés előtérbe kerül, mely sok emberben szorongást, félelmet, ellenállást, sőt ellenszegülést válthat ki. Egyre több olyan kérdés merül fel, hogy: "Mi ez a támogatott lakhatás? Hogyan működik a rendszer? Megnő a felelősségem? Nekem kell azonnali döntéseket hozni? A több munkáért kapok-e több fizetést? Kell ez nekem? A régi megszokott életemet felrúgjam-e?"

Érvek és ellenérvek, információk és dezinformációk, nyugalom és pánik, az egyéni érdekek és a közösség érdekeinek ütközése jelenik meg a közösség tagjaiban.

Éppen ezért rendkívül fontos, hogy a döntés pillanatától kezdve pontos, őszinte, korrekt kommunikációt kell alkalmazni a munkahelyen. A felvetődő kérdésekre (ha az nem személyes jellegű) lehetőleg csoportos találkozásokon célszerű válaszolni, ezzel kiküszöbölhető az ellenézés a programmal szemben.

Az intézményi menedzsment:

Az integrált intézmény valamennyi vezetőjének óriási szerepe van a kiváltás eredményes kommunikációjában. Ők azok, akik hitelesen képviselhetik az új szemléletet a munkatársak és a külső környezet előtt is.

A támogatott lakhatásra vonatkozó új jogszabályok, szakmai, módszertani ajánlások megismerése, adaptálása valamennyi intézményi vezető számára elvárás. Vezetői szintű tapasztalatszerző látogatásokat szervezünk azon településekre, ahol már működnek a támogatott lakhatási programok.

A helyi lakókörnyezet, a helyi polgárok:

A helyi lakosság viszonyát a kiváltáshoz és a településre kiköltöző fogyasztékkal élőkhöz alapvetően az határozza meg, hogy milyen az intézmény státusza a település életében.

Kétségtelen, hogy a nagy létszámú intézmények kiváltása egy teljesen új helyzetet teremt azon a településen, ahol a projekt megvalósul. A Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon és a kiváltásban érintett segesdi telephely több mint 60 év óta jelen van a község életében, nyitott a települési lakókörnyezet irányába. A helyi lakosságnak mindig volt információja az intézmény működéséről, hisz a lakók és dolgozók folyamatosan jelen vannak a községi rendezvényeken, valamint az otthon is hívja a programjaira a helyi közösségeket, lakókat. A megismerésre teret ad az évente megrendezendő „Generációk kulturális fesztiválja” című rendezvény, ahol nemcsak a lakók mutatkoznak be, hanem a gyermekek, faluban működő közösségek is. Az intézmény a helyi és térségi foglalkoztatásban is jelentős tényező. A megvalósítás időszakában tudatosan felépített programmal készítjük elő a sikeres inklúziót. A lakossági érzékenyítés során a kommunikációs stratégiánk lényege: a negatív vélemények pozitív információkkal való átformálása.

A közvetlen lakókörnyezet, a szomszédság:

Fentebb a település szintű környezetet érintő kommunikációs feladatokról beszéltünk. Külön meg kell azonban említeni azokat, akik szomszédként nap mint nap, rendszeresen találkoznak lakóinkkal. Ahhoz, hogy bennük ne alakuljon ki az elutasító attitűd, már az előkészítő fázisban meg kell keresni őket egy informatív, a projektről szóló tájékoztatással. Fontos, hogy megismerjék a támogatott lakhatás lényegét, lakóink új életének alapvető jellemzőit. A tapasztalat az, hogy az emberek nem szívesen látogatnak el a bentlakásos szociális otthonokba. Éppen ezért mi megyünk ki hozzájuk. Mi szakemberek sokat tehetünk annak érdekében, hogy a „spontán találkozás” ne elutasításba, hanem az érdeklődés irányába induljon el.

A szolgáltatási gyűrűben dolgozó munkatársak:

A felmérés során a helyi szociális alapszolgáltatásokban dolgozó szakmabeli kollégákat kerestük meg formálisan és informálisan. A szakemberek kételkedve fogadták a súlyosan fogyatékos személyek alapszolgáltatásokba történő bevonódását.

Mindebből következik, hogy a szociális szakmában meg kell kezdeni a kiváltás gondolatának népszerűsítését.

Helyi szereplők:

A helyi közszolgáltatók, közösségi szolgáltatók, hatósági szervek, hivatalok, önkormányzatok, civil szervezetek, egyházak megkeresése szintén szükséges lépés a kiváltás sikere érdekében. A

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

közszolgáltató szervek (oktatás, egészségügy, közbiztonsági szervek, ellátó, szolgáltató szervek, katasztrófavédelem stb.) számára is új kihívás lesz a támogatott lakhatás rendszerének, működésének megismerése.

A hozzátartozók, gondnokok bevonása a programba:

Fentebb már ismertettük a lakók felkészítésénél a család, a gondnokok szerepének, részvételének fontosságát. A projektidőszak alatt tematikus találkozót szervezünk a törvényes képviselők részére, azért, hogy a gondnokság tartalmi elemeit hozzá tudjuk igazítani az új típusú szociális és lakhatási szolgáltatáshoz.

Mivel jelenlegi lakóink döntéshozatali képessége jogilag korlátozott és a tartózkodási hely szabad megválasztásának joga jelenleg egyetlen lakónkat sem illeti meg, a legfontosabb partnereink ebben a tekintetben a hozzátartozók és a gondnokok.

Folyamatos személyes kapcsolattartással és információnyújtással, partnerséggel tudjuk ezt a fontos célcsoportot a kiváltás megvalósításában elkötelezetté tenni.

Szakmai találkozót szervezünk az illetékes gyámhivatalok köztisztviselői, a hivatásos gondnokok és az intézmény dolgozóinak részvételével.

5.3. KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK AZONOSÍTÁSA

A kiváltásban érintett lakók:

- speciális fejlesztő program kidolgozása gyógypedagógiai, fejlesztőpedagógiai módszertani ajánlások, útmutatók felhasználásával, érdekképviselői szervezetek segítségével, tapasztalati tanácsadók igénybevételével,
- a megvalósítás helyszíneinek folyamatos látogatása,
- tervező játékok,
- egyszerű könnyen érthető életvezetési szituációs játékok,
- asszertív viselkedést erősítő helyzet gyakorlatok,
- interakciók egymással, szomszédokkal, helyi szervezetekkel,
- nyilvános fellépések a zenekarral és lakói csoportokkal.

Intézményi munkatársak:

Belső kommunikáció:

- A nagy létszámú intézmények kiváltásával kapcsolatos nemzetközi és hazai szakirodalom rendelkezésre bocsátása.
- Kiváltás Klubok szervezése. A találkozók informálisak, kötetlenek, egy- egy kiváltási témát dolgoznak fel interaktív módon.
- Csoport és team szupervíziók szervezése.
- A munkatársak külső kommunikációját segítő felkészítés, írásos érzékenyítő útmutatóval.

Külső kommunikáció

- Családi, rokoni, baráti informális beszélgetések, a meggyőzés technikái.
- Hivatalos tájékoztatások protokollja, tárgyalástechnikák.

Intézményi menedzsment:

Belső kommunikáció:

- A nagy létszámú intézmények kiváltásával kapcsolatos nemzetközi és hazai szakirodalom rendelkezésre bocsátása e - alapú Kiváltás Könyvtár használatával.
- Kiváltás Klubok szervezése. A találkozók informálisak, kötetlenek, egy- egy kiváltási témát dolgoznak fel interaktív módon.
- Vezetői team szupervíziót.
- Munkaértekezletek belső továbbképzések.

Külső kommunikáció

- Családi, rokoni, baráti informális beszélgetések, a meggyőzés technikái.
- Hivatalos tájékoztatások protokollja, tárgyalástechnikák.

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

- Külön hangsúlyt fektetünk a szakmai együttműködések erősítésére a TÁRS projektet szereplőivel, a különböző munkacsoportokkal.
- Rendszeres találkozások az EFOP 2.2.2. pályázat többi intézményével.

A helyi lakókörnyezet, a helyi polgárok:

A projekt megvalósításához kapcsolódóan a lakosság, a közvetlen lakókörnyezet tájékoztatását több csatornán keresztül tervezzük megvalósítani:

Személyes találkozások:

- Az építkezések ideje alatt rendszeres látogatásokat teszünk a lakókkal a helyszíneken, ahol találkozókat szervezünk a közvetlen környezetben lakó utcabeli emberekkel.
- Az érintett szomszédokat, utcaközösségeket a felkészülés időszakában meghívjuk az intézménybe abból a célból, hogy csoportos, kötetlen beszélgetéseken ismerkedjenek a lakókörnyezetükbe költöző lakókkal.
- Az intézmény dolgozói, felhasználva az informális (családi, rokoni, baráti) kapcsolatrendszerüket egy számukra készített útmutató alapján folyamatosan érzékenyítik, tájékoztatják a lakosságot.
- A 2017 - 1018 évi nyilvános, az intézményt segítő jótékonyági esten több száz helyi résztvevő előtt mutatjuk be a programot. A rendezvényen a lakók és a dolgozók közös műsort adnak.
- Sajtó nyilvános rendezvényeket szervezünk (nyitórendezvény és alapkö elhelyezés, vezetői, politikusi látogatások, projektzárás).

Írásbeli kommunikáció:

- A kiváltási programról folyamatosan tájékoztatót küldünk a sajtó helyi képviselőinek, tudósítóinak.
- Pozitív döntés birtokában a helyszínek közvetlen környezetében, szomszédságában élő lakókat írásban tájékoztatjuk a projektről.
- Az intézmény honlapjára feltöltjük a pályázati dokumentációt, így a lakosság és az érintettek, hozzátartozók az interneten keresztül interaktívan is bekapcsolódhatnak a folyamatokba.
- A kiváltással kapcsolatosan sajtómegjelenéseket gyűjtjük és a honlapunkon hozzáférhetővé tesszük.
- Tájékoztató jellegű szórólapokat, plakátokat juttatunk el a települések lakóihoz.
- Az egész kiváltási folyamatról fotódokumentációt készítünk, a honlapon fotótárat működtetünk.

Média megjelenések:

- Az igazgató a helyi városi televízión és a helyi rádión keresztül ad folyamatosan tájékoztatást a projekt megvalósulásáról.
- Hivatalos média megkeresések alapján vállalunk média megjelenést (helyi, megyei, országos rádió, televízió).

Mivel a projekt keretében több típusú tevékenység valósul meg, ezért a nagyobb kommunikációs eszköz igényű infrastrukturális beruházáshoz megfelelő eszközöket használjuk. A nyilvánosság érdekében mind a projekt előkészítési időszakára, mind a megvalósítási, és a projekt megvalósítását követő szakaszra a célokhoz és célcsoportokhoz leginkább illeszkedő kommunikációs eszközök megválasztására törekedtünk.

Az előkészítési szakaszban elkészült a kommunikációs terv, honlapunkon a projekthez kapcsolódó tájékoztatót helyeztünk el, amelyet folyamatosan frissítünk a projekt pénzügyi zárásáig. Nyomatott tájékoztató készült, amelyet a környező érintett lakosság körében terjesztettünk azzal a céllal, hogy a lakosságot, illetve az érintett célcsoportokat informáljuk az induló projektről.

A megvalósítási időszak során sajtóközleményt küldünk ki a projekt indításáról, és „B” és „C” típusú tájékoztató táblát helyeztünk ki. Sajtónyilvános eseményeket szervezünk a szélesebb körű informálás

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

érdekében média felületet vásárolva azon keresztül is növeljük az információáramlást. A projekt kommunikáció lépéseinek dokumentálása és későbbi ellenőrizhetősége érdekében folyamatos fotódokumentációt készítünk. A közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztését és intézményi férőhelyek átalakítását célzó projekt megvalósítási időszakát követően újabb sajtóközleményt adunk ki a projekt zárásáról, valamint feltöltjük a TÉRKÉPTÉR adatbázisba a projekthez kapcsolódó tartalommal. A projekt végeztével sajtónyilvános ünnepélyes projektátadó rendezvényt bonyolítunk le, és a projekt céljaival összhangban álló eredményekről információs anyagokban és kiadványokban tájékoztatjuk az érdeklődőket. Végezetül pedig egy kisebb méretű D típusú emlékeztető táblát helyezünk ki szintén a beruházás helyszínére.

Feladatok		
1.	Kommunikációs terv készítése	x
2.	Nyomtatott tájékoztatók (brosúrák, szórólapok, stb.) elkészítése és lakossági terjesztése	x
3.	A kedvezményezett működő honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató (esetleg aloldal) megjelenítése a projekt pénzügyi zárásáig (csak a meglévő honlaphoz kapcsolódó aloldal számolható el)	x
4.	Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése (nem elszámolható)	x
5.	Sajtónyilvános események szervezése (ünnepélyes eseményekhez, pl. alapkőletétel, egyes beruházási fázisok befejezése, projektlátogatás, átadások, képzés zárása, stb.)	x
6.	A beruházás helyszínén „A” vagy „B” vagy „C” típusú tájékoztató tábla elkészítése és elhelyezése	B
7.	Média-megjelenés vásárlása a projekthez kapcsolódóan	x
8.	Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése (csak professzionális fotó költsége számolható el)	x
9.	Sajtónyilvános ünnepélyes projektátadó rendezvény szervezése	x
10.	Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése (nem elszámolható)	x
11.	Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése	x
12.	TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal (ingyenes, nem elszámolható)	x
13.	A beruházás helyszínén „D” típusú emlékeztető tábla elkészítése és elhelyezése	D

5.4. KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV

Időpont	Feladat	Cél	Célcsoport	Eszköz	Szereplők
Projekt előkészítő szakasza	Helyzetelemzés, kockázatelemzés	Felmérés készítése a további feladatok elvégzése érdekében	Potenciális partnerek, érintettek	Email, internet	SZGYF, lakosság, Önkormányzatok, célcsoport
Projekt előkészítő szakasza	Kommunikációs terv kidolgozása, egyeztetése	A projekt megvalósítása során alkalmazandó kommunikációs eszközök és azok időbeni ütemezésének megtervezése	A projektben résztvevők	Email, internet, személyes egyeztetések	SZGYF, lakosság, Önkormányzatok, célcsoport, együttműködő partnerek (FSZK)
Szerződéskötés után	Tájékoztatás a projekt elindításáról	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	SZGYF honlap	SZGYF
Szerződéskötés után	„B és C” típusú információs táblák kihelyezése	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	„B és C” típusú tábla	SZGYF
Megvalósítás félidejében	Sajtóközlemények kiadása, elért eredmények kommunikációja	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	Sajtóközlemények	SZGYF
Megvalósítás során rendszeresen	Sajtómegjelenések összegyűjtése és elemzése	A fejlesztés, ill. egyes mérföldköveinek megismertetése a széles közvélemény felé	Lakosság, érintett célcsoportok	Nyomtatott és elektronikus médiumok	SZGYF
Megvalósítás során rendszeresen	Fotódokumentáció készítése	A fejlesztés, ill. egyes mérföldköveinek megismertetése a széles közvélemény felé	Lakosság, érintett célcsoportok	Fényképek	SZGYF
Megvalósítás során	Érzékenyítő fórumok, nyílt napok szervezése	A fejlesztés, ill. egyes mérföldköveinek megismertetése a széles közvélemény felé	Lakosság, érintett célcsoportok	Konferenciák	SZGYF

Egy nagy álom megvalósulása – Kolostorkiváltás Segesden

Időpont	Feladat	Cél	Célcsoport	Eszköz	Szereplők
		el személyes és más kommunikációs formákkal			
Projekt zárásakor	Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	Sajtóközlemény	SZGYF
Projekt zárásakor	TÉRKÉPTÉR feltöltése	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	Fényképek, tájékoztató leírás a projektről	SZGYF
Projekt zárásakor	„D” típusú emlékeztető táblák kihelyezése	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	„D” típusú tábla	SZGYF